

Табысты дамуға қажетті шарт - бейбітшілік, тату көршілік және өзара сенім ахуалын орнықтыру.

Нұрсұлтан Назарбаев

Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың халыққа Жолдауында білім беру, денсаулық сақтау салаларын дамытуға баса назар аударды. Соның ішінде «Әр қазақтың мұраты - өмір бойы білім алу» концепциясы сәтті жүзеге асып келеді. Адамдар өмір бойы білімін жетілдіріп, қосымша білім алып, жаңа кәсіби салаларды игереді. Қазіргі таңда ғылымы мен білімі жоғары ел ғана бәсекеге қабілетті болып, кез келген жарыста оза алады. Осы бағытты жүзеге асыруда экономика және басқару факультеті көптеген шаралар өткізіп тұрады.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК конференция өтті

Солардың бірі - М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 80 жылдығына орай экономика және басқару факультетінің ұйымдастыруымен 25-26 сәуір күндері өткен «Қазіргі экономиканың мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция.

Бұл шараға университет ректоры А.С.Иманғалиев, халықаралық байланыс және ғылыми жұмыс жөніндегі проректор Ә.Қ.Мұқтар, шетел және Қазақстанның басқа да облыстарынан профессор-оқытушылары

қатысты. Конференцияны ашқан университет ректоры А.С.Иманғалиев бұл шараның халықаралық маңызға ие екенін атап өтіп, баяндамашылардың жұмыстарына сәттілік тіледі. Самара мемлекеттік экономикалық университетінің экономика ғылымының докторы Ю.В.Матвеев, Поволжье бизнес институтының аға оқытушысы И.А.Лунин, Батыс Қазақстан облысы бойынша «Ұлттық банк» филиалының директор орынбасары Г.К.Сатыбалдина, «Жайықжылукуат» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы А.Ш.Хамитов қатысты. Конференцияға

М. Өтемісов атындағы БҚМУ-дың мәжіліс залында 26 сәуір күні «Қазіргі таңдағы мемлекеттік қызмет және оған жастардың тартылуы» атты дөңгелек үстел өтті. Университет басшылығы мен оқытушылар және Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Батыс Қазақстан облысы бойынша басқармасының бастығы Сергалин Әкімгерей Бексұлтанұлы, экономика және басқару мен тарих және құқық факультетінің студенттері қатысқан шараның мақсаты мемлекеттік қызметтің ерекшеліктері туралы ақпарат алу, оған қойылатын талаптар жөнінде біліп, пікір алмасу болатын.

«Мемлекеттік қызмет және оған жастардың тартылуы»

Жиынды ашқан университет ректоры А.С.Иманғалиев қонақтарды жылы қабылдап, бүгін университет үшін ерекше күн екендігін атап өтті. Қатысушылар назарына университет және жетістіктері туралы бейнебаян көрсетілді.

Өз кезегінде сөз алған Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Батыс Қазақстан облысы бойынша басқармасының бастығы Әкімгерей Бексұлтанұлы мемлекеттік қызметтегі өзгерістер мен жаңалықтарға, мемлекеттік қызметке орналасуға қойылатын талаптар жөнінде мағлұмат берді.

- Біз 1999 жылдан бері мемлекеттік қызмет

туралы заңмен жұмыс жасаудамыз, қазіргі таңда ұсыныстар қабылданып, өзгерістер жасалуда. Жаңа мемлекеттік қызмет туралы Заң 2013 жылдан бастап қолданысқа енгізілуі тиіс.

Бүгінгі күні мемлекеттік қызметке конкурстық жүйеде қабылдаудың әділ түрде өтетініне сенімсіздік танытып, оң көзқарас танытпайтын адамдардың бар екені шындық. Бірақ біз біліміне қарап бағалауға баса назар аударамыз.

Өткен жылы облыс бойынша 283 ваканттық орын болса, 1 орынға 7,4 үміткерден келді, биылғы бірінші тоқсанда 55 орын жарияланса, 1 орынға 10 адамнан келіп отыр. Бұл мемлекеттік қызметке деген сұраныстың өте жоғары екендігін

келе алмаған ғалымдарымыздың баяндамалары онлайн жүйесінде тыңдалды және Мәскеу РХДУ-нің профессоры Е.В.Маслов, Польша Быдгощ қаласының Экономика университетінің оқытушысы А. Скалий, Германиядан профессор Г.Г.Шольц, Алматы қаласының Қ.Сәтбаев атындағы Қазақ Ұлттық техникалық университетінің профессоры Ш.О.Шаяхметованың баяндамалары онлайн негізінде оқылды. «Экономикалық теория, қазіргі ақпараттық-коммуникативтік орта жағдайындағы экономиканың жаһандануы», «Менеджмент, диверсификация, маркетинг, баға белгілеу,

экономика және кәсіпкерлік», «Бухгалтерлік есеп, статистика, экономиканың математикалық және инструменталдық әдістері, қаржы, ақша айналымы және несие» тақырыбындағы 3 секцияда экономикаға қатысты өзекті мәселелер көтеріліп, жаңа идеялар ұсынылды және ой-пікірлер талқыға салынды. Конференция соңында секция жетекшілерінің есебі тыңдалып, секция жұмыстары қорытындыланды.

М.Ю. ЖУМАГАЛИЕВА,
экономика және басқару факультеті
деканының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

оларға сертификат беріледі және екінші этап бойынша ваканттық орны бар мекемелерге сертификатқа ие болған ғана адамдар әңгімелесуге шақырылады. Бұл этаптар заңмен бекітілгеннен кейін жүзеге асады. Жалпы мемлекеттік қызметке қабылданатындарға талап күшейіп отыр,- деп мәлімдеді Әкімгерей Бексұлтанұлы. Студенттер тарапынан сұрақтар қойылып, жауаптар тыңдалды.

Ә.Б.Сергалин - осы университеттің химия-биология факультетінің 1975 жылғы түлегі, ол өзі білім алған қара шаңырақты, ұлағатты ұстаздарын әрдайым мақтан ететінін тілге тиек етті. Студенттік сырлы жылдардан естелік әңгімелерімен бөлісіп, жастарға алдыңа мақсат-міндеттер қойып, соған қол жеткізу үшін ерінбей еңбектену керек деп, - ағалық ақылын жолдады.

Қатысушыларға жылы әсер сыйлаған кездесуде қадірлі мейманның ұстаздары - дене тәрбиесі кафедрасының доценті Құбашев Темірболат Құбашұлы және Әкімгерей Бексұлтанұлының кураторы болған биология және экология кафедрасының аға оқытушысы Болатова Қанжан Беймұқанқызы өз шәкірттерінің жақсы қасиеттерін сөз қылып, жүрекжарды лебіздерін білдірді.

Светлана БЕККУЖИЕВА

көрсетеді, бұл жерде біз заңды біліп, өз біліміміз бен білігімізге сенуіміз керек деп ойлаймын. Қазіргі уақытта мемлекеттік қызметке қабылдаудың жаңа этаптары қарастырылып жатыр. Бірінші этап бойынша тест тапсырады,

Сараман, мансап және маркетинг бөлімі 2012 жылдың 30 наурыз күні Жаңақала ауданы бойынша университет студенттерінің аталған аудан әкімшілігімен кездесуін ұйымдастырды. Кездесуге бірінші проректор Ә.С.Тасмағамбетов, оқу-әдістемелік жұмысы жөніндегі проректор Ф.Қ.Жүсіпқалиева, факультет декандары және 2,3,4-курсның 50-ден астам студенті қатысты. Жаңақала ауданынан кездесуге аудан әкімінің әлеуметтік сала және ішкі саясат жөніндегі орынбасары – Атауов Бауыржан Аяпбергенұлы, аудандық білім беру бөлімінің басшысы – Серғазиев Дидар Жеңісұлы және аудандық «Жастар үні» жастар қоғамдық бірлестігі «Нұр Отан» жастар қанатының төрайымы – Тлекешова Арна Едекешқызы қатысты.

Жаңақала аудандық әкімшілігі университетте

Кездесуді Әсет Сембайұлы университет жөнінде, университет жетістіктері жөнінде баяндама жасап, ашты. Сапалы білім алып, шыңдалған түлектеріміздің ендігі жерде жұмысқа орналасу мәселесін, жас буынға білім беріп ғана қоймай, алдағы өмірде қадамдарын нық басып, өз орындарын тауып кетуіне септігін тигізуде аудан әкімшіліктері мен университеттің бірігіп жұмыстануын сөз етті.

Кездесу барысында келген қонақтардың барлығы сөз алып, ҚР Президентінің «Қазақстан-2020» бағдарламасы, «Дипломмен ауылға!», «Жастар практикасы» бағдарламаларының аясында өз ауданының студенттеріне аудан тарапынан әрқашан қолдау көрсетілетініне, әсіресе өнер саласындағы мамандықтардың студенттерін ерекше атап, жуырда облыста құрылатын Жаңақала ауданының қауымдастығына мүшелікке шақырды.

Сонымен қатар, студенттер тарапынан Молдашева Айкүн (филология факультеті), Насибуллина Альбина (экономика және басқару факультеті), Төрмұратова Арайлым (педагогика факультеті), Төлегенова Сания, Хайруллина Роза (жаратылыстану-математика факультеті), Каменов Қамбар (тарих және құқық факультеті)

сұрақтар қойды. Сұрақтардың дені университетті биыл бітіретін түлектердің өздері түлеп ұшқан мектептерге жұмысқа орналасуға ниеттерінің қолдау табуы туралы болды. Ал студенттерді сараманнан өту, дипломдық жұмыс жазу барысында қажетті деректермен қамтамасыз ету, қысқы-көктемгі, мереке күндеріндегі демалысы кезінде студенттерді ауылына жеткізетін арзан көліктің ұйымдастырылуы

университет қабырғасында әлі де білім алып жатқан студенттердің басты сұрағы болды.

Кездесу сәтті өтті. Алдағы уақытта бөлімнің жоспарында облысымыздың өзге аудандарының әкімдерімен кездесулері бар.

Н.А.ХАБАДАШЕВ,
сараман, мансап және маркетинг бөлімінің жетекшісі

Дүниежүзілік кітаптар күніне орай М.Өтемисов атындағы БҚМУ ғылыми кітапханасы мен профессор-оқытушыларының Қазақстан және Қырғызстан Республикаларының еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстанның «Парасат», Қырғызстанның «Дөнекер» ордендерінің иегері, халықаралық Жамбыл және Ш. Айманов атындағы әдеби сыйлықтардың лауреаты, композитор, жазушы, музыка зерттеушісі Илья Жақановпен және «Фолиант» баспасы өкілдерімен кездесу кеші өтті.

Білім ордасындағы тағылымды кездесу

Кездесу кешін университет ректоры Асхат Сәлімұлы Иманғалиев ашып, Илья Жақанов туралы сырлы да мәні зор естеліктерімен бөлісті.

- Илья Жақанов ағамызбен көп жылдардан бері таныспын. Ұзақ жылдар бойы іні болып жүргенімнің өзі – мен үшін үлкен қуаныш. Илья Жақанов батыс өңірінің ғана емес, бүтін қазақ елінің өнерінің, соның ішінде ән өнерінің тарихын

терең тарихынан сыр шертетін ғимараттары туралы әңгіме қозғады.

- Өн қашан да әдеміліктен туады. Сұлу қалаға келген сапарым әдемі әннің тууына себепші болды. 2000 жылы Жұбан Молдағалиевтің 80 жылдық мерейтойына көрнекті ақын Қадыр Мырза Әлі және бір топ зиялы қауым өкілдерімен келдім. Орал сапарында «Оралдың ерке сама-

түні» және «Зәуреш», «Япурай» сынды халық әндерінің тарихына шолу жасап отырды. Әсіресе «Япурай» әнінің тарихы ерекше ықыласпен тыңдалды. Бұл Алашорданың жорық әндері болған. Жорық үстінде туып, кеңінен қазақ даласына тараған ән екен.

Кездесу кешінде сазгер, ақын ағамыздың әндерінің тарихынан сыр шертіліп қоймай, әсем әндері нақышына келтіріліп орындалды. «Жайлау көл кештері», «Нені ойладың?», «Еділ мен Жайық» әндерін мәдениет және өнер факультетінің студенттері мен оқытушылары акапеллада орындады.

Илья Жақановтың кітаптары жарық көрген «Фолиант» баспасының өкілдері сазгер, ақын, музыка зерттеушісінің ән тарихы циклындағы кітаптарымен таныстырды.

«Фолиант» баспасынан «Жоғары білім» сериясымен жоғары оқу орындарына арналған және «Кәсіптік білім» сериясымен техникалық және кәсіптік оқу орындарына арналған, ҚР Білім және ғылым министрлігі республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің грифімен бекітілген оқу әдебиеттері шығарылып келеді. Көп бағытты оқу әдебиетін шығаруда ұстанатын заңдылықтар, автор – баспа – оқырман қарым-қатынасы жайында «Фолиант» баспасы директорының орынбасары Раушан Тұрлынова айтып өтсе, «Көркем әдебиеттің жастарды патриоттыққа тәрбиелеудегі және тұлғаның рухани қалыптасуындағы рөлі («Фолиант» баспасы өнімдері негізінде)» атты тақырыпта ф.ғ.к., доцент Зейнолла Мүтиев баяндама оқыды және университет оқытушылары мен студенттері тарапынан сұрақтар қойылды.

«Музыка адам жанын жарқындатып жалындатуға тиіс» деп ән өнеріндегі биік тұлғалардың бірі Л. Бетховен айтқан екен. Музыка адамзаттың әмбебап тілі болса, сол жүректен шыққан әсем әннің тарихына үңілдіретін кітап екені баршаға мәлім. Білім ордасында өткен бұл кездесудің осы екі өнерді тоғыстырған тағылымды шара болғаны айқын.

Рүмә СҰЛТАНҒАЛИЕВА,
БҚМУ баспасөз хатшысы

зерттеп, зерделеп, кейінгі ұрпаққа мұра қылып қалдыруды мақсат етіп, ән өнерінің дамуына өлшеусіз үлес қосып жүрген тұлғаларымыздың бірі, - деп атап өтті.

Кеш барысында Илья Жақанов, ең алдымен, Орал қаласының өзіндік ерекшелігін танытар сәулет өнеріне тәнті болғанын айтып, қаланың

лы» деген вальс жазған болатынмын. Бұл ән өз тыңдарманын тапқан ән деп ойлаймын. Жалпы менің әндерім Оралдан, Жайықтан бастау алып, Каспийді шарлап, Атырауда аяқталады деп, - сыршыл әндерінің сырлы тарихына тоқталды.

Сазгер ағамыз кеш барысында өзге әндерінің тарихына, Арқа циклында жазылған «Теміртау

На семинаре-совещании «Студенттік топтарда тәрбие жұмысын ұйымдастырудың әдістемесі», организованном отделом по воспитательной работе, кураторы академических групп делились опытом воспитательной работы со студентами. Мероприятие было проведено в форме мастер-классов.

КУРАТОРСКИЙ ЧАС: рецепт на каждый день

Первой свою работу «Достықтың киелі шаңырағы - Қазақстан» показала куратор Дина Гарифуллақызы Хабиева с группой студентов педагогического факультета. Кураторский час был посвящен Дню единства народа Казахстана. Через знакомство с культурой, бытом, историческим наследием наций, живущих на нашей земле, приходит истинное понимание значения единства народа.

Следующей своим мастерством поделилась куратор естественно-математического факультета Анаргүл Избасарқызы Бегеева. Ее 4-курсники говорили о психологии конфликта и возможности

жить в доброжелательном обществе. Тема кураторского часа «Қарым-қатынас мәдениеті немесе шиеленіссіз өмір». По окончании студенты раздали участникам семинара конверты с рецептом бесконфликтной жизни: «Рецепт на каждый день. Берем день и хорошо очищаем его от зависти, ненависти, жадности, упрямства, эгоизма, равнодушия. Добавляем 3 полные ложки оптимизма, большую горсть веры, ложечку терпения, несколько зерен терпимости и, наконец, щепотку вежливости и порядочности по отношению ко всем и, в основном, к ближним. Всю получившуюся смесь заливаем ЛЮБОВЬЮ.

Теперь, когда блюдо готово, украшаем его лепестками цветов доброты и внимания. Подавать ежедневно с гарниром из теплых слов и сердечных улыбок!»

Мероприятие завершила группа филологического факультета. Куратор Ганмиркун Ганмиханқызы Турганалиева посвятила свой кураторский час теме «Ата-ана қадырын білмесе, - халық қадырын білмесе».

Мероприятие подтвердило роль куратора не только в качестве организатора учебного процесса студентов, но как воспитателя молодежи.

М.ДЖУМАГАЛИЕВА

Әңгімелер

ҚР премьер-министрі К.Мәсімовтің қаулысымен бекітілген «Балалар мен жасөспірімдерді тәрбиелеу мен білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларымен таныстыру мақсатында университетімізде семинар өткізіліп, қалалық СЭС қызметкері, дәрігер, мектеп бөлімінің меңгерушісі Д.М.Харина дәріс оқыды.

М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті ғылыми кітапханасының электронды оқу залында 2012 жылдың 3-6 сәуір аралығында Thomson Reuters компаниясының Web of Knowledge платформасын қолдану туралы веб-семинары өтті. Онлайн жүйесінде өткен аталмыш веб-семинарға университет оқытушылары, ғылыми кітапхана қызметкерлері, экономика және филология факультетінің оқытушылары, ҒЗЖ бөлімі, халықаралық ынтымақтастық және академиялық ұтқырлық қызметі бөлімі, ақпараттық және білім беру технологиялары орталығының мамандары қатысты.

Дәстүрге айналған «Бір ел – бір кітап» акциясын ұйымдастыру комитеті мүшелерінің алтыншы отырысының шешімі бойынша биыл Оралхан Бөкейдің әңгімелерін оқытын жыл деп бекітіліп отыр. Ұлы Абайдың «Қара сөздерінен» бастау алып, Мұхтардың «Қилы заманына», Мағжанның «Жан сөзіне», Жұбанның «Мен - қазақпын», Жүсіпбектің «Ақбілегіне» жалғасқан «Бір ел - бір кітап» акциясы биылғы жылы Оралхан Бөкейдің «Қайдасың, қасқа құлыным?» кітабын оқуға ұласып отыр.

Ұйымдастыру комитеті мүшелері әлемнің бірнеше тілдеріне аударылған, әр түрлі жастағы және әр түрлі ұлт өкілдері оқырмандарының қызыға оқытын, оларды туған жерге деген сүйіспеншілікке баулитын Оралхан Бөкейдің повестері мен әңгімелерін ұсынды.

Алматы қаласында 26-28 сәуірде өткен республикалық ғылыми жобалар конкурсына белсене қатысып, М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті командасы (құрамында: информатика мамандығының 4 курс студенттері Абоимов Александр мен Сергеев Антон, жеделдетілген информатика мамандығының 1 курс студенті Даупаев Нұрсұлтан) командалық есепте I орынға ие болды және жеке есепте Абоимов Александр I орынға, Даупаев Нұрсұлтан III орынға қол жеткізді.

За круглым столом прошли обсуждения на тему борьбы с коррупцией в учебных заведениях.

КОРРУПЦИИ — НЕТ!

В Западно-Казахстанском государственном университете им. М.Утемисова проводится организационно-воспитательная работа среди профессорско-преподавательского состава и студентов по реализации Программы по противодействию коррупции в РК на 2011-2015 годы, ориентированная на коренное изменение морально-нравственных принципов личности и профилактики коррупционных проявлений. В настоящее время работа по противодействию коррупции и другим нарушениям законов в нашем университете ведется по следующим направлениям: совершенствование системы подбора кадров; своевременное выявление сотрудников, склонных к нарушению трудовой дисциплины и законности; повышение роли студенческих общественных организаций вуза в борьбе с коррупцией, их взаимодействие с ректоратами, ректоратом и СМИ.

На заседании круглого стола говорилось о работе Совета по профилактике правонарушений и борьбе с коррупцией. Немаловажное значение на заседании конкурсной комиссии на замещение вакантных должностей имеют результаты социологического опроса «Преподаватель глазами студентов».

За круглым столом свое мнение о профилактике коррупционных нарушений среди преподавателей и студентов высказали **руководитель регионального института повышения квалификации и переподготовки кадров И.М.Ломоносов, преподаватель кафедры правовых дисциплин А.Нуржанова, руководитель отдела мониторинга социологических исследований П.А.Добряев, другие.**

УШЛИ С МОЛОТКА!

5 апреля выпускные курсы педагогических и творческих (кроме дизайнеров) специальностей университета собрались в здании главного корпуса. Только не слышно было обычных в таких случаях беспричинного смеха и глупой возни. Все студенты на удивление были сосредоточены и даже немного смущены. Ведь впервые за четыре года учебы в ставшем уже родном вузе им дали понять – все! Причиной тому состоявшаяся в этот день церемония распределения, организованная отделом практики, карьеры и маркетинга.

Первыми в зал № 205 робко вошли в сопровождении куратора, декана и других преподавателей «химики» естественно-математического факультета. Да и было от чего оробеть: представители отделов образования города Уральска и районов выбирали в свои школы новые учительские кадры. Одного за другим вызывали выпускников, зачитывались документы о наличии отношения, гранта, уровня знаний, учебы по квоте. Вот вышел из зала последний студент. «Химики ушли с молотка!» – с облегчением произнес первый проректор ЗКГУ А.С.Тасмагамбетов. Так, группа за группой, факультет за факультетом из 492 студентов были трудоустроены 365 выпускников педагогических специальностей и 61 – факультета культуры и искусства. Кто-то был недоволен распределением в дальние аулы, кто-то выбирал свободное распределение или другой район по семейным обстоятельствам, а кого-то и вовсе «подкупали» представители районов выгодными условиями программы «Дипломмен - ауылға» по предоставлению жилья, объемом работы и перспективами карьерного роста. По семейным обстоятельствам взяли так называемое «свободное распределение» 41 студент, 25 выпускников оказались временно в числе невостребованных.

11 апреля во Дворце спорта ЗКГУ прошло большое по своей значимости мероприятие. Представители почти полусотни предприятий и организаций, государственных и частных учреждений, банков и фирм ЗКО приняли участие в традиционной Ярмарке вакансий, предложив рабочие места выпускникам нашего университета.

В ответе за будущее

Ярмарка вакансий «День Карьеры выпускников ЗКГУ» стала практическим продолжением рассмотренных на состоявшемся накануне круглом столе вопросов, касающихся современного рынка труда и требований к выпускникам вузов. Практика таких встреч показала, что это наиболее эффективный способ сближения студентов и выпускников с работодателями. При этом каждая компания-участник получает полную базу данных по студентам и может в любое удобное время провести собеседование с каждым номинантом. Кроме этого, ярмарка является хорошим ориентиром в поисках достойной работы на современном рынке труда.

По словам работодателей, принимавших участие в ярмарках не первый год, такое мероприятие представляет возможность привлечь молодые, достойные кадры.

«Мы рассматриваем все резюме, – пояснила представительница ПСП «Серик», – поскольку в нашей компании много подразделений. Работа найдется для каждого, кто желает проявить себя. Ярмарка – прекрасный способ поиска молодых кадров.

После окончания торжественной части мероприятия, студенты приступили непосредственно к подаче своих резюме потенциальным работодателям. Умение быть гибким проявилось в том, что студенты обращались к нескольким представителям сразу.

Каламкас Елеубаева, специальность «География, туризм», естественно-математический факультет:

«Я отдала свои резюме в турагентство «АзияТур», педколледж и ПСП «Серик». Надеюсь, что найду себе работу.

Жанар Татаханова, «Биология», естественно-математический факультет:

«Я обратилась в экологический департамент, санэпидемстанцию, а также в ПСП «Серик», вдруг будет журналистская вакансия.

А Орал Кыдыршаев, будущий правовец,

10 апреля в ЗКГУ им. М.Утемисова состоялся круглый стол на тему «Современный рынок труда и требования к выпускникам вузов» с участием депутатов Мажилиса Парламента, работодателей, представителей органов государственной власти, партии «НурОтан», руководства университета. На заседании также присутствовали деканы факультетов и заведующие кафедрами. Обсуждаемые вопросы были не просто актуальны. Кому, как не работодателям быть заинтересованными в конкурентоспособных кадрах.

ПЕРВАЯ СТУПЕНЬКА карьерной лестницы

Перед началом мероприятия гости посетили музей, выставку работ студентов, центра информационных и образовательных технологий, электронной библиотеки. Участникам круглого стола продемонстрировали фильм об университете, деканы провели краткие, но содержательные презентации своих факультетов. Фееричной была презентация факультета «Культура и искусство» – перед гостями со своим музыкальным приветствием выступили участники группы «Корган».

Форма проведения встречи – круглый стол – предполагает свободный обмен мнениями. В обсуждении проблем выпускников и рынка труда приняли участие депутаты Мажилиса Парламента Республики Казахстан Ш.А.Утемисов и В.В.Киянский. В своей речи Виктор Владимирович говорил о переходе на новые рельсы в образовании. В быстром мире нужны специалисты, способные успевать за процессом развития общества.

«Мы живем в век знаний и интеллектуальных наций, – сказал депутат Киянский. – Знания, как показало время, скоропортящийся товар. Поэтому ключевой задачей образования является не просто дать определенное количество знаний, а научить людей учиться. Сейчас сам учитель является учеником.

Он также подчеркнул, что у нас есть историческая база образования – это советские вузы, в частности ЗКГУ им. М.Утемисова, обладающие огромным объемом научного потенциала. Наша республика может быть в числе научно развитых стран, для чего необходимо ускорить создание учебных программ в соответствии с новыми требованиями к вузовскому образованию. Говорилось также о необходимости дуального образования.

От имени работодателей выступили начальник Налогового комитета ЗКО С.Турсынов, директор ТОО «ПСП «Серик» С.Мергалиев. Директор УФ НАП ТОО «Бухгалтерский учет» Г.Аубекерова рассказала об опыте ведущих компаний по привлечению молодых специалистов на стажерские программы с их дальнейшим трудоустройством. Таким образом решаются

две взаимовыгодные задачи – трудоустройство выпускника вуза с одной стороны и обретение компанией молодого, но уже имеющего практические навыки проверенного специалиста. Есть небольшой, но существенный нюанс – компании неохотно соглашаются на производственную практику студентов из-за необходимости студентами написания дипломных работ по месту прохождения практики. Бизнес есть бизнес, «некоторую информацию не принято оглашать, в остальном это действительно выгодно». Председатель специализированного административного суда г. Уральска М.Иманбаев предложил работодателям принять участие в создании образовательных программ. Об определении видов и форм прохождения практики в организациях говорил директор Западно-Казахстанского областного краеведческого музея А.Жоламанов. Также в обсуждении актуальных вопросов трудоустройства выпускников приняли участие директор детской музыкальной школы №1 С.М.Погодин, генеральный директор АО ФК «Акжайык» Р.Хуснутдинов. Директор областного центра туризма и экологии В.П.Фомин предложил проведение на базе университета курсов подготовки и переподготовки молодых специалистов с учетом потребностей региона. Кроме этого он высказал надежду на содействие в восстановлении ранее существовавшего «Туристского клуба», о необходимости которого говорит тот факт, что подобные клубы существуют при всех ведущих университетах мира.

Тему незаслуженно забытой практики наставничества поднял в своем выступлении президент Казахстанского университета инновационных и телекоммуникационных систем А.Айтимов:

«ЗКГУ должен стать ядром всех инноваций, знаний, образования в области. Но даже супервыпускник не будет соответствовать специалисту с опытом. Поэтому необходимо, чтобы у молодого специалиста был наставник. Для того, чтобы лучше понять, с какими проблемами сталкиваются молодые кадры, вспомните себя, сравнивайте выпускника с собой в молодости, – обратился к работодателям Аксерик Сариевич.

Участники круглого стола обратились к депутатам с просьбой более детально рассмотреть законы, касающиеся конкурсного отбора при трудоустройстве, особенно относительно выпускников, обучавшихся в вузе по квоте, а также вопрос о трехгодичном трудовом опыте при приеме на работу и возможности устраивать на работу в иностранные компании выпускников вузов.

В современных условиях необходим конкурентоспособный, социально адаптированный выпускник. И все они должны найти себе место работы. Наличие невостребованных выпускников – следствие отсутствия мониторинга рынка труда. А это вопрос к местным органам власти. И результаты таких мониторингов должны публиковаться регулярно, – сказал депутат Шавхат Утемисов.

Подводя итоги обсуждений, ректор ЗКГУ А.С.Имангалиев сказал о необходимости создания Совета работодателей и предложил считать состоявшийся круглый стол первым заседанием Совета. На пост председателя единогласно был избран опытный руководитель, бизнесмен, директор ТОО «ПСП «Серик» Серик Роланович Мергалиев.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде Ашық есік күні ұйымдастырылып, бұл шараға Орал қаласының және Бекей орда, Тасқала, Зеленов, Ақжайық, Теректі, Жаңақала аудандарының мектептерінен 11 сынып оқушылары – барлығы 320 адам қатысты.

Университеттегі АШЫҚ ЕСІК КҮНІ

Университеттің ақталында мектеп бітіруші түлектерге арналған мерекелік салтанатты шара ұйымдастырылып, университет студенттерінің қатысуымен концерттік бағдарлама тарту етілді және білім ордамыздың белсенді әрі үздік студенттері, ата-улы шәкіртақы иегерлері университет туралы толық мәліметтер беріп, талапкерлерді осы оқу ордасында білім алуға шақырды. Университет туралы қызықты әрі маңызды ақпараттар алған талапкерлер әр факультеттерде болып, студенттік өмірдің қызықты жәйттерімен танысты.

Кәсіби бағдар, қабылдау және білім беру мекемелерімен байланыс бөлімінің жетекшісі Аманбаев Асқар Сайынұлының айтуынша, оқу орнын таңдауда көңілдеріне күдік ұялаған мектеп бітіруші түлектер университет туралы презентациялардан кейін сенімді түрде қасиетті қара шаңырақта білім алғысы

кетеліндіктерін жеткізіпті.

Талапкерлер арасында оқу орны туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізіп, өткізіліп жатқан іс-шараларға жетекшілік жасап жүрген А.С.Аманбаев бастаған топ облыстың аудандық мектептеріне де жоспар бойынша барып тұрады.

С.БЕККУЖИЕВА

11 сәуір күні М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың мәжіліс залында «Ғылыми-техникалық ақпарат Ұлттық орталығы» АҚ өкілдерінің Thomson Reuters компаниясының қызметімен таныстырып, Web of Knowledge платформасын қолдану туралы оқыту семинарын өткізді.

Thomson Reuters компаниясының өкілдері БҚМУ-да

Семинарды ФТА қол жеткізуді қамтамасыз ету департаментінің директоры Александрова Ирина Алексеевна және ақпараттық ресурстарды қалыптастыру департаменті ғылыми жобаларды зерттеу және бағдарламаларды тіркеу бөлімінің бастығы Жаркова Галина Федоровна жүргізді.

Семинарда диссертацияларды тіркеу және құжаттарды дайындау, жоспарлы көрсеткіштерді, жылдық және тоқсандық есептерді ресімдеу, мекемелер мен ұйымдарға мемлекеттік стандарт талабына сай әдістемелік көмек көрсету, Web of Science: осы облыстағы ең қызықты мақалаларды іздеу, іздеу нәтижелерін тіркеу, есеп беру, EndNote Web: WOS с EndNote Web бағдарламасымен байланысып, жеке кітапхана мен библиографиялық тізімдерді құру, интерактивті мәліметтер базасын құру және бүкіл әлемдегі кітапхана каталогын құру, Web of Knowledge платформасы: жаңалық пен біліктілікті арттыру, әртүрлі базаларды іздеу (WOS, Medline, DII Derwent Innovation Index, JCR), табылған мәліметтерді экспорттау және жазу, Journal Citation Reports: мақалаларды іздеу, ғылыми журналдарды іздеуді жазу және нәтижесін экспорттау, импакт-факторлы журналдарда өз мақалаларын қалай құру секілді мәселелер төңірегінде сөз қоғалып, Journal Citation Reports мәліметтерінен қалай экспорттау керектігі, Импакт-факторды өзінше түсіндіру және қалай қолдану керектігі, SpringerLink платформасының презентациясы, SpringerLink платформасының теориясы мен практикасы туралы айтылып, толық ақпарат берілді.

Ғылыми кітапхана директоры Әлімбекерова Тоты Еркінқызы семинардың маңызды шара екендігін атап өтті және өз ойын былайша сабақтайды: «Ұйымдастырылған бұл семинардың маңызы біз үшін өте зор. Университетіміздің оқытушылары мен қызметкерлері өздерін қызықтырып жүрген сұрақтарға жауап ала алды. Қазіргі уақытта БҚМУ-дың профессор-оқытушылар құрамының мақалаларын жоғары импакт-факторлы журналдарда жариялау талап етіледі.

Ғылыми дәрежесінің сапасын арттыру мақсатында жарияланымдарды жоғары сұранысқа ие журналдарда жариялау талап етіліп отыр. Бұл қандай журналдар? «Томсон Рейтер» компаниясының ақпараттық базасында бұл журналдардың маңызы жоғары. Бұл журнал қай елде шығарылып жатқанына қарамастан ғалымдар арасында үлкен сұранысқа ие.

Біз бүгін өте қызықты әрі қызметімізге қажетті көп мәліметтермен таныс болдық. Зор маңызға ие шараларды көптеп өткізу біздің жұмысымызда жақсы нәтижелерге қол жеткізуімізге өзіндік септігін тигізеді анық».

Семинарға университет проректорлары, факультет декандары мен оқытушылары, магистранттар, бөлім қызметкерлері қатысты. Оқыту семинарына қатысушыларға сертификат берілді.

Өз тілшіміз

2012 жылдың 18 сәуірінде М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті Батыс Қазақстан облыстық тілдерді дамыту басқармасының қолдауымен «Тілдарын – 2012» облыстық олимпиадасын өткізді. Аталған олимпиадалық жобаға жиырма үміткер қатысып, бақтарын сынады. Он сегіз бен отыз жас аралығындағы қатысушы үміткерлер – орта арнаулы және жоғары оқу орындарының студенттері.

«ТІЛДАРЫН»
үздіктерді анықтады

Олимпиаданың өткізілу мақсаты - үш тілді – қазақ, орыс және ағылшын тілдерін жетік меңгерген қабілетті жастарды анықтау және қолдау, тілдік қарым-қатынас мәдениетін қалыптастырып, көп тілді меңгерген тұлғаны тәрбиелеу, қазақстандық патриотизмді нығайту, өзге халықтардың мәдениеті мен тілін құрметтеу.

Қазақстан Республикасының тіл саясатын жүзеге асыру, жастар арасында тілді меңгеруге деген қызығушылықты ынталандыру, жан-жақты дамыған, бәсекеге қабілетті тұлға тәрбиелеу міндеттерін алға қойған аталмыш жоба төрт кезеңнен өтті. Қатысушылар берілген тақырыпқа сай тұсаукесер өткізу, эссе жазу, берілген тақырып бойынша баспасөз мәслихатын өткізу, мәтінге ілеспе аударма жасау сынды тапсырмаларды үш тілде орындады. Төрт кезең бойынша үш тілде тапсырмаларды орындауда олимпиадаға қатысушыларды тілдерді меңгеру деңгейі, жазу сауаттылығы мен дұрыс дыбысталуы, жауаптың оралымдылығы мен сапасы, мазмұндылығы мен ерекшелігі ескеріліп, жоғары деңгейде білімділік танытқандар анықталды.

Олимпиада қорытындысы бойынша Орал, газ мұнай және салалық технологиялар колледжінің студенті *Медетов Наурызбек* бас жүлдені иеленіп, сайыстың республикалық кезеңіне жолдама алды. Жүлделі орындарды М. Өтемісов атындағы БҚМУ студенттері *Серікұлы Нұрбек*, *Үкібаева Ұлжан*, *Мүсірова Ранидалар* өзара бөлісті.

«Тілдарын – 2012» олимпиадасына қазылық еткен Жәңгір хан атындағы БҚАТУ-дың тілдердің практикалық курсы кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты *Әскен Мұхамбетқалиев* олимпиадалық жобаның дәстүрлі түрде жыл сайын өткізіліп келетінін, биылғы жылғы олимпиаданың ерекшелігі – қатысушылардың санының артуы және үш тілді меңгеруге деген

қазақ жастарының талпынысының жоғары деңгейде екенін атап өтті.

Жеңімпаздар бағалы сыйлықтармен марапатталып, қатысушылардың барлығына әдеби кітаптар табыс етілді.

Жеті жұрттың тілін білуге, жеті түрлі білім білуге талпынған жастар бүгінгі қоғамның тірегі болса, еліміздің келешек тізгінін ұстаған ертеңі болары анық.

Бүгінгі жас өзге тілдерді меңгеріп, өз тілін құрметтеуге міндетті. Ана сүті дарытқан ана тілі әр адамға ең бірінші құндылық болуға тиіс. Белгілі қоғам қайраткері, ұлтжанды тұлға Мұстафа Шоқайша айтсақ, «ұлттық рухтың негізі – ұлттық тілде» екенін әр қазақ жадында сақтауға тиіс.

Рита СҰЛТАНҒАЛИЕВА,
БҚМУ баспасөз хатшысы

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСТЕ

2012 жылдың 30-шы наурызында М.Өтемісов атындағы БҚМУ-да кезекті Ғылыми кеңес оздырылды.

Марапаттаулар:

«Жастарды рухани тәрбиелеу» жобасының маңыздылығы әлеуметтік салада заманауи технологиялар мен инновацияны тарату және мәселелерді шешудегі жаңашылдығы үшін «Ө.Қастеев атындағы мемлекеттік өнер музейінде Батыс Қазақстан суретшілерінің республикалық көрмесін ұйымдастыру» номинациясының жеңімпазы «Өнер» қоғамдық қоры дипломмен, алғыс хатпен марапатталды.

Бейнелеу өнері және сызу мамандығының студенттері Каусова Айжан Т.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясында өткен Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында графика мамандығы бойынша, Махимов Әділқан кескіндеме мамандығы бойынша III орын алғандары үшін марапатталды. Жетекшісі: филос.ғ.к. Тілеуханов Нұржан Сағынұлы.

Хореография мамандығының студенті Сүндетова Жансая Т.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясында өткен Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында жүлделі III орынға ие болғаны үшін марапатталды. Жетекшісі: оқытушы Кенжетеева Әлия.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде мәдени-тынығу жұмысы мамандығы бойынша II орынға ие болған БҚМУ командасы марапатталды. Жетекшісі: Жұмағалиева Г.Е.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде кітапхана ісі мамандығы бойынша II орынға ие болған БҚМУ командасы марапатталды. Жетекшісі: Сатағалиева Сәнді.

В.Л.Мельников қысқы Президенттік көпсайыстан Қазақстан Республикасының 50-59 жастағылар тобында II орын алғаны үшін дипломмен, күміс медальмен марапатталды.

Күн тәртібінде: БҚМУ электрондық кітапханасының жұмысын ұйымдастыру туралы ғылыми кітапхана директоры Т.Е.Алибекерова, университет магистратурасы: бүгінгі жағдайы мен алдағы міндеттер жөнінде ЖОО-дан кейінгі дайындық бөлімінің жетекшісі Ж.К.Тастаева, мамандықтардың 2012-2013 оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспарын бекіту туралы университеттің оқу-әдістемелік жұмысы жөніндегі проректоры Ф.Қ.Жүсіпқалиева баяндады. Сонымен қатар, М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың халықаралық аккредиттеуге дайындығы туралы, ҚР БЖҒМ Ұлттық аккредиттеу орталығының мамандықтар рейтингіне қатысу туралы стратегиялық даму және аккредиттеу орталығының директоры О.В.Юров, 6М011600 география мамандығының I курс магистранты Н.С.Жармағамбетованың магистрлік жұмысының тақырыбын өзгерту туралы география кафедрасының меңгерушісі В.И.Амелеченко, А.Б.Медешова мен Ф.Ф.Мұхамбетовалардың «Turbo Pascal және Delphi тілдерінде программалау» атты оқу құралын республикалық оқу-әдістемелік кеңеске ұсыну туралы, информатика кафедрасының оқытушысы М.К.Атушеваның «Алгоритмдік тілде программалау» атты оқу құралын республикалық оқу-әдістемелік кеңеске ұсыну туралы ғылыми хатшы А.С.Ниетова сөз қозғады.

Ағымдағы жылдың 20-шы сәуірінде М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті ұжымының ректораты өткізілді.

Марапаттаулар:

Университет ректоры п.ғ.д., профессор А.С.Иманғалиевке IV республикалық пәндік олимпиададағы БҚМУ студенттерінің үздік білімі үшін Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтының ректоры Г.Ж.Нұрышевтың атынан алғыс хат табыс етілді.

Ағалиева Светлана Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтында өткен IV республикалық пәндік олимпиадада география мамандығы бойынша I дәрежелі дипломмен, жетекшісі г.ғ.к. М.А.Ғалымов алғыс хатпен марапатталды.

Күн тәртібінде:

БҚМУ-да оқу үрдісінде ақпараттық және білім беру технологияларын пайдалану жөнінде ақпараттық және білім беру технологиялары орталығының директоры Д.Ф.Ғабдуллаев, жаратылыстану-математикалық, мәдениет және өнер факультеттерінде бірлескен білім бағдарламаларын енгізу және ПОҚ пен студенттердің академиялық ұтқырлығы туралы факультет декандары А.Б.Медешова, М.М.Нағымова баян етті.

Айгүл НИЕТОВА,
ғылыми хатшы

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің сыбайлас жемқорлықпен күрес комиссиясының 2011-2012 оқу жылының II жарты жылдығындағы жұмысына шолу

Қаңтар

Жемқорлықпен күрес комиссиясы мүшелері мен студенттік өзін-өзі басқару мүшелерінің емтиханға қатысу кестесі жасалып, университет ректоры А.С.Иманғалиевтің 2011 жылғы 6 желтоқсандағы №013-540 бұйрығымен бекітілді.

Жемқорлыққа қарсы күрес мақсатында 19.12.2011 жыл мен 20.01.2012 жыл аралығында «Объективті емтихан» акциясы өткізіп, оның нәтижелері қаңтар айындағы жемқорлықпен күрес комиссиясының отырысында тыңдалды.

Ақпан

Университетте кадрларды іріктеу және орналастыру туралы әкімшілік-кадрлық бөлім жетекшісі Н.Н.Журавлеваның және мәдениет және өнер, педагогика факультеттеріндегі жемқорлыққа қарсы жүргізілген жұмыстар туралы факультет декандары М.М.Нағымова мен А.С.Қыдыршаевтардың ақпараты тыңдалды.

Наурыз

Университетте бюджет қаражатының жұмсалыуы мен мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізудің ашықтығы туралы бас есепші М.Қ.Бегееваның ақпараты тыңдалды.

Сәуір

Филология, тарих және құқық факультеттеріндегі жемқорлыққа қарсы жүргізілген жұмыстар туралы факультет декандары Қ.Т.Утегенова мен С.М.Физзатовтардың ақпараты тыңдалды.

Жемқорлықпен күрес комиссиясы мүшелері мен студенттік өзін-өзі басқару мүшелерінің жазғы сессияда емтиханға қатысу кестесі жасалды.

23 сәуір күні бас ғимараттың 205-мәжіліс залында университеттің профессор-оқытушылар құрамы мен құрылымдық бөлім жетекшілерінің қатысуымен «ПОҚ пен қызметкерлер арасында жемқорлықтың алдын алу» тақырыбында оқыту семинары өтті.

МЕЖДУНАРОДНАЯ АККРЕДИТАЦИЯ специальностей Западно-Казахстанского государственного университета им. М.Утемисова

Аккредитация образовательных программ - новая процедура для нашей республики, и ее внедрение связано с вхождением Казахстана в мировое образовательное пространство, что Нурсултан Абишевич Назарбаев определил как одно из стратегических направлений развития. Действующая в стране система государственной аттестации высших учебных заведений позволила сформировать нормативно-законодательную базу образования и обеспечить строгое соблюдение квалификационных и лицензионных требований в этой сфере. Объединение и укрупнение ряда институтов и университетов, внедрение новой философии образования и технологий обучения, признание казахстанского образования и науки в мире - вот основные результаты деятельности этой системы.

В настоящее время требования, связанные с повышением качества образования, исходят из того, что уровень и квалификацию образовательных учреждений должны определять основные потребители образовательных услуг – работодатели, абитуриенты и их родители, студенты и выпускники. То есть, контроль за качеством образовательных услуг должен быть передан из государственной сферы независимым общественным организациям, что соответствует сложившейся мировой практике. Задачами внедрения процедур аккредитации организаций образования являются повышение конкурентоспособности национальной системы высшего образования; совершенствование качества профессиональной подготовки студентов; защита интересов общества и прав потребителей путем предоставления достоверной информации о качестве образовательных услуг.

С учетом этого основной целью модели аккредитации Казахстана является создание системы обеспечения и оценки качества высшего образования для максимального удовлетворения образовательных потребностей личности, подготовка высококвалифицированных кадров для различных отраслей экономики и жизнедеятельности общества, повышение конкурентоспособности национальной системы высшего образования, интеграция в мировое образовательное пространство.

На основании статьи 9-1 Закона РК «Об образовании» в республике введена процедура аккредитации организаций образования с целью признания их соответствия определенным стандартам и критериям. Различают следующие формы аккредитации: институциональная (всего учебного заведения) и специализированная (отдельных образовательных программ - специальностей).

ЗКГУ прошел институциональную аккредитацию в 2010 году. Институциональная аккредитация - это оценка всех сторон деятельности высшего учебного заведения, которая охватывает вопросы определения миссии, цели и задач вуза; эффективности системы планирования и менеджмента; оценки состояния и качества образовательных программ; наличия квалифицированного профессорско-преподавательского состава; уровня научно-исследовательской работы; обеспеченности финансовыми, материально-техническими, библиотечными и информационными ресурсами.

Процедура институциональной аккредитации включала в себя самооценку, которая проводится организацией образования и заканчивается составлением отчета о соответствии современным стандартам и критериям, предъявляемым организациям образования. Затем вуз посещает внешняя экспертная комиссия для проверки содержащихся в отчете сведений и составляет свой отчет и рекомендации для Совета по аккредитации. На основании отчета о самооценке и отчета экспертов Советом по аккредитации выносится решение об аккредитации. В Совет входят представители органов власти, общественных организаций, высших учебных заведений, научных организаций, работодателей, студентов и международных экспертов.

Тридцатого июня 2010 года состоялось заседание **Высшего экспертного совета Национального аккредитационного центра Республики Казахстан**, на котором было принято решение об аккредитации Западно-Казахстанского государственного университета им. М.Утемисова.

В 2011 г. на основании решения Ученого совета ЗКГУ и Договора с аккредитационным агентством АККОРК для аккредитации специальностей на основе международных стандартов были выдвинуты специальности:

- 5B010200 Педагогика и методика начального обучения;
- 5B010300 Педагогика и психология;
- 5B010600 Музыкальное образование;
- 5B010800 Физическая культура и спорт;
- 5B011300 Биология;
- 5B060800 Экология;
- 5B011600 География;
- 5B011400 История;
- 5B011700 Казахский язык и литература;
- 5B050600 Экономика;
- 5B050800 Учет и аудит.

Областями экспертизы качества, гарантий качества образования и объектом проверки по указанным специальностям являются:

1. Уровень компетенции выпускников.
2. Результаты обучения.
3. Учебный план.
4. Программы учебных дисциплин.
5. Учебно-методическое обеспечение учебного процесса.
6. Образовательные цели программы.
7. Политика и система управления качеством образования (СМК) на уровне ООП.
8. Структура и содержание ООП.
9. Технологии и методики образовательной деятельности.
10. Ресурсное обеспечение ООП.
11. ППС.
12. НИД и реализация ее результатов в учебном процессе.
13. Организация и управление процессом реализации программы.
14. Стратегия развития программы.
15. Участие работодателей в формировании итоговых

компетенций выпускников.

16. Участие студентов в определении содержания и организации учебного процесса.

Процедура аккредитации образовательных программ включает в себя:

- Проведение обучающего семинара «Самообследование программ высшего профессионального образования»;
- Проведение самоообследования и подготовка отчетов по самоообследованию;
- Посещение ЗКГУ им. М.Утемисова экспертами, оценивающими образовательные программы, заявленные вузом для аккредитации;
- Подготовка пакета документов для предоставления в Высший аккредитационный совет АККОРК;
- Принятие решения об аккредитации.

В январе 2012 г. **руководителем отдела АККОРК к.п.н. доцентом О.В.Мишениной** был проведен обучающий семинар для заведующих кафедрами и членов рабочих групп по проведению самооценки специальностей.

Подготовка отчетов по самооценке была завершена 2 апреля. Сам процесс и процедура подготовки к аккредитации специальностей ЗКГУ позволили вузу, опираясь на международные стандарты и критерии качества в образовании, внести соответствующие коррективы в деятельность университета. Были внесены изменения и дополнения во внутривузовские нормативные документы по управлению учебной, научной и внеучебной деятельностью; разработаны механизмы совершенствования и корректировки долгосрочных направлений развития; внесены изменения и дополнения в методику оценки качества учебно-дидактических материалов и инновационных методов преподавания; значительно расширены службы поддержки студентов; усовершенствована система внутреннего мониторинга качества знаний и решен целый ряд других вопросов в соответствии с международными стандартами качества в сфере образования.

Таким образом, подготовка и проведение аккредитации позволяют ЗКГУ реализовать свою миссию, направленную на сохранение и приумножение научных, учебно-образовательных и воспитательных традиций одного из старейших вузов Казахстана, быть центром социальной, экономической, культурной модернизации региона.

Визит экспертов для оценки специальностей, выдвигаемых на аккредитацию, в состав которых входят ученые-специалисты зарубежных вузов, запланирован на **14-17 мая** текущего года. Предусматривается доскональная проверка выпускающих и обеспечивающих кафедр, служб университета, обеспечивающих учебный процесс, научно-исследовательскую деятельность, воспитательную работу. Не будет преувеличением сказать, что подвергаться оценке будут не только специальности, выдвигаемые на аккредитацию, но и деятельность всего университета.

Для обеспечения эффективной работы экспертов Ученым советом принят план подготовки к проведению внешней оценки, определены ответственные за осуществление контролирующих и предупреждающих действий, разрабатывается программа визита.

Остается пожелать всему коллективу, преподавателям и студентам университета успешно пройти процедуру международной аккредитации и вновь подтвердить высокий статус Западно-Казахстанского государственного университета им. М.Утемисова, одного из ведущих вузов страны.

О.В.ЮРОВ,

директор Центра стратегического развития и аккредитации ЗКГУ

С 2 по 17 апреля группа преподавателей, магистрантов и студентов ЗКГУ (всего 29 человек) побывала в Европе.

ААӘ І ÒÓЎ

в рамках академической мобильности

С 4 по 10 апреля группа совместно с девятью студентами ЗКГУ, обучающимися в данное время на основе договора в Международном институте туризма и культуры (МИТК) в г. Быдгощ (Польша) и для которых была организована международная туристическая практика с посещением 5 европейских стран-участниц Шенгенского соглашения, посетила Германию, Францию, Люксембург, Бельгию, Нидерланды. В Брюсселе, столице Евросоюза, удалось побывать в здании Европарламента, послушать и посмотреть обширную информацию об истории стран ЕС, их развитии, принять участие в виртуальном заседании Европарламента. В Париже заехали в знаменитый Латинский квартал, где расположены колледжи университета Сорбонны. В Роттердаме посетили здание УАЭ (Универсальная Ассоциация Эсперанто) и Институт Эсперанто. Вся экскурсия была проведена на языке эсперанто, который нашел распространение в области туризма в Европе.

Университет им. Казимира Великого в г.Быдгощ (Польша) встретил делегацию из Уральска интересным семинаром на языке эсперанто, проведенным доктором педагогики Пшемиславом Гжыбовским (факультет педагогики) по вопросам взаимодействия других и чужих культур и содержания в них воспитательных компонентов. Материал для семинара был собран в результате поездки ученого и его студентов в страны Латинской Америки.

Музей Дипломатии и польской миграции г. Быдгощ предложил группе семинар о польской миграции, истории Польши в периоды разделения территории Польши между Германией, Австро-Венгрией и Россией, различные политические ситуации, законодательство Польши и связь Польши с Казахстаном в плане польских мигрантов, проживающих в Казахстане. Семинар провел директор музея, профессор, доктор Адам Судоу, так же на языке эсперанто.

Университет экономики (УЭ) подготовил для казахстанской группы семинар, тематика которого охватывал обзор культурной

истории города Быдгощ и Польши, экономики и затребованных временем нововведений в специальности, как геронтология, управление рабочим временем и анимация свободного времени, и Быдгоща как места приложения туристического бизнеса. Семинар проводили разные специалисты, в основном на русском и языке эсперанто. МИТК дал возможность выступить нашим преподавателям, подготовившим содержательные лекции о традициях и культуре казахского народа, декоративно-прикладном искусстве.

Познавательную экскурсию по городу провели наши студенты, участники обменной программы в МИТК от ЗКГУ, которые уже на профессиональном уровне смогли рассказать об истории и достопримечательностях города, отметившего во время пребывания основной группы свое 666-летие со дня провозглашения Быдгоща городом.

Были подписаны дополнительные соглашения: по двудипломной программе, специальность «Туризм», между МИТК и ЗКГУ, бакалавриат; по двудипломным программам, все специальности «Экономика», между УЭ и ЗКГУ, магистратура; по практике студентов (все специальности), между УЭ и ЗКГУ, бакалавриат.

С Университетом им. Казимира Великого обговорены

дальнейшие планы по направлениям: физика, математика, администрирование, библиотековедение, культурно-досуговая работа, музыка, история. А также достигнуты договоренности по

проведению практики для студентов физиков и информатиков ЗКГУ (до 6 человек) с июня по август 2012г. (УЭ); по проведению совместных летних сборов для спортсменов (июнь, УЭ); семестровая учеба-практика для группы студентов физиков-электронщиков-мехатронщиков с октября по февраль 2012/13 учебный год на 6 месяцев с месячным обучением польскому языку в сентябре (УЭ); по приглашению преподавателя по программированию, электронике, автоматизации, физике (на английском языке) из ЗКГУ (УЭ); по приглашению учиться в магистратуре, специальности «Мехатроника», «Информатика», «Электроника» (УЭ); по приглашению гостевых профессоров для чтения лекций по физике, математике, педагогике (УКВ); по прохождению туристической практики для ППС, магистрантов и студентов в новом учебном году в рамках обменной программы.

М.БАРАДОСОВА,

руководитель СМС и АМ

Елімізде дәстүрге айналған Қазақстан Республикасы жоғарғы оқу орындары студенттерінің кезекті Республикалық пәндік олимпиадасы биылғы жылдың 16 наурызында Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясының базасында ұйымдастырылды.

Бұл білім додасына еліміздің алдыңғы қатарлы білім ошақтарынан - Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясынан, Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университетінен, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінен, М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінен және Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінен 5 команда қатысты.

Олимпиада 5В041300 кескіндеме, 5В041400 графика, 5В041500 мүсін мамандықтары бойынша өткізілді.

М.Өтемісов атындағы БҚМУ ректораты мәдениет және өнер факультеті бейнелеу өнері және сызу мамандығының II курс студенттері Каусова Айжан, Махимов Адилхан мен дизайн мамандығының I курс студенті Сарбалиева Раушанның өнер жолындағы білімі мен біліктілігін сарапқа салуына жағдай жасап, қолдау көрсетті. Командаға көркем-қолданбалы өнер және кәсіби білім кафедрасының аға оқытушысы, философия ғылымдарының кандидаты Нұржан Сағынұлы Тілеуханов жетекшілік жасады.

Олимпиаданың ұйымдастырылуы мен өткізілу барысы турасында жарыстың басы-қасында болған, батыстың намысын қорғап келген университет командасы жетекшісінің және мүшелерінің ой-пікірлерімен, алған әсерлерімен бөлісу мақсатында әңгімеге

АҚЫЛ КӨККЕ ЖЕТКІЗЕР

тартқан едік:

«Көркем-қолданбалы өнер және кәсіби білім» кафедрасының аға оқытушысы, философия ғылымдарының кандидаты Н.С.Тілеуханов:

- Жылда ұйымдастырылатын пәндік олимпиададан университетіміз кенде қалған емес. Студенттердің қатысып, өз бақтарын сынауы дұрыс. Толығады, жетіледі, үйренері көп болмақ. Жарысты былай қойғанның өзінде, Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясы ғимаратының өзі - тұнған өнер мұражайы. Бұл - үлкен әдеби, ғылыми, мәдени орталық. Мәселе орын алуда емес, ең бастысы қатысу, шыңдалу, көру, шығармашылық ортаны сезіну. Атақты суретшілер, мүсіншілермен қатар, кино тарландары, әншілер, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткерлері дәріс береді. Солардың алдынан өтудің өзі - үлкен жетістік! Студенттеріміздің алған әсері мол деп ойлаймын.

Бейнелеу өнері және сызу мамандығының II курс студенті Каусова Айжан:

- Олимпиадаға қатысуыма мүмкіндік бергені үшін университет ректоратына алғысым шексіз. Ол жердегі атмосфераны сөзбен жеткізу қиындау. Дегенмен, алты сағатқа созылған жарыс кезінде толқу да, таң қалу да болды. Жалпы графика мамандығы бойынша 10 студент қатыстық, оқып-үйренгенімді көрсету қиынға түспеді.

Тағы бір атап өтетін жағдай, Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясының студенттерінің сабаққа деген ынта-ықыласы ерекше көзге түседі, қай-қайсысын алсақ та үнемі өзірлік, ізденіс үстінде. Олардың дипломдық жұмыстары жоғары дәрежеде, көлемі жағынан да ауқымды, аудитория қабырғасымен бірдей десем болады.

Бейнелеу өнері және сызу мамандығының II курс студенті Махимов Адилхан:

- Мені таңқалдырғаны - сабақ аудиториялары. Нағыз шеберхана. Жұмыстануға ыңғайлы, бір жағынан қарағанда ыбыр-сыбыр

шашылған краска, палитра, қағаздар көзге оғаш көрінгенімен, суретке деген шабытыңды, құлшынысыңды оятады.

Атақты мүсіншілермен, аниматорлармен танысудың сәті түсті. Өнер академиясы ауласындағы мүсіндер таңдай қақтырмай қоймады. Қолдау көрсеткен оқу ордамыздың ұжымына алғысымыз шексіз.

Дизайн мамандығының I курс студенті Сарбалиева Раушан:

- I курс студенті бола тұра, үлкен дәрежедегі пәндік олимпиадаға қатысу мен үшін үлкен мәртебе. Ұстаздарымызға өз ризашылығымды білдіремін. Мүсін мамандығынан «Шаңырақ көтеру» тақырыбында жұмыстандық. Өз түсінігіме сүйене отырып, шаңырақ көтерген ер-азамат пен сәбиін көтерген әйел бейнесін сомдадым. Тақырыпты аша білдім деп ойлаймын. Жалпы, алған әсерім де, жинақтаған тәжірибем де ауыз толтырып айтарлықтай.

Осындай үлкен толғанысқа ұйытқы болған Республикалық пәндік олимпиаданың қорытынды марапаттау кеші КСРО-ның халық суретшісі, КСРО көркемсурет академиясының мүше-корреспонденті, Қазақстан Ұлттық ғылым академиясының толық мүшесі (академик), Қазақ КСР мемлекеттік сыйлығының иегері, Қазақ КСР-ның халық суретшісі, Халықаралық жоғары мектеп академиясының құрметті академигі, профессор Қанафия Темір-Болатұлы Телжановтың дәріс беру шеберханасында өтті. Каусова Айжан мен Махимов Адилхан III орынды еншілесі, Сарбалиева Раушан мақтау қағазымен марапатталды.

Ұйымдастырушылардың айтуына қарағанда қорытынды кештің Қанафия Телжанов шеберханасында өткізілуінің өзіндік мәні бар көрінеді. Онысы қазақ ырымына сай болашақта студенттердің ішінен атақты суретшілер шығар деген үмітпен жұғысты болсын дегені екен.

Зәру ЕСЛАМГАЛИЕВА,

бейнелеу өнері және сызу мамандығының 4 курс студенті

18 апреля на базе Поволжской государственной социально-гуманитарной академии состоялась открытая межпредметная Олимпиада студентов факультетов физической культуры вузов Казахстана и Российской Федерации.

МЕЖПРЕДМЕТНАЯ ОЛИМПИАДА СТУДЕНТОВ КАЗАХСТАНА И ПОВОЛЖЬЯ

Олимпиада является эффективной формой внеучебной работы, позволяющей выявить уровень теоретической и практической подготовки студентов, создать условия для творческого применения знаний. Она способствует повышению престижа профессии учителя физической культуры. Участие в олимпиаде представителей различных учебных заведений расширяет возможности творческих контактов студентов, преподавателей, способствует обмену опытом и сотрудничеству между вузами.

Целью олимпиады, прошедшей в старейшем вузе Самары, отмечающем свое столетие, являлось выявление уровня развития профессиональных компетенций студентов – будущих учителей физической культуры.

В содержание такого значимого форума были включены основные дидактические единицы следующих дисциплин: теория и методика физического воспитания и спорта, биомеханика, спортивная физиология, лечебная физическая культура, психология спорта, экономика и менеджмент физической культуры, история физической культуры, педагогика.

Олимпиада включала в себя теоретические и практические задания и состояла из шести туров:

«Визитная карточка» - творческое представление команд; теоретический конкурс – тестирование; круговую тренировку; конкурс капитанов; «Медико-биологическая тропа»;

Наурыз айының 29-30-ы күндері «Мәдениет және өнер» факультетінің «Театрлік-хореографиялық өнер және кітапханатану» кафедрасы мамандықтары бойынша Республикалық пәндік олимпиада өтті.

ӨНЕРІМЕН ТАНЫЛҒАН СТУДЕНТТЕР

Пәндік олимпиаданың бірі - 5В040900 «Хореография» мамандығы бойынша Алматы қаласындағы Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясында («Спорттық балдық биді оқытудың теориясы мен әдістемесі») өтті. Олимпиаданың басты мақсаты – өнер бакалаврларын даярлау сапасын көтеру және теориялық-практикалық оқу үдерімі негізінде жинақтаған білім деңгейі мен қабілетін, шеберлігін көрсету.

Олимпиадаға Алматы, Шымкент, Қызылорда, Қарағанды қалаларындағы ЖОО би факультеттерінің студенттері, балдық би студияларының бишілері қатысты. Біздің университеттен «Хореография» мамандығының 4 курс студенті Жансая Сүндетова қатысты. Сайысқа түскен он биші студенттің арасынан көрермендердің ықыласына бөленген Жансая жүлделі III орынға ие болды. Жетекшісі: оқытушы Кенжетәева А.И.

Ұлттық өнер академиясының «Театр өнері» факультетінде 5В040700 «Режиссура» мамандығы бойынша өткен пәндік олимпиадаға қатысушылар ереже бойынша 7-10 минуттық драматургиялық шығарма дайындау керек болатын. Оған сегіз студенттік театр қатысты. Біздің студенттер Г.Ибсеннің «Үрей» спектаклінен үзінді көрсетті. Қоюшы режиссер - «Режиссура» мамандығының 4 курс студенті Х.Аратқызы. Рөлдерді Хиуаз Аратқызы, Ардақ Елекенова, Ақжол Әбибуллаев сомдап, нәтижесінде олар Алғыс хатпен марапатталды. Жетекшісі: оқытушы Сұлтанова М.И.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде «Мәдени-тынығу жұмысы» кафедрасының базасында өткен IV Республикалық пәндік олимпиаданың мақсаты - мәдениет және білім беру саласында болашақ мамандардың ерекше кәсіби-ұйымдастырушылық бейімділіктерін анықтау, талантты студент жастарды қолдау және мәдени-тынығу жұмысы бойынша Республикалық және Халықаралық олимпиадаларға қатысу үшін командалар қалыптастыру. Олимпиада 2 кезеңде өтті. Алдымен қатысушылардың теориялық білімі пәндер бойынша жалпы көлемі 300 сұрақтан тұратын тестік формада тексерілді. II турда – ер команда алдын-ала даярланған «Қазақстанның сарқылмас қазынасы» тақырыбында шығармашылық жұмыс ұсынды. Сонымен қатар, команда мүшелері жекелей «Мәдени-тынығу жұмысы» мамандығы бойынша өздерінің шығармашылық бейімділігін көрсетті.

Еліміз бойынша 10 команда қатысқан IV Республикалық пәндік олимпиадаға М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 5В090600 «Мәдени-тынығу жұмысы» мамандығының студенттері іріктеліп, 7 студент (Ә.Орахова, Қ.Омарова, А.Сатыбалдиев, А.Шаримов, Ә.Күмісқалиева, Ж.Белялов, А.Қалиев) жіберілді. Олар екі турдан да сүрінбей өтіп, нәтижесінде жүлделі II орынға ие болды. (Жетекші: тәжірибелі оқытушы, магистр Г.Е.Жұмағалиева). Шығармашылық жұмысты сахналандыруда студенттер оқу процесі барысында меңгерген «Режиссура», «Актёр шеберлігі», «Сахна тілі», «Сахна қозғалысы», «Вокал», «Режиссердің балетмейстермен жұмысы» пәндері бойынша алып жатқан білімдері мен дағдыларын жан-жақты көрсетті. Біздің студенттердің өнеріне, әдемі тігілген сахналық костюмдеріне әділқазылар мүшелері, басқа қатысушылар, көрермендер қызығушылық танытқан.

Осы оқу орнында «Кітапхана ісі» мамандығы бойынша өткізілген Республикалық пәндік олимпиадаға Алматы, Қарағанды, Қызылорда, Тараз, Көкшетау, т.б. облыстарынан студенттер командасы келген. Біздің университеттен мамандықтары бойынша Б.Тақушева (3 курс), Т.Жұмабаев (4 курс) қатысты. Олар 11 команданың ішінен II орынға ие болды. Дайындаған: оқытушы С.М.Сатағалиева.

Осындай білімді, өнерлі студенттерді дайындауда «Хореография», «Мәдени-тынығу жұмысы», «Режиссура», «Кітапхана ісі» мамандықтарының оқытушылары көп еңбек сіңірді. Студенттерімізге қолдау көрсетіп, Республикалық пәндік олимпиадаларға қатысуға мүмкіндік жасаған М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ректоры, п.ғ.д., академик А.С.Иманғалиевке алғысымызды білдіреміз. Сонымен қатар кафедра студенттерін жүлделі орындарымен құттықтаймыз.

Қ.Д.АЙТҚАЛИЕВА,

өнертану кандидаты, доцент, «Театрлік-хореографиялық өнер және кітапханатану» кафедрасының меңгерушісі

творческое задание - «Мы за здоровый образ жизни».

Право отстаивать престиж Западно-Казахстанского государственного университета им. М.Утемисова было предоставлено шести лучшим студентам вуза, обучающимся по программе «Физическая культура и спорт». Это студенты третьего курса Бородин Григорий, Толкачев Никита, Жуманов Асхат, а также студенты четвертого курса Андреев Алексей, Шакиров Альберт, Кубашев Есет.

Наши студенты, проявив лучшие качества олимпийцев, достойно вели борьбу как на спортивных площадках, демонстрируя свои физические возможности, так и в аудиториях, проявляя свои креативные качества. Это позволило нашей дружке в сражении с шестью командами соперников занять второе место, уступив команде студентов 5 курса факультета физической культуры и спорта самарского вуза – хозяевам данного турнира.

Достойный вклад в успех наших студентов внесли руководители команды доцент В.Л.Мельников и старший преподаватель кафедры «Теория и методика преподавания физической культуры и спорта» А.Н.Жищенко.

Прошедшая Олимпиада показала, что в нашем университете работа со студентами специальности «Физическая культура и спорт» обеспечивает высокий уровень подготовки, позволяя являться конкурентоспособными не только в пределах Казахстана, но и за пределами нашей страны. И в этом большая заслуга коллектива кафедры, возглавляемой ее заведующим доцентом Р.Н.Исуповой

В.Л. МЕЛЬНИКОВ,

кандидат биологических наук, доцент, Почетный деятель спорта РК

СТУДЕНЧЕСКАЯ ОЛИМПИАДА с пользой для педагога

Девиз «Участвовать, чтобы победить!» вполне приемлем для олимпийской команды химиков, занявшей второе место на Республиканской студенческой предметной олимпиаде по химии. Олимпиада по традиции проходила с 26 по 30 марта в Казахском национальном университете им. Аль-Фараби в Алматы.

Неожиданностью известие не было – была проделана большая подготовительная работа всей кафедры в соответствии с усложняющейся олимпийской программой.

Учитывая опыт прошлых лет, организаторы олимпиады из Казахского национального университета им. Аль-Фараби не оставили без внимания преподавателей, руководителей олимпийских команд.

- Трудно просто ждать и переживать за своих учеников, - рассказывает «тренер олимпийской сборной» по химии, она же старший преподаватель кафедры «Химия» Мира Ганибаевна Амангосова. - И было очень кстати организованный для нас методический семинар на тему «Инновации в обучении». Привезла для своих коллег хороший методический материал. Порадовали и наши студенты. **Жанболат Жолгельдиев, Нурбек Серикұлы, Нурлан Боранкулов** прошли серьезную олимпийскую подготовку. И результат – Жанболат занял второе место, третье место занял Нурбек в личном зачете. У Нурлана все еще впереди. Было особенно приятно отметить, что нашу команду узнают на республике, считая одной из сильнейших среди университетов страны.

Преподаватель уверена, что участие в республиканских олимпиадах дает возможность студентам окунуться в мир науки, воспитывает соревновательский дух, стимулирует глубокое изучение предмета, расширяет кругозор. В планах – участие в международных олимпиадах.

М. ДЖУМАГАЛИЕВА

В республиканском чемпионате по лыжному спорту среди пожарных частей, проводимом Министерством Чрезвычайных ситуаций, впервые за многие годы команда из Уральской области в командном зачете заняла первое место, вызвав немалый переполох среди участников. Особенно, мягко говоря, «удивлены» были северные команды. В соревнованиях принял участие, заняв почетное 3-е место в личном зачете, студент 3 ускоренного курса по специальности «Физвоспитание и НВП» педагогического факультета ЗКГУ им. М.Утемисова перворазрядник Ерлан Абулхаиров.

«Построю дом...»

- Кошкетая – признанная лыжная столица республики, но результаты соревнований показали, что мы вполне способны составить конкуренцию даже самым сильным спортсменам, - делится своими впечатлениями о соревнованиях студент 3 ускоренного курса по специальности «Физвоспитание и НВП» педагогического факультета Ерлан Абулхаиров.

О своем любимом лыжном спорте он может рассказать все, или почти все. Впервые встал на лыжи в первом классе, записавшись в секцию лыжного спорта в областную детскую спортивную школу. В классе шестом увлекся другими видами спорта. Как и все мальчишки, на пару с братом-близнецом пробовали себя в разных видах - от гимнастики до рукопашного боя. Но тренер убедил паренька лыжный спорт не оставлять.

Достойных студентов много, но Ерлан интересен своей жизненной позицией, совершенно, на первый взгляд, нетипичной молодым.

- Очень нравится бывать не природе. Ощущение – не описать, когда идешь зимой на лыжах, а вокруг лес, тишина. Для меня здоровый образ жизни – не просто слова. Я и мои друзья-спортсмены за здоровый образ жизни. Это значит не пить спиртное, не курить, заниматься спортом. Для меня спорт – это еще и результат. В этом «лошадином» виде спорта необходимо выкладываться по-полной или сходить с дистанции. Он вырабатывает терпение и выносливость. Благодарен моим наставникам Александру Ивановичу Шавелеву и Елене Альфредовне Грицкевич, тренерам областной детской спортшколы, которые помогают мне советами, разрабатывают комплекс заданий, техники. Жаль, конечно, что лыжи сейчас не пользуются большой популярностью. А ведь польза для здоровья огромная, потому что в отличие от других видов спорта, где занятия проходят в помещении, лыжники проводят занятия на чистом воздухе.

Как признался Ерлан, в школе к учебе был, мягко говоря, равнодушен. Но, к своему

удивлению, гуманитарный колледж, куда поступил после 9-летки, окончил с красным дипломом.

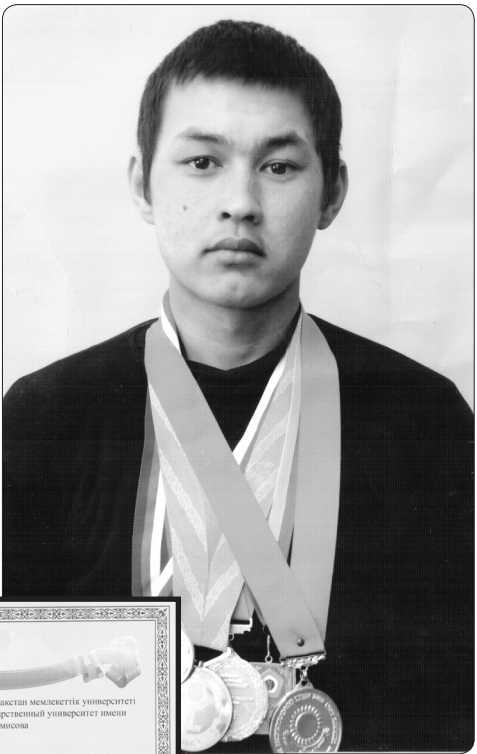
- Учебу я оплачивал сам – работал тренером в детской спортшколе. Отец у нас строгий, требовательный. Он учит: хочешь добиться чего-то в жизни, ставь цель. У нас большая семья. Кроме брата еще три сестры. У каждого из нас есть цель. Красный диплом дал возможность учиться в ЗКГУ по гранту, но и тренерство пришлось оставить. Но я не жалею: по

окончании учебы меня ждет работа. Построю дом, ну и, как там говорится, надо посадить дерево, родить сына.

Ерлан вполне осознанно, не ради галочки принимал участие в мероприятиях, посвященных

здоровому образу жизни и против наркотиков. Специально посмотрели с друзьями российский фильм профессора Жданова о вреде курения, наркотиков и алкоголя. Впечатлены были. Решили – это не для них. Да и другим не советуют. Вот друг Александр Сафронов открыл

спортзал, теперь ребята с района ходят к нему в «качалку». Это лучше, чем без дела болтаться, искать приключений, считают друзья.

Принято думать, что молодежь любит вечеринки, ночные клубы, тусоваться, одним словом. Ошибочный стереотип ломает Ерлан.

- Только не подумайте, что кроме лыж в моей жизни ничего нет. От приглашений погулять не отказываюсь, поздравляю именинника, но шумные компании избегаю. Люблю рисовать, это у нас семейное. Старшая сестра в этом году заканчивает наш университет по специальности «Изо». Младшая сестра тоже хочет поступать на эту же специальность.

За время беседы молодой человек больше рассказывал о людях, которые его окружают, о семье, в которой много педагогов, о замечательных и внимательных тренерах, о верных друзьях-товарищах. О самом же Ерлане можно сказать лишь одно – серьезный парень, вложив в слово такие качества, как воспитанность, надежность, верность делу и целеустремленность. А это уже личность.

Документальный фильм о детях-наркоманах, который был продемонстрирован студентам ЗКГУ им.М.Утемисова, досмотреть до конца смогли не все. Слишком страшными были кадры, где молодые люди и совсем маленькие дети гибнут от безысходности, однажды попав в сети наркомании. Никому не нужные, никем не защищенные. Они живут в потустороннем мире, где под воздействием страшного, разрушительного дурмана уходят из жизни молодые души.

А ЖЕҒІНІ АҢОҰ МАҢОҰ АӘУ БААҢОҰ

Наркомания – болезнь? Наркомания – преступление? Наркомания – образ жизни? Само слово «наркоман», пару десятков лет назад служившее страшилкой, теперь вошло в наш обыденный лексикон. «Ну что ты тормозишь, обкурился что ли?» - произносят порой молодые люди. «Для меня мое увлечение – наркотик, не могу и дня обойтись!» - восхищенно рассказывает о чем-то товарищ. «Я такая чайная наркоманка!» - восклицает забежавшая на минутку соседка, торопясь домой на свою чайную церемонию.

Для ответа на главный вопрос «Чем же страшен этот тихий враг – наркомания?» в ЗКГУ на встречу со студентами, организованную отделом по воспитательной работе и по делам молодежи, были приглашены те, кто по долгу своей службы ежедневно сталкивается с этой проблемой.

О необходимости здорового образа жизни и о вреде для здоровья приема наркотиков рассказала собравшимся 5 апреля в актовом зале студентам врач-нарколог областного наркодиспансера Клара Машанкызы Кадыргалиева. Опасность коварного врага еще и в том, что в организме происходит процесс привыкания, и для получения того самого «кайфа» - наркотического опьянения - с каждым разом возникает необходимость в повышении дозы. Процесс в какой-то момент становится неконтролируемым. Так, начавшего с легких наркотиков в веселой компании молодого человека через какое-то время мы можем встретить больным и потерянным. Трагедия в том, что через короткий промежуток времени этого некогда здорового, полного сил и планов

на будущее товарища мы можем не увидеть никогда. У человеческого организма нет иммунитета против этой болезни (а наркомания, по мнению врачей-наркологов, прежде всего болезнь). В итоге – смерть. Остановиться во что бы то ни стало, пока организм не стал разрушаться, пока не отказали почки и печень, пока ослабленный наркотиками организм не подвергся туберкулезу. Пока бьется сердце. А лучше – не начинать.

Наркомания – болезнь. С этим полностью согласны и другие гости встречи. Сотрудник Западно-Казахстанского Департамента КНБ М.Шаканаев и начальник отдела по борьбе с наркобизнесом УВД ЗКО, майор полиции Ж.Абдушев тем не менее говорили и о другой стороне этой проблемы. О здоровье общества. Наркомания – это еще и бизнес, где на здоровье и жизни людей делается деньги. Наркомания – это шаг к преступности. Ведь за дозу требуется плата.

Это первую затяжку и первый укол дают бесплатно: «На, попробуй, если не слабо!» Затем с подсевшего на дурь потребуют втридорога. А появится зависимость - а она появится очень скоро – наркоман идет на все, лишь бы добыть деньги: украсть, ограбить, вынести последнее из дома. Или даже убить. Поэтому главным образом, по словам майора полиции Жанболата Камидоллаулы Абдушева, необходимо установить пути распространения наркотиков. Кроме того, большой процент преступлений числится именно за теми, кто употребляет наркотики. А как поступить, если в компании вам предложили попробовать что-то запрещенное? Не теряйтесь, скажите

твердо нет. Настаивать наверняка никто не станет. Но если вы сами, боясь выглядеть «белой вороной», покажете слабость, ситуация может повториться и вас вновь будут брать на «слабо». Поэтому изначально займите твердую позицию.

Может случиться, что ваш друг где-то попробовал наркотики. Вполне в ваших силах остановить его. Не отстраняйтесь, возьмите в плотный круг хороших, настоящих друзей, не отпускайте его от себя физически и морально. И, по возможности, если у вас доверительные отношения, предупредите родителей. И лишь тогда будет уверенность, что ваш друг не погибнет.

Для наркоторговца студенческая среда – лакомый кусок. Большое количество молодых, амбициозных и, главное, вполне платежеспособных людей, но с очень небольшим жизненным опытом. Тем страшнее была информация из правоохранительных органов о том, что полицией за распространение наркотиков был задержан студент местного вуза.

-Нам стало известно, что это не наш студент, - сказал руководитель отдела по воспитательной работе ЗКГУ Мейрам Исатайулы Исатаев, взявший на себя роль ведущего встречи. – Но это не значит, что мы должны этому радоваться. Это серьезный сигнал, и все мы должны быть на чеку.

Свою речь сотрудник национальной безопасности Мейрбан Сагидуллаевич Шаканаев начал с разъяснения. Наркомания, наркоторговля и все что с этим связано напрямую создает угрозу национальной безопасности, поскольку подрывает моральное, социальное,

психическое и физическое здоровье нации в целом. Зависимый человек легко управляем, подавлен и слаб. Он - находка для тех, кто горазд совершать зло чужими руками. Поэтому дено и ночью ведутся работы по выявлению путей распространения наркотических веществ в стране, и в нашей области в частности. Наркотические вещества в Западно-Казахстанскую область поступают из Афганистана, Пакистана через Таджикистан, Узбекистан в Республику Казахстан – по городам Шымкент, Кызылорда, Актобе в Уральск. Далее возможен путь в приграничные области Российской Федерации.

Быть жертвой или выбрать свой путь, таиться от близких и друзей или быть в гуще самых радостных событий студенческой жизни – выбор за тобой, студент! «В нашем университете есть чем занять себя все четыре года учебы, - сказала выступившая от имени студенческого актива студенческий ректор Ельдана Асылханова. – Прежде чем совершить роковую ошибку, подумайте о своих родителях, какое это горе для всей семьи. Работайте над собой, развивайтесь, чтобы прославить свое имя научными открытиями и ударным трудом!»

Свое мнение о прошедшей встрече и продемонстрированном фильме о наркоманах высказали студентки 1 курса специальности «Педагог-психолог» педагогического факультета Айымгуль Отеуова, Раида Имашева, Айзере Аяп, Самал Сарсембаева:

- Мы не знакомы с этой проблемой, но считаем, что подобные встречи для молодежи необходимы. Это проблема современности, и о ней молодые люди должны знать от специалистов, профессионалов своего дела. Особенно нам, будущим психологам. Наше мнение: если среди наших друзей кому-то взбредет в голову приблизиться к наркотикам, мы не оставим их. Эта болезнь отступит, если у человека есть поддержка близких людей, уверенных, что в жизни есть место радости.

М.ДЖУМАГАЛИЕВА

Ғылым адам санасына болмысы бөлек,
ерекше ұтқырлы ұғымдарды орнықтыру арқылы ғана терең ұялайды.

Әбу Насыр әл-Фараби

Қазақ баласына «Ғалым бол!» деп бата береді. Ондағысы - оқы, ғылыммен айналыс, ақиқатты таны дегені. Мектеп қабырғасы шәкірттерді білім негізіне үйретсе, студенттік жылдар - жастар үшін нағыз ғылымға ден қоюдың баспалдағы.

16 сәуір – Ғылым күні деп жарияланғаны белгілі. Қазіргі кездегі еліміздегі басты мәселе - ғылымның дамуын қамтамасыз ететін мамандарды даярлау. Оның бірден бір жолы - жастарды ғылымға тарту. Осындай мақсат-міндеттерді ту етіп ұстанған М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде Ғылым күніне орай қасиетті қара шаңырақтың 80 жылдық мерейтойына арналған, дәстүрлі шаралардың біріне айналған - студенттер мен магистранттардың ғылыми апталығы ұйымдастырылды.

ЖАСТАР ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ

Апталық аясында «Жастар және ғылым» атты студенттер мен магистранттардың 70-ші ғылыми-тәжірибелік конференциясы, «М.Өтемісов атындағы БҚМУ ғылыми мектептерінің қалыптасу тарихы» атты фильмнің презентациясы, әр факультеттерде студенттердің университетіміздің белгілі ғалымдарымен кездесуі, «XXI ғасыр – білім және ғылым көшінде» атты факультеттердің ғылыми жетістіктерінің көрмесі мен ғылыми ақпараттық сайт көрмесі, «Тайманов оқулары – 2012» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы өткізілді.

Білім алушылардың шығармашылық қабілетін анықтау, студенттерді ғылыми жұмыстармен шұғылдануға тартып, ғылымға деген қызығушылықтарын арттыру, ғылымға ықыласы

барларға қолдау көрсетіп, жол ашу, ғылыми-зерттеу жобаларымен танысу, жастардың қоғам өмірінің түрлі саласындағы істері жайында пікір алмасу мақсатында 2 күнге созылған студенттер мен магистранттардың 70-ші ғылыми-тәжірибелік конференциясында университеттің 6 факультеті қамтылып, 22 секция бойынша 463 баяндама тыңдалды. Жаратылыстану-математикалық факультетінен 142 баяндама тыңдауға ұсынылса, секциялар арасында Қазақстан Республикасы тарихы кафедрасы алдыңғы қатарлардан көріне білді. Әр секция бойынша ғылыми жұмыстарын ұсынған студенттер мен магистранттар өзекті, маңызы мен мәні жоғары тың мәселелерді қозғауды мақсат етіп, тақырыптарын аша білді.

Жоспар бойынша әр факультеттерде университетіміздің

белгілі ғалымдарымен ұйымдастырылған кездесулер, қатысушыларға ерекше әсер сыйлап, білім-ғылымның қыр-сырымен танысуларына мүмкіндік берді. Әсерлі кездесуде ғалымдарға студенттер мен магистранттар өздерін толғандырып жүрген сауалдарын қойып, жылы жауап ала алды,

Бүгінгі таңда жастардың арасында ғылымға басты назар аударып, ғылыми жұмыстармен шұғылдануға қызығушылық танытып жүргендері баршылық. Апталық аясында оздырылған студенттер мен магистранттардың ғылыми-тәжірибелік конференциясына баяндамаларын ұсынғандардың арасында, ғылымға жаңа қадам басқан 1 курс студенттері де бар. «Қазақстан Республикасы тарихы» кафедрасы секциясында ғылыми жұмыстарымен таныстырған бірер студенттерді сөзге тарттық. Дәл осы тақырыпты неге таңдадың, ғылыми жұмыс несімен қызықтырды, ғылымның дамуына қандай үлес қосар едің деген сауалдарға студенттердің ой-пікірі, жауаптары төмендегідей болды.

Альбина Гайсина, тарих мамандығының 1 курс студенті:

- Баяндаманың тақырыбы «Шежіре тарих дерегі ретінде» деп аталады. Шежіре – тарих дерегінің қайнар көзі, ата-тегімізді білу, түгендеу, тарату - әулет парызы. Тарихымызды шежіресіз зерттеу мүмкін емес. Өйткені шежіре қазақ тарихының басты қайнар көздерінің, яғни деректік негіздерінің бірі болып табылады. Тәуелсіздік алғаннан кейін бізде осы шежіре жасау, сол арқылы тегімізді түгендеу қарқын алды. Бірақ бір өкініштісі, бізде ол әркімнің өз атасын ұлықтауына ұласып жатқан жайы бар. Ал ол ру-руға бөлініп, бірімізден-бірімізді үстем етіп көрсетуге емес, керісінше, ұлттық бірігуге қызмет етуге тиіс.

Ғылыми баяндаманды бұл тақырыпта таңдаған себебім алдағы уақытта өз өлкеміздің жазба тарихына жаңа бір жаңалық енгізем деп, әрі өз ата-тегімді терең зерттеп, өзгеге насихаттап жазсам деймін.

Ұрпақты тәрбиелейтін - тарих. Тарих - болашақтың негізі. Өз ата-бабасын асқан ой, ерем сөзімен сусап өскен ұрпақтың рухы мықты, мәдениеті жоғары, болашағы зор болмақ.

Айнұр Амангелді, тарих мамандығының 1 курс студенті:

- Менің баяндаманың тақырыбы - «XVIII ғасырдағы қазақ әйелдері, олардың қоғамдағы рөлі». Бұл тақырып мені өте қызықтырған болатын. Өткен заманда болсын, өзіміз өмір сүріп жатқан ғасырды алсақ та дәстүрлі қазақ қоғамындағы әйелдердің рөлі бала тәрбиелеумен, үй шаруашылығын жүргізумен шектелсін деген көзқарас, пікірлердің бар екені шындық. Мен ғылыми

жұмысымда оның қате пікір екендігін, әйелдердің қоғамдағы рөлін ашып көрсетуге тырыстым. Өйткені, тарих сахнасында қол бастап жауға шапқан не болмаса мемлекет басқарып, сол елдің азаттығы, тәуелсіздігі үшін ерен еңбегімен танылған қаһарман әйелдер аз емес. Осындай өзекті мәселелерді тереңірек зерттеп, нақты зерттеулер жүргізсем деген ойым бар.

Айдана Бақтығалиева, тарих мамандығының 1 курс студенті:

- Мен «Бисен Жәнекешовтің өмірі мен қызметі» тақырыбын өз жүрек қалауыммен таңдап алдым. Бұл менің ғылым жолындағы – алғашқы баспалдағым. Өзім киелі Нарын құмында өсіп-өнгендіктен, сол топырақта елге елеулі еңбектері қалған ерен ерлерді танып-білуге деген құштарлығым арта түсті. Университет табалдырығын аттағаннан кейін ғылымға деген қызығушылығым жоғарылап, Ордадағы Бисенғали Жәнекешов туралы еңбектерді оқып, талдай бастадым. Мені ерен еңбектері ескерусіз қалған Бисен Жәнекешовтің өмірі қызықтырып, кейінгі күнге де ер есімін ұрпақтары ұмытпастай жазба қалдыруға ұмтылдырды. Алдағы уақытта да осы тақырыпта ізденістер жүргізіп, жұмысымды толықтырамын деп ойлаймын. Білім ордамызда өткізіліп тұратын конференциялар ғылым жолындағы жұмыстарымызды жалғастыруға септігін тигізеді сөзсіз.

Дана Бупина, тарих мамандығының 1 курс студенті:

- Мен бұл тақырыпты таңдаған себебім өз ауданымағы батырлар туралы кеңінен мәлімет жинап, замандастарыма таныстырсам деген ниетім болды. Батырдың дүниеге келуінен бастап, балашық шағы, майданға аттануы - бәрі-бәрі мен үшін бір құпия секілді болатын. Соның астарлы

Әсем Нұрғазиева, тарих мамандығының 1 курс студенті:

- Менің алғашқы ғылыми баяндаманың тақырыбы - Кеңес Одағының батыры - Жақсығұлов Садық Шәкелұлы. Сталинград қаласын қорғауда Днепрдегі шайқаста көрсеткен ерлігі нәтижесінде жиырмаға толмаған жігіт көрсеткен батырлығы үшін көптеген медальдармен марапатталды.

Садық ағамыз - бір Тасқаланың емес, бүкіл елдің мақтанышы. Елі үшін ересен еңбек сіңірген тұлғаның есімі ұрпақ жадынан өшпек емес. Ғылымның шегі жоқ,-демекші, осы тақырыпты ғылыми тұрғыдан талдасам деймін.

Тұрсыннай Зулпикарова, тарих мамандығының 1 курс студенті:

Менің ғылыми жұмысымның тақырыбына арқау болған - 1991 жылғы тәуелсіздіктен тура тоқсан күн бұрын болған Орал қозғалысы. Өздерінің тәуелсіздіктерін жариялайын деп отырған мемлекетке кенеттен казактардың Патшалық Ресейге қызмет еткеніне 400 жылдық мерекесін атап өту және де Орал қаласын казактардың автономиясы деп жария еткілері келгені себеп болды.

Осыған разы болмаған аға-апаларымыз Орталық алаңға шығып, өз қарсылықтарын білдірген болатын.

Туған өлкемде болған бұл қозғалыс жайында әлі де толық зерттеулер жоқ, сондықтан да осы тақырыпты таңдадым. Бұл

М.Өтемісов атындағы БҚМУ-да ғылыми апталық аясында университеттің 80 жылдығына және физика-математика ғылымдарының докторы, академик А.Д.Таймановтың 95 жылдығына арналған «Тайманов оқулары – 2012» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы өткізілді.

Тайманов оқулары - 2012

Ғылым жолы - ауыр жол.
Егер сен күн сайын өз талантыңды ұштап,
еңбектенбесең, ешнәрсеге қол жеткізе алмайсың.
А.Д.Тайманов

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің, С.Л. Соболев атындағы Ресей ғылым академиясының Сібір математикалық институтының қолдауымен ұйымдастырылған конференцияның мақсаты - Асан Дабысұлы Таймановтың еңбегін есте сақтау және оның Қазақстандағы математика ғылымының дамуына қосқан үлесін насихаттау, математика, физика, информатика саласындағы ғылыми ізденістерді қолдау.

А.Д.Таймановтың өмірі мен ғылыми қызметі - Қазақстанның және Ресей ғалымдары үшін ерекше мақтаныш. Себебі

Таймановтың және шәкірттерінің еңбектері мен ғылыми ізденістері нәтижесінде Қазақстанның математикалық мектебі қалыптасты.

Конференцияны ашқан М.Өтемісов атындағы БҚМУ ректоры, академик А.С.Иманғалиев: «Батыс Қазақстан облысы өзінің әлемге танымал атақты ғалымы, ұлы математик жерлесін ер уақытта мақтан тұтады. Қаламыздағы бір көшеге және №34 орта мектепке А.Д.Тайманов есімі берілді.

Облыс әкімшілігінің бастамасымен бірнеше жыл қатарынан мектеп оқушылары арасында математика, физика, химия пәндері бойынша ғылыми-техникалық «Тайманов олимпиада-сы» өткізіледі.

еркін түрде ашық еңгіме өрбіді. Факультеттің төрінен орын алған құрметті қонақтар ғылымға қалай бет бұрғандарын, қалай жол тапқандарын, ғылым жолындағы жетістіктерін баяндап, ғылыми жұмыстармен шұғылдану – болашақ үлкен еңбектерінің бастамасына апарар баспалдақ екенін айтып өтті.

Биылғы ғылыми апталықтың бір ерекшелігі – университеттің спорт сарайында көрермендер назарына ұсынылған «XXI ғасыр – білім және ғылым көшінде» атты факультеттердің ғылыми жетістіктерінің көрмесі мен ғылыми-ақпараттық сайт көрмесінің өткізілуі. Шараға М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ректоры, Асхат Сәлімұлы Иманғалиев бастаған білім ордамыздың әкімшілігі мен профессор-оқытушылар қауымы және студенттер мен магистранттар қатысты. «Ең үздік ғылыми ақпараттық сайт» және «Ең үздік ғылыми жетістіктер көрмесі» номинациялары бойынша жеңімпаздарды анықтау мақсатында ректор А.С.Иманғалиевтің бұйрығымен арнайы комиссия құрылды. Комиссияға университеттің бірінші проректоры Ә.С.Тасмағамбетов басшылық жасады. А.С.Иманғалиев, комиссия мүшелері, профессор-оқытушылық құрам мен магистранттар, студенттер көрмемен танысып, факультеттің ғылыми жетістіктерімен, ғылыми ақпараттық сайтымен ерекше толғаныспен таныстырған факультет декандары мен кафедра меңгерушілерін тыңдады. Факультеттердің ғылыми жетістіктері көрмесінде біздің құрметті ғалымдарымыздың жұмыстарының нәтижелері болып табылатын - монографиялар, мақалалар, макеттер, дипломдар, археологиялық табыстар, медаль-кубоктер, топографиялық карталар, гербариилер, т.б. таныстырылды.

Жалпы ғылыми апталық жоспарлы түрде ұйымдастырылып, жоспарланған барлық шаралар қамтылып, жоғары деңгейде өткізілді. Білім беру мекемелерінде ұйымдастырылатын мұндай ғылыми шаралардыңынтымағы жарасқан ырысты елде өмір сүріп, болашаққа нық қадам басып келетін жас ғалымдар үшін игі істердің бірі екені сөзсіз.

оқиға тарихта мәңгілік қалары сөзсіз. Мен болашақ тарихшы ретінде тарих ғылымына ашылып, зерттеліп үлгермеген жаңа деректер енгізсем деймін. Кез келген ғылыми бастаманың іргетасы тек ғылыми мектебімізден бастау алмақ. Осы ретте ғылыми жұмыспен айналысуға ниеті бар біз секілді жастарға қолдау көрсетіп, жетекшілік еткен ұстазымыз, т.ғ.д., профессор Әбілсейіт Қазипұлы Мұқтарға алғысымызды білдіреміз.

Бүгінгі таңда студенттер арасында ғылымның рөлі, деңгейі қандай, олардың ғылыми жұмыспен шұғылдануға қызығушылықтары қаншалықты деген сауалдар төңірегінде М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың ғылыми-зерттеу жұмысы бөлімінің жетекшісі Эдуард Имашев:

«Университетімізде ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын көптеген талантты студенттер бар. Бірақ қазіргі таңда студенттеріміз өз білімінің, дағдыларының, жалпы қоғам дамуында ғылымның алатын орнын жете бағалай алмай келеді. Ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысу алған теориялық білімдерін тереңдетіп, бекітуге, сыни ойлауды дамытуға мүмкіндік береді. Оқу үрдісінде алған теориялық негізі формальды түрде қалады да қолданбалы мәнге ие болмайды. Әр студент қоғам мәселелерін ғылыми негізде шеше білген жағдайда ғана ол еңбек нарығында бәсекеге қабілетті, қоғамға қажет екендігін түсінуі тиіс.

Студенттер арасында ғылыммен айналысып жүрген студенттер аз емес. Оны CF3Ж конкурсына, студенттердің ғылыми-практикалық конференцияларға, республикалық пәндік олимпиадаға қатысуларынан көруге болады. Студенттердің ғылыммен айналысуға талаптары да, мүмкіндіктері де жетеді, тек шығармашылық бастамаларда қолдап, көтермелеп отыру қажет», - деп өз ойын түйінді.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде математика, физика, информатика бакалаврлары мен магистрларын дайындауға көп көңіл бөледі. Бұған математикадан ЖОО студенттері арасында республикалық олимпиадасының екі жыл қатарынан біздің университетімізде өтіп отырғаны дәлел бола алады. Университетте 3, 4-курсның үздік студенттеріне Тайманов атындағы шәкіртақы тағайындалып, Тайманов атындағы дәрісхана ашылды. 2002 жылдан бері халықаралық «Тайманов оқулары» конференциясын өткізу дәстүрге айналған», - деп атқарылып жатқан игі шараларға тоқталып, конференцияға қатысушылардың еңбектеріне шығармашылық сәттілік тіледі.

Конференцияға С.Л.Соболев атындағы PFA СБ математика институтынан ізбасары – И.А.Тайманов және өзге де қонақтар қатысып, пленарлық мәжілісте баяндамаларын оқыды. Конференция теориялық және қолданбалы математика, физика, информатика саласындағы қазіргі заманғы мәселелер, математика, физика және информатиканы оқытудың әдістемесі мен инновациялық технологиялардың өзекті мәселелері атты 2 секция аясында жұмыс жасады. Тыңдауға ұсынылған баяндамаларда математика-физика ғылымының өзекті мәселелері қозғалып, тың дүниелер көтерілді.

Конференция соңында жұмыстар қорытындыланып, қаулы қабылданды.

Бетті дайындаған Светлана БЕККУЖИЕВА

Каждый год ЗКГУ им. М.Утемисова широко распахивает свои двери участникам регионального конкурса молодых талантов – учащимся школ и колледжей – «Жас Дарын». В этом году было решено посвятить этот замечательный праздник 80-летию вуза.

ИСТИННОЕ ИСКУССТВО – это праздник и труд

Дать путевку в жизнь талантливой молодежи – главная цель конкурса. По словам **декана факультета «Культура и искусство» М.М.Нагимовой**, конкурс «Жас Дарын» проводится вот уже восьмой раз. «Для участников, которые год от года все талантливее, при поступлении на наш факультет дается путевка для творческого конкурса. Многие участники впоследствии становятся студентами нашего вуза», - не без гордости сказала Мендиганым Мергенбаевна перед началом конкурсной программы. Для участников и гостей мероприятия в холле главного корпуса и здания факультета «Культура и искусство» была открыта выставка картин.

В своей приветственной речи на открытии конкурса «Жас Дарын» **первый проректор А.С.Тасмағамбетов** обратил внимание на особенность юбилейного года, в связи с этим все мероприятия приобретают особо торжественный оттенок.

-Все в ваших руках. Университет создает все условия для поступления в наш вуз, для этого открыты подготовительные курсы. Удачи всем, успехов в реализации вашего творческого потенциала. В добрый путь!

В честь открытия конкурса был дан концерт. Перед участниками свои пожелания творческих успехов высказала Мендиганым Мергенбаевна. Об условиях поступления в наш университет для участников конкурса рассказал **руководитель отдела профориентации, приема и связи с учреждениями образования А.С.Аманбаев**.

Два дня шли работы по выявлению наиболее творчески одаренных участников по восьми номинациям. И наконец – результаты. Вновь собрались участники и их «болельщики» - учителя, друзья, родственники. Кто-то не скрывал победной улыбки, кто-то, сжав губы, ждал заветной минуты, когда огласят победителя в его номинации. Но не стали организаторы испытывать терпение участников и первым объявили победителя, обладателя Гран

при конкурса. Им стал **выпускник музыкального колледжа им. Курмангазы** отделения «**Декоративно-прикладное искусство и дизайн**» **Сайран Мадьяров**. Под руководством наставника, преподавателя А.Серикбаева, Сайран на суд жюри представил свои работы – домбыру, кобыз и деревянное панно-композицию «Жекпе-жек», изготовленное в технике плоско-рельефной резьбы. Объявить победителя на сцену был приглашен **ректор ЗКГУ А.С.Иманғалиев**. Он поприветствовал всех участников, и прежде всего иногородних, и с большой радостью вручил Сайрану призы и грамоту победителя. Но наиболее ценным стало получение сертификата «Претендент на ректорский грант». Победитель не остался в долгу, вручив Асхату Салимовичу изготовленную собственными руками домбыру. Красивый жест по достоинству был оценен зрителями.

Победителями в других номинациях стали: «Хореографическое искусство» - Сабина Муханбетова, г. Актобе;

«Библиотечное дело» Менсулу Бердыгали; «Изобразительное искусство» - Римма Хамжиева; «Народные инструменты» - Мерей Ерболулы; «Вокальное искусство» - академическое пение – Сания Рахметжанова;

эстрадное – Мейрамгуль Гелимова; «Инструментальное исполнительство» - Мария Хрущева; «Прикладное искусство» - Айна Кадырбай; «Театральное искусство» - Даурен Шамуратов; Кандидатами на ректорский грант, кроме обладателя Гран при Сайрана Мадиева, стали Айдана Мадиева, Сабина Муханбетова.

Победители оглашены, а нам лишь остается ждать, какими талантами удивят нас участники следующего конкурса.

М.ДЖУМАГАЛИЕВА

10 апреля прошла защита школьных научных проектов конкурса «География в моей жизни». Это был юбилейный Пятый ежегодный конкурс, который собрал участников почти со всех школ Западно-Казахстанской области. Работали две секции – на казахском языке и на русском языке. В прошлом году работала секция и на английском языке. Причем, победитель прошлого года конкурса Руслан Ажгиреев, работа которого была представлена на английском языке, стал студентом ЗКГУ. В этом году на конкурс были представлены 34 работы на казахском языке и 9 – на русском.

ГЕОГРАФИЯ В МОЕЙ ЖИЗНИ

По словам **Бронислава Викторовича Шкуринского, преподавателя-магистра кафедры «География», председателя жюри**, представленные работы были в основном экологической направленности и краеведческого характера. Школьников волнуют проблемы жизни животного мира, в частности, волков, была представлена тема «Экологические проблемы Арала» и др. Жюри, в состав которого вошли студенты старших курсов, магистранты и молодые преподаватели, оценивали научные работы с точки зрения актуальности исследования и практического применения. Это было на этапе отбора работ. Затем участники конкурса сами (в зал не пускали учителей-руководителей – все по-взрослому!) проводили защиту проектов. Строгое жюри оценивало оформление презентации, свободное владение материалом, полноту и четкость ответов на задаваемые жюри вопросы.

-Прежде всего, представленные научные проекты школьников – это работа учителя. Его умение заинтересовать предметом, правильно поставить цели, - сказал Бронислав Викторович. – В немалой степени конкурс – оценка работы учителя.

Пока шла защита проектов, в коридорах естественно-математического факультета пытались справиться с

волнением учителя географии. **Лариса Григорьевна Чернецова, учитель географии Областной специализированной школы для одаренных детей №8 г. Уральска**, руководитель проектов со стажем, на нынешний конкурс представила ученицу 11 класса Гаухар Рахимову с работой «Рынок востребованности профессии на примере 3-х школ». Выбор темы возник с вопроса «Куда пойти учиться и быть востребованным?». **Марина Анатольевна Щапова, СШ №2 г. Аксай**, руководит работой десятиклассника Александра Черкасова «Возможности развития туризма в Бурлинском районе». Дети, уверена Марина Анатольевна, как никто другой понимает красоту нашего края. Географ СШ **Тайпак, пос. Караултюба Нурлы Жумағалиқызы Салпикова** привезла своих учеников Ернура Бирлесова («Қазақстан Республикасының саяси жағдайы»), Орынгуль Орынбасар («Қазақстан Республикасының қазіргі экономикалық-әлеуметтік жағдайы») и Жанар Жанғабылқызы («Еліміздің аумағының физика-географиялық жағдайы») впервые.

В перерыве между выступлениями напряженную обстановку разрядили маленькие участницы детской модельной студии под руководством **Алены Романовой**, она в недавнем прошлом Маленькая Мисс г. Уральска. Самая крохотная артистка, казалось, недавно научилась ходить, но уже пробует создать конкуренцию, как минимум, Наталье Водяновой. Особенно привлекло внимание зрителей экологическая коллекция воздушных платьев, созданных - из чего бы вы подумали? - из пластиковых бутылок!

Пришло время подвести итоги и объявить победителей. В секции на казахском языке **1-е место** завоевал ученик школы-лицея **№27 А.Сабенов**; **2-е место** – ученики СШ **№43 Т.Борпас**, гимназии **«Ак ниет»№42 Ж.Мендигалиев** и СШ **№19 А.Арыстанова**; **3-е место** жюри присудило **Г.Кайыровой из пос. Жиенкум Бокейординского района, А.Мардану из пос.Караоба Казталовского района, Д.Аманжолову** из пос. Круглоозерный, **Э.Жаниманову из СШ №38 и №41 И.Мукангали** г. Уральска.

Места за работы на русском языке распределились следующим образом. **1-е место** присуждено ученику **СШ№2 г. Аксай А.Кожину**, **2-е место** – ученице **СШ №8 Г.Рахимовой**, **3-е место** – ученику **СШ №20 А.Акимову**.

Учителям, руководителям школьных научных проектов, чьи ученики были отмечены жюри, организаторы конкурса вручили благодарственные письма.

Соб.кorr.

Кәріге ізет, жасқа жол

Үлкендерді сыйлау мен құрметтеу - жастардың адамгершілік қасиеттері, борышы мен парызы. Үлкен алдында жас қарызы, ата алдында бала қарызы - әдеп пен сый деген, осы қасиеттер қазіргі жастар тарапынан табыла бермейтін сияқты. Соның бірі - жолаушылар тасымалдайтын көліктердегі жағдайлар. Жастар орындықтарға жайғасып алып, үлкендерді елеместен, көзге ілмей далаға қарап, не бас киімін көзіне түсіре киіп, өтірік қалғығансып отырады. Әсіресе, қыз балалар орын беруді тіпті білмейді. Қазіргі кезде штанга көтеріп, жүресіп, бокстесіп жүрген қыздар қарттарға орын беруге келгенде нәзік те әлсіз бола қалатындарына не дерсіз?! Ондайларға ескерту жасасаң, басың пөлеге қалып, едәуір сөз естисің. «Қайырымдылықпен ала алмағанда қаталдықпен ала алмайсың» деген ғой. Жастардың көбі қазір оқыған - тоқығандар дейміз, бірақ ұяты болмаса білімділіктен не пайда?

Джон Локк «Жұртқа іскер адамдардан гөрі ізетті адамдар көбірек қажеттірек», - деген. Адамның ең асыл қасиеттерінің бірі - адамгершілігі емес пе? Сондықтан да ата-аналар мен барлық ұстаздар қауымы ең бірінші жастарды адамгершілікке, үлкенді сыйлауға үйретіп, тәрбиелеп отырғаны жөн. Ұлы әл-Фараби «Егер адамға ең әуелі тәрбие бермей тұрып, білім-ғылым

үйретсеңіз, ол жүрген жеріне қасірет әкеледі» деген екен. Ондай адамдардан жақсылық та күтуге болмайды. Адам өзін ізгілік туралы сөздерді айтуға емес, ізгі істер мен әрекеттерге үйретуі тиіс.

Көлік жүргізушілер мен кондукторлар жолаушыларға үлкендерге орын беру керектігін үнемі ескертіп отырғандары жөн деп білемін. Мен мұны Алматы қаласындағы жолаушылар тасымалдайтын көліктерден жиі естідім. Ал біз мұндай сөздерді естімек түгел, өзіміздің қара көз кондукторлар аялдама аттары жариялап, жол ақысын төлеуді ескерткенде қазақша бір сөз айтпастан, орысша шүлдірлейді. Бұл не бейшаралық? Қазақ тілі мемлекеттік тіл болып тұрғанда неге бүгежектейміз? Екі тілде кезек сөйлеуге болмай ма? Бұл біздің рухымыздың әлсіздігі мен төмендігінің бір көрінісі ғана.

Сөзімнің соңында жастарға айтарым, ұлттың ең басты байлығы - адамның адамгершілік қасиеті. Олай болса, адамгершіліктен айырылмай, үлкенді сыйлап, құрметтей біліңіздер. Біз енді жас болмаймыз, бірақ сіз әлі-ақ қарт боласыз.

Жұмабай НӘБИҰЛЫ,

«Құқықтық пәндер» кафедрасының доценті

■ К 80-летию юбилею ЗКГУ им. М.Утемисова

За 80 лет существования нашего университета он не раз менял свое название. И лишь одно оставалось неизменной – высокая планка знаний, которую получали его выпускники. Именно они являются главной гордостью старейшего в стране учебного заведения, воспитавшего ученых, общественных и политических деятелей, бизнесменов и, конечно же, учителей, сеющих «разумное, доброе, вечное»!

Представляем вашему вниманию истории и воспоминания тех, кто гордо носит имя выпускника нашего славного вуза.

Бесценное наследие вуза

Сложно описывать жизнь человека, регламентированную государственной службой. Даты и пункты, сухие факты. Но одно ярким светом пронзает наши сердца – личность этого человека крепла в стенах нашего вуза. Речь пойдет о яркой личности, которая своим неутомим трудом создает новое казалось бы в невероятной для новшеств сфере – в архивном деле.

Архивных дел мастер

Рысты Халесовна Сариева окончила исторический факультет Уральского государственного педагогического института в 1970 году. Грамотная, активная выпускница пединститута в первые же годы трудовой деятельности была замечена и направлена на руководящие должности в местные исполнительные и центральные государственные органы власти. Годы работы в Тургайской, Целиноградской областях, г. Алматы были связаны с развитием образования, культуры, здравоохранения и социальной защиты населения, принятием решения по вопросам молодежной политики, обеспечения гражданского и международного согласия. В 1980 году заканчивает Алма-Атинскую высшую партийную школу, Центр подготовки менеджеров при Российской экономической академии им. Г.В.Плеханова в 1994 году, является

кандидатом исторических наук, защитила диссертацию на соискание **ученой степени кандидата исторических наук** в НИИ истории и этнологии им. Ч.Валиханова МОН РК (2002 г.).

С 1997 по 2005 год Рысты Халесовна возглавляла государственную архивную службу республики. В 1998 году подготовила и по поручению Правительства представила в Парламенте Закон Республики Казахстан «О Национальном архивном фонде и архивах». Благодаря ей на должности Председателя Комитета по управлению архивами и документацией Министерства культуры РК была подготовлена и реализована Программа развития архивного дела и систем документации РК. В октябре 2006 года с должности заместителя председателя Комитета информации и архивов Министерства культуры и информации

РК была направлена руководителем ГУ «Национальный архив РК». За 5 лет было создано учреждение нового типа, внедряется международный опыт использования информационных технологий в деле сохранения историко-культурного документального наследия.

В условиях формирования инфраструктуры «электронного правительства», внедрения Единой системы электронного документооборота государственных органов (ЕСЭДО ГО) Национальным архивом РК разработана Система электронных архивов государственных органов.

С 2004 года Р.Х.Сариева является членом Общественного совета по реализации Государственной программы «Мәдени мұра» (культурное наследие) при администрации президента и руководителем его секции библиотечного и архивного дела.

Она является автором 8 книг, свыше 120 научных публикаций и статей по проблемам культуры, истории и источниковедения. Под ее руководством с 2005 года издается специализированный информационный и научно-практический журнал «Қазақстан мұрағаттары» («Архивы Казахстана»).

Рысты Халесовна член партии «Нур Отан», имеет награды: медаль за освоение целинных и залежных земель (1984), юбилейные медали «Астана» (1998) и «10 лет независимости Республики Казахстан»

(2001), почетное звание «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» (2003), Почетная грамота министерства культуры и информации Республики Казахстан (2005), юбилейная медаль «20 лет независимости Республики Казахстан» (2011).

Весенние строки

Лужи - зеркала горят под солнцем,
В берегах кисельных тротуар.
Пляшут вихрем зайчики в оконце,
Закружился мартовский радар.
Наст в лесах осел.
Качнулись льдины,
На реке строптивой, по весне.
И зачем мне ехать на Мальдивы?
Мой Урал красивее вдвойне!

Улыбнись, прохожий

Солнце хлещет по-весеннему,
Март нам заглянул в окно.
Настроенье по Есенину
Мною определено.

И так хочется влюбиться
Во все женские глаза,
И во взглядах раствориться,
Как весенняя слеза,

Надо верить, ждать, мечтать, любить!

Как писать о жизни поэта? Родился-учился... Жизнь творческого человека в его трудах. Представляем вниманию читателей «Оркена» стихи выпускника педагогического института им. А.С.Пушкина, ныне ЗКГУ им. М.Утемисова, Рафаила Синцова, члена Союза журналистов России и Казахстана. Выпустил в начале 90-х двадцатого века в Самарском Доме печати две книги «Судьба, Отчизна и любовь» и «Столица Прикаспия» общим тиражом 55 тыс. экземпляров. Журналист, ранее редактор газет «Дети и взрослые», «Диалог», «Диана», «Уральская газета», «Вести Приуралья», ныне журналист одной из городских газет. Обладатель знака «Кайсар» 2-ой степени. В конце 2008 - начале 2009 выпустил две книги стихов «На рубеже столетий» и «Степные струны». Издал в Москве свой сборник «Озаренье». Печатается в сборниках и альманахах.

В поэтических строках Рафаила Синцова жизнеутверждающая сила любви и бесконечная преданность родной земле, родной природе.

Что стекает музыкально
Вдоль сосулк на балкон.
Гимн рожденья гениальный -
Нам весной подарен он.

Улыбнись со мной, прохожий,
Солнцу, ветру и ручью.
Всех нас делает похожими
Слово емкое - люблю.

Солнце хлещет по-весеннему,
Март нам заглянул в окно.
Настроенье по Есенину
Мною определено.

Наурыз

Весна приносит обновление,
Природы красочный расцвет.
И ощущаешь вдохновенье,
Вдыхая над рекой рассвет.
Весенний ветерок крепчает.
В бокалах пенится кумыс,
Страна торжественно встречает
Народный праздник Наурыз.

НАШ ЯЗЫК

Я - на русском, ты - на казахском,
Но страна - то у нас одна.
Нам нельзя поврозь оказаться,
Если общая цель ясна.

Кому на руку разговоры
О ментальности в языках?!
Нас взрастили одни просторы:
Пусть я - русский, а ты - казах.

Наша речь, как с деревьев листья,
Как ни крась, ни ряди слова,
Стать не может главнее мысли,
Чьих народностей ни была б.

Азиатские или вятские-
Одинаковы стремени.
Мне, что тюркские, что славянские
Равно дороги письмена.

Я - свой русский, а ты - казахский
Уважаем и бережем...
Нам нельзя поврозь оказаться,
Коли степь для нас общий дом.

Мы из космоса смотрим в прошлое:
У землян - одинаков лик.
И преступно, и крайне пошло
Уничать людей за ЯЗЫК.
Всем в эпохе место оставлено:
Безымянными - не уйдем.
На земле ЯЗЫКИ все ГЛАВНЫЕ -
Те, с которыми мы живем!

Матерям

Мы оставляем их, бывает, навсегда.
Дороги нас зовут - мы уезжаем.
Навряд ли нам расскажут поезды,
Как матери седые провожают.
Вот мчится поезд быстро и упрямо,
И я под четкий перестук колес
В воспоминаньях вижу свою маму
И глазу мудрый снег ее волос.
Ты машешь сыну долго вслед рукою,
Желаешь мне счастливого пути.
И, как всегда я увожу с собою
Твой поцелуй и грустный взмах руки.
И где бы ни был в этот час неровен,
Всегда о встрече думаю с тобой.
И знаю, что стоишь ты на перроне
И моего возврата ждешь домой.

(Из сборника «На рубеже столетий»)

Прилетел год високосный

Тройки с бубенцами вдаль меня помчали
И внезапно встали у ворот.
Кто же нас улыбочиво встречает?
Это старый, добрый Новый год.
Гривы красит инеем.

У Снегурки косы
От мороза вычурно сплелись.
Прилетел с Драконом год к нам, високосный,
Какова с тобою будет жизнь?
Сбудутся мечты ли,
наши все желанья?
Или Нострадамуса прогноз?!
- Все-таки не надо уходить за грани,-
Говорит с улыбкой Дед Мороз.
Да и мне охота, в серебристой рани,
Бег своих коней остановить.
Может хватит, люди, сердце свое ранить -
Надо верить, ждать, мечтать, любить!

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде оқу орнының 80 жылдық мерейтойы қарсаңында мерекелік шаралар өтуде. Солардың бірі - тәрбие жұмысы және мәдени демалыс бөлімінің ұйымдастыруымен өткен облыстық «Махамбет оқулары» байқауы. Жүзден жүйрік, мыңнан тұлпарлар қатысқан бұл байқау дарынды да талантты жастарды анықтауда маңызы ерекше екені даусыз.

Асқар бел-ау Махандар, аласармайтын тұлғасы...

Облыстық «Махамбет оқулары» байқауы өткенге құрметпен қарап, тарихты мәңгі қастерлеудің өзіндік сара жолын қалыптастырған жоғары және арнаулы оқу орындарының студенттері арасында алғаш рет оздырылды.

Байқаудың мақсаты – жастарды Махамбет Өтемісов поэзиясына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу, жас буынның тарихи танымдарын, азаматтыққа бағдарланған дүниетанымдары мен сана-сезімдерін, өмірлік айқындаларын қалыптастыру, жастар арасында Махамбеттің күй-термелерін кеңінен насихаттау, жас ұрпақты өршіл ақын мұрасын терең игеріп, танымдық мәнін меңгеруге талпындыру, қазақ халқының дауылпаз жыршысы Махамбет өлеңдерін насихаттау, студент-жастарды Махамбет шығармашылығы арқылы ұлтжандылыққа, елсүйгіштікке тәрбиелеу, дарынды жастарды анықтау, олардың шығармашылық қабілеттерін шыңдау болып табылады.

«Махамбет оқулары» байқауын БҚМУ тәрбие бөлімінің жетекшісі Мейрам Исатайұлы ашып, байқауға қатысушыларға сәттілік тіледі.

Байқау 5 аталым бойынша өткізілді. «Мен ақсұңқар құстың сойы едім!» деп аталатын бөлімде қатысушылар Махамбет шығармаларын мәнерлеп оқыды. «Өлең айтып толғадым, көкірегімді басарға» деп аталатын кезеңде студенттер Махамбеттің ән-термелерін орындау бойынша сайысқа түссе, «Тартынбай сөйлер асылмын» деп аталатын бөлімде сайысқа қатысушылар Махамбет Өтемісұлына арналған және бұрын жарияланбаған еркін тақырыптағы өлеңдерін ұсынды. «Шашақты найза – шалқар күй» деп аталатын Махамбеттің күйлерін орындаушылар байқауында қатысушылардың аспапта орындау шеберлігіне басты назар аударылса, «Асқар бел-ау Махандар, аласармайтын тұлғасы» деп аталатын аталым бойынша шығармалар байқауы өтті.

Аталмыш байқауға Қазақстан Республикасы Жазушылар одағының мүшесі, ақын Қайрат Жұмағалиев бастаған әдебиетші, тілші ғалымдар, жыршы, күйшілер, көркемсөз оқу шеберлері төрелік жасады.

Кеш қорытындысында сөз алған ақын *Қайрат Жұмағалиев*:

бұл байқаудың талай жастарға елді сүю, жерін сүю, өз Отанын қастерлеуге ой салары анық. Махамбет бабамыздың ұлт намысын жоғары қойып, әділдік үшін күрескен ерлігі мен жауһар жырлары әрбір саналы жастың көкірегінде жүруі тиіс, - деп елдік пен ерліктің жаршысы бола білген ақын ғұмыры туралы ой толғатты.

Махамбет өлеңге о бастан ешкімге ұқсамайтын күрделі де күдіретті болмыспен, тұлғаға тән тұтастықпен келді. Өмірге тек өзіне ғана жүрек көзімен қарау, биіктікті өзіне тән, ерекше болмыспен сезінуден туындайтын поэзияның осындай бірегей құбылысы оның шығармашылығына үңіле білген кісіге ғана сезілмек.

«Махамбет оқуларына» қатысқан жас таланттар мен өнерлі өрендердің елдік, ұлттық намыс бәйгесінде жұлдыздары жарқырап, ұлттық құндылықтарға үлес қосары анық.

Облыстық байқау қорытындысы бойынша «Тартынбай сөйлер асылмын» жас ақындар мүшәйрасында Жұмагүл Мұрсалова (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) I орынға, Алтынбек Еркемқалиев (БҚА) II орынға, Айдана Сұлтанмахмұт (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) III орынға ие болды. **«Өлең айтып толғадым, көкірегімді басарға» Махамбеттің ән-термелерін орындау байқауында** Назгүл Қабиева (Құрманғазы атындағы саз колледжі) I орынға, Бейбіт Айнұр (Батыс Қазақстан медициналық колледжі) алғыс хатпен марапатталды. **«Мен ақсұңқар құстың сойы едім» деп аталатын мәнерлеп оқу сайысында** Әділет Орынбасаров (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) I орынға, Жалғасбек Мырзагереев (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) II орынға, Ағиса Төлепова (Батыс Қазақстан медициналық колледжі) III орынға қол жеткізді.

«Шашақты найза – шалқар күй» Махамбеттің күй термелерін орындау байқауында Азамат Досанов (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) I орынды, Жасқайрат Мұхасов (Құрманғазы атындағы саз колледжі) II орынды, Елдос Аманғалиев (Ж.Досмұхамедов атындағы педагогикалық колледжі) III орынды, **«Асқар бел-ау Махандар, Аласармайтын тұлғасы» шығармалар байқауында** Гүлім Абдулова (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) I орын, Айкүміс

Өтежанова (Батыс Қазақстан медициналық колледжі) II орын, Рысгүл Мағзимова (Ж.Досмұхамедов атындағы педагогикалық колледжі) III орынды иеленді. Командалық есеп бойынша М.Өтемісов атындағы БҚМУ I орынға ие болса, Ж.Досмұхамедов атындағы педагогикалық колледжі II орынды қанжығасына байлап, Құрманғазы атындағы саз колледжі III орынға қол жеткізді.

Рүта СҰЛТАНҒАЛИЕВА,
БҚМУ баспасөз хатшысы

Ағымдағы жылдың сәуір айында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 80 жылдығына орай университет студенттері арасында дәстүрлі «Студенттік көктем – 2012» айлық фестивалі оздырылды.

«Студенттік көктем-2012» фестивалі қорытындыланды

Қазақстан Республикасы Президенті Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауын студент жастар арасында кеңінен насихаттау, университетіміздің 80 жылдық мерейтойын жоғары дәрежеде атап өтуге атсалысу, жастардың мәдени, рухани дамуына, білім мен тәрбиесінің жетілуіне, шығармашылық өсуіне жағдай жасау, талантты жастарды табу және оларға қолдау жасау, фестивальге студент жастарды көптеп тарту, салауатты өмір салтын дәріптеу, патриоттық сезімге баулу, болашақта өтетін университетішілік мерекелік шараларға белсене қатынаса алатын студенттерді дайындауды мақсат еткен «Студенттік көктем – 2012» айлық фестивалінің биылғы жылғы басты ерекшелігі - университетіміздегі факультет студенттерінің арасында оздырылуы.

Биік қонар қырандары қалықтап,
Еліміз бар шартарапқа шарықтар.

Самға! Шарла! Биік ұста туыңды,

БҚМУ-ға бас боларлық бар ұрпақ- деп ұрандатқан бұл фестивальдің әр жылдардағы жеңімпаздары бүгінде өнер әлемінде өзіндік қолтаңбалары бар тұлғаларға айналды десек қателеспейміз. М.Өтемісов атындағы БҚМУ ректораты, БҚМУ студенттер кәсіподағы демеушілік еткен «Студенттік көктем-

2012» фестивалінде жалпы командалық есеп бойынша Гран при жүлдесін педагогика факультеті, I орынды филология факультеті, II орынды жаратылыстану-математика факультеті, III орынды тарих және құқық факультеті иеленді. Жекелеген номинация бойынша жүлделі I, II, III орындар төмендегідей тәртіп бойынша бөлінді.

«Ең үздік жүргізуші» - Лисовая Алеся (филология факультеті), Орынбасаров Әділет (филология факультеті).

«Үздік патриоттық ән»: I орын – Баймұханова Айсара (тарих және құқық факультеті), II орын – Қайырсапарова Айбалым (филология факультеті), III орын – Ерғалиева Мөлдір (педагогика факультеті).

«Үздік эстрадалық ән»: I орын - Шүйіншалиева Айнұр (филология факультеті), II орын - Симонова Инна, Череватова Анна (педагогика факультеті), III орын – Құрмекеш Әділет (жаратылыстану-математика факультеті).

«Хореография»

(топтық): I орын – Педагогика факультеті (қазақ биі), II орын – Жаратылыстану-математикалық факультет (қазақ биі), III орын – Тарих және құқық факультеті (қазақ биі).

«Хореография» (жеке): I орын – Мәдениет және өнер факультеті (заманауи би), II орын – Тарих және құқық факультеті (еврей биі), III орын – Педагогика факультеті (қазақ биі).

«Ең үздік хореограф»: I орын – Нанаева Мақпал, II орын – Батырғалиева Гүлдана, III орын – Нұрсұлтанова Альбина.

«Аспапта орындау шебері» (топтық): I орын – Жаратылыстану-математика факультеті, II орын – Педагогика факультеті, III орын – БҚМУ колледжі.

«Аспапта орындау шебері» (жеке): I орын – Биғалиева Айгерім (жаратылыстану-математика факультеті), II орын – Гүлдана Жиенғалиева (филология факультеті), III орын – Тулегенова Бану (экономика және басқару факультеті).

«Жазба ақындар мүшәйрасы»: II орын – Жабелова Алиса, III орын – Ерманова Жадыра.

«Үздік сценарий»: I орын – Педагогика факультеті (Гумарова Күлім, Калиев Айбат, 4 курс), II орын – Филология факультеті (Омарова Қаламқас, Сатыбалдиев Анарбек, 3 курс), III орын – БҚМУ колледжі (Орақова Әйгерім, 3 курс).

«Ең үздік жаңа есім» - Сапарғали Жанайдар (мәдениет және өнер факультеті)

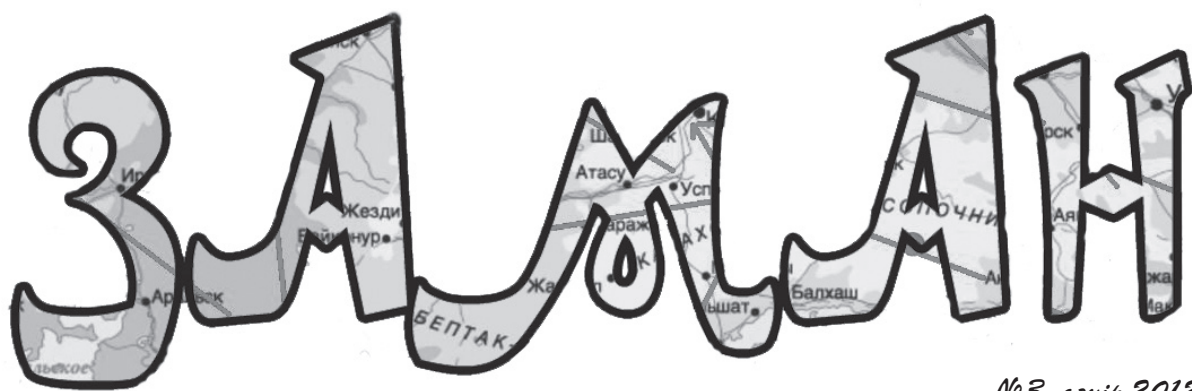
Студенттік көктем фестивалінің жабылу салтанатында Мисс онлайн БҚМУ конкурсы қорытындыланып, жеңімпаздардың есімдері анықталды. «МИСС ОНЛАЙН БҚМУ» номинациясына Череватова Анна ие болды. «МИСС лучшее фото» номинациясымен Байғалиева Ару, «МИСС зрительских симпатий» номинациясымен Самарканова Янгүл, «МИСС грация» номинациясымен Карымсакова Аймира, «МИСС ослепительная улыбка» номинациясымен Серікбаева Бақытгүл, «МИСС выразительный взгляд» номинациясымен Маликова Айсүлу, «МИСС романтика» номинациясымен Нурмуханова Дамира марапатталып, бағалы сыйлықтарға ие болды.

Елдана АСЫЛХАНОВА

Әр ғылымның тұр шарты – ақиқат

Ақмолла

№3, сәуір 2012 жыл

Тарих және құқық факультетінің жаршысы

12 января 2012 года во всей республике широко отметили 100-летие со дня рождения Динмухамеда Ахмедовича Кунаева. Рассмотрению личности Д.А.Кунаева, его жизненного пути и вклада в экономику и культуры страны был посвящен круглый стол, состоявшийся 25 апреля. Организовали мероприятие факультет истории и права, кафедра всемирной истории и социально-политических дисциплин, политический клуб «Консенсус».

История – не параграф в учебнике

Участники круглого стола говорили о Кунаева, как об исторической личности, его месте в советскую эпоху, вкладе в казахстанскую науку, о влиянии на молодую казахстанскую интеллигенцию.

Молодым участникам круглого стола, знающим о советском периоде истории нашего народа, было особенно интересно услышать мнение старшего поколения. Многоуважаемые **Бисен Жумағалиев, Жайсан Ақбай, Нурлан Истелеуов** уверены, что все-таки в их жизни было больше радости, чем трудностей.

– Изучая историю, нельзя только обвинять дела прошлых поколений. Было много хорошего, и в отношении личностей в том числе. Будьте внимательны к истории, – обратились к молодежи аксакалы.

Они не просто жили в ту эпоху, а в большей мере сами создавали историю. Из рассказов о коротких встречах с Динмухамедом Ахмедовичем, о недолгих беседах, создали образ большого человека.

Тепло рукопожатия Димаш-ага помнит **Балкия Ногаевна Бактыгулова, заместитель завкафедрой истории Казахстана**, двадцатилетней девушкой работавшая на текстильно-галантерейной фабрике в 1978 году. Он лично поблагодарил ее за перевыполнение плана. «Мгновение, а осталось в памяти на всю жизнь...».

Насколько интересны такие встречи, мы узнали у самих студентов. **Студенты-юристы Рауан Мугайдаев, Гулим Муканова** уверены, что встречи за круглым столом с представителями старшего поколения очень важны, так приходит взаимопонимание поколений.

Интересным было мнение студентки второго курса факультета истории и права **Салтанат Аманғалиевой**:

– Когда я училась в школе, мой отец часто сам мне давал уроки истории, как это он видел сам, как слышал о событиях от своего отца и деда. Я считаю, что самая правдивая история та, что передается из уст в уста. Вот мы услышали, что говорили о выдающейся личности люди, знавшие Кунаева, работавшие с ним. Так живо и красочно по учебникам образ исторической личности создать невозможно. Большое спасибо организаторам встречи.

М.ДЖУМАГАЛИЕВА

Интеллектуальная нация – основа будущего!

Научная разработка проблемы интеллекта имеет очень короткую историю и длинную предысторию. Отчего один человек умен, а другой (как ни огорчительно это признавать сторонникам всеобщего равенства) – увы, глуп? Является ли ум природным даром или плодом воспитания? В чем состоит истинная мудрость и в чем она проявляется? Ответы на эти вопросы испокон веку искали мыслители всех времен и народов.

11 апреля 2012г. на факультете истории и права прошел диспут на тему «Интеллектуальная нация – основа будущего». На обсуждение были вынесены актуальные вопросы по данной проблеме:

- роль интеллигенции в обществе: прошлое и современность;
- соотносимость понятий интеллигенция и интеллектуальность;
- реформы образования в Казахстане: прошлое, настоящее, будущее;
- интеллектуальность – необходимость, способность, дар, или талант;
- востребованность современного общества в интеллектуальных людях.

Диспут прошел в форме диалога с элементами дебата. Участники активно выражали свои позиции по каждому из обсуждаемых проблем, по некоторым аспектам переходили в дискуссию и дебатную форму. Больше всего участников заинтересовала проблема реформирования системы образования, соотносимость понятий интеллигенция и интеллектуальность, интеллигенция и образование, интеллектуальность и образование.

Модераторами диспута выступили **Даулет Альбина (07402гр.)** и **Дусумова Айнура (07302гр.)**. Изначально была избрана активная группа, в которую вошли **Абдрахманова Г. (07304гр.)**, **Самарканов Н. (08103)**, **Максумов Н. (07202а)**, **Бейсенова Р. и Дуйсенғалиев Ж (07402гр.)**, ученики **Акульшин Владислав (10 кл.)** и **Суханбердин Асхат (7 кл.)**.

В диспуте приняли участие студенты факультета истории и права (группы 07101б, 07202а, 07304, 07402, 08101, 08103), а также ученики школы-лицея №35. Мероприятие посетили журналисты газеты «Пульс города» и «Жайық үні». За техническое обеспечение отвечали **Альбеков Д. (07402гр.)**, **Ныгмет А. (07412гр.)** и **Мутигуллинов А. (08203гр.)**.

По аспекту плюсов советской системы образования выступил журналист газеты «Пульс города» **Александр Львович Суетин**, который является выпускником исторического факультета. Из выступления журналиста, присутствующие узнали немало интересного об истории факультета, большое внимание было уделено им проблеме культуры современного интеллектуального человека.

От имени организаторов диспута, кафедры истории Республики Казахстан и деканата факультета истории и права, поблагодарили участников старший преподаватель **Н.М. Тукешева** и заместитель декана по воспитательной части **Г.Н. Есеева**.

Сегодня нам приходится признать, что интеллект — это скорее абстрактное понятие, объединяющее множество факторов, а не конкретная данность, которую можно измерить. В этом отношении понятие «интеллект» в чем-то сродни понятию «погода». О хорошей и плохой погоде люди вели речь с незапамятных времен. Не так давно они научились измерять температуру и влажность воздуха, атмосферное давление, скорость ветра, магнитный фон... Но так и не научились измерять погоду! Она так и осталась в нашем восприятии хорошей либо плохой. Совсем как ум и глупость.

Подготовила **А.ДУСУМОВА**,
07302 группа

ОТАНСҮЙГІШТІК ПЕН ҰЛТЖАНДЫЛЫҚ - халық рухының шыңы

«Отансыз адам болмас, ормансыз бұлбұл болмас» деген халық нақылы тегіннен-тегін айтыла салмаған. Өйткені, Отан деген киелі ұғымды түсіну әр адамның туған жерінен, өз еліне деген сүйіспеншілігінен бастау алады. Мәселен, кез келген адамның өзі туып-өскен жеріне бауыр басуы, ана тілін толық меңгеріп, оған құрметпен қарауы, өз Отанының мүддесін ойлау, бостандығы мен тәуелсіздігін қорғау, ата-бабаларың мен Отаныңның тарихына құрметпен қарау, еңбегінді туған еліңнің гүлденуіне арнау – бұлардың барлығы да қазақстандық патриотизм деген ұғымның ішіне сияды. Жастарды патриотизмге тәрбиелеу, ана тілін үйрету, ұлттық мінез-құлық қалыптастыру, ұлттық және тарихи салт-дәстүрлерді сақтау, халқына, туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілікті арттыруға баулу отбасынан бастау алып, білім беру ошақтарында жалғасын табыры сөзсіз. Соның бір айқын көрінісі - 13 сәуір күні **М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде** дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасы мен «Консенсус» саяси клубы ұйымдастыруымен өткен «Отансүйгіштік пен ұлтжандылық - халық рухының шыңы» атты дөңгелек үстел болатын.

Бұл шараға Қазақстан халқы Ассамблеясының Батыс Қазақстан облыстық хатшылығының меңгерушісі **Ғ.Х.Қапақов**, «Аспандау» қоры Батыс аймақтық бөлімшесінің меңгерушісі **Е.Р.Ерғалиев**, «Достық» клубының төрайымы **Т.Оборина** және кафедра оқытушылары мен студенттері қатысты.

Шара барысында Қазақстан халқы Ассамблеясының Батыс Қазақстан облыстық хатшылығының меңгерушісі **Ғ.Х.Қапақов** өз сөзінде бүгінгі таңда қазақстандық патриотизмнің дамуы біздің мемлекеттік саясатымыздың басым бағыты болып табылатындығын ерекше атап көрсетті. Сонымен қатар, елімізде патриоттық тәрбиені қалай жүргізуге болады, қазақстандық патриотизмнің даму мәселелері, патриоттық сезім, отансүйгіштік пен ұлтжандылық мәселелері төңірегіндегі сұрақтар кеңінен талқыланды. Дөңгелек үстелге қатысқан барлық шақырылған қонақтар, кафедра оқытушылары, «Консенсус» саяси клубының мүшелері өз пікірлерін ортаға салды.

Шара соңында дөңгелек үстелде қаралған сұрақтар мен мәселелерді қорытындылай келе, ұсыныстар жобасы жасалды.

Жоба бойынша студенттер бойында отансүйгіштікті нығайту мақсатында мерзімдік баспасөз беттеріне мақалалар жариялау, Қазақстан халқы Ассамблеясы облыстық хатшылығы тарапынан «ұлттық идея», патриотизм мәселелерін тереңірек зерттеу мақсатында студенттік зерттеу жұмыстарын қаржыландыру жоспарланды.

■ Мнение

НАУКА ВО СПАСЕНИЕ

Неутолимая жажда новых впечатлений, любознательность, стремление наблюдать и экспериментировать, самостоятельно искать новые сведения о мире – это все свойственно каждому человеку.

Именно это внутреннее стремление к познанию и побудило меня заняться научно-исследовательской деятельностью. Меня, как будущего юриста, очень волнует обострение религиозной ситуации в нашей стране. Этим обусловлен и выбор проблемы, которой я занимаюсь на сегодняшний день - «Правовые аспекты религиозного экстремизма в Казахстане».

Религиозный экстремизм - новое, ранее не известное для нас понятие так быстро разлетелось по нашей стране. Последние события, которые происходят в мире, явно указывают на весьма тревожные тенденции в обострении конфликтов на религиозной почве. Не хотелось бы нагнетать и обострять ситуацию вокруг возможности религиозного экстремизма в нашем Центральноазиатском регионе и особенно в Казахстане. Но, к сожалению, в последнее время ситуация в регионе складывается далеко не лучшим образом с точки зрения возрождения таких крайних проявлений религиозных движений, как экстремизм.

Согласно статистике, сегодня нигде не учатся и нигде не работают более 80 тысяч молодых казахстанцев. Чем заняты их головы, что творится в их душах, каким они видят будущее свое и своей страны? Вчерашние школьники зачастую остаются с суровой реальностью один на один. Здесь-то и появляются различные «миссионеры», чувствующие отличную нишу для своей деятельности, ведь для экстремистов нужна хорошая социальная среда, как взрыхленная почва, где можно сеять экстремистские идеи.

Нужно приложить максимум усилий для искоренения данной проблемы. И, конечно, важную роль здесь играет позиция молодежи, студенчества. Активное участие студентов в научно-исследовательской работе не только поможет расширить научный кругозор того или иного студента, но и позволит раскрыть актуальные проблемы общества и возможные пути их решения. На мой взгляд, есть масса и других плюсов научной деятельности в среде студенчества. Студент вырабатывает самоуверенность, ведь он будет выступать перед публикой; вырабатывает упорство, ведь ему придется немало потрудиться, чтобы прийти к истине и получить интересующий ответ; и, конечно же, он вырабатывает творческий подход к выполненной работе. И это лишь малая часть того, что может дать нам научно-исследовательская работа, так что, дорогие студенты, занимайтесь наукой!

Наргуля **КУЛИЕВА**,

группа 08203 - специальность «Юриспруденция»

Экономика - танымы терең сала

Экономика және басқару
факультетінің жаршысы

ҚАРТТАРЫМ – асыл қазынам

Ортамызда жүрген қарияларымыздың елі, халқы, келешек ұрпағы үшін жасаған игі істері есте қалары сөзсіз. Бүгінгі таңда біздің мемлекетімізде қарияларға,

табылмас қазына. Қарияларымызға күлкі сыйлау мақсатында экономика және басқару факультетінің ұжымы «Сіздермен, сіздер үшін» атты концерттік бағдарламамен «Қарттар мен мүгедектерге арналған медициналық-әлеуметтік мекемесіне» барған болатын. Факультет студенттері оларға көтеріңкі көңіл-күй сыйлау үшін өннен шашу шашып, мың бұралған билерін тарту етті. Нағыз қазақ - қазақ емес, нағыз қазақ - домбыра,- демекші, халқымыздың ұлттық нақышына айналған қазақтың қара домбырасын ұжым атынан сыйға тартты. «Бабаларым, рахмет сендерге! Балаларым болмасын деп бос кеуде, Қобызыңмен қосып ән мен тіл бердің, Өмірге мен мылқау болып енгенде, Бабаларым, рахмет сендерге!», - деп Мұқағали Мақатаев атамыз жырлағандай, асыл қазынамыз – қарияларымыздың алдында бас иіп тағзым ету – біздің азаматтық борышымыз. Қарияларымызды ардақтап сыйлайық, құрбылар!

Қарлығаш ТУРДАҒАЛИЕВА,
қаржы мамандығының 2 курс студенті

мүгедектерге үлкен мән беріліп, көңіл аударылып, үкімет тарапынан қамқорлық жасалуда. Қазақстанның өсіп- өркендеуіне, еліміздің бейбіт заманда тыныш өмір кешуіне ардақты да аяулы қарияларымыздың қосқан үлесі зор. Қариясы бар елдің қазынасы бар демекші,- олардың өмір жолдары, үлгі-өнегесі - бүгінгі ұрпаққа

Университетімізде дәстүрлі мерекеге айналған «Студенттік көктем» айлық фестивалі биыл да өз жалғасын табуда. Биылғы «Студенттік көктем - 2012» байқауының ерекшелігі - әр факультет студенттері мен БҚМУ колледжі оқушыларының университеттің 80 жылдық мерейтойына арналған мерекелік концерт ұйымдастыруы.

Бұл фестивальдың негізгі мақсаты - жастардың, студенттердің мәдени, рухани дамуына, білім мен тәрбиесінің жетілуіне, шығармашылық өсуіне жағдай жасау, отансүйгіштікке баулу. «Студенттік көктем - 2012» университетішілік фестиваль аясында экономика және басқару факультеті студенттері концерттік бағдарламасын

СТУДЕНТТІК КҮНДЕРДІҢ ЖАРҚЫН КӨРІНІСІ

көрермен қауым назарына ұсынды. Бұл концертке университетіміздің басшылары мен ұстаздары қатысты. Концерттік бағдарлама экономика және басқару факультетінің студенттерінен құралған хор ұжымының өнер көрсетуімен ашылды. Концерттік шарада студенттік өмірдің жарқын беттерін өнермен, шығармашылықпен ұштастырған жастар біліммен қатар өнерден де құралақан еместігін тағы бір мәрте дәлелдегендей болды.

«Студенттік көктем - 2012» фестивалі

жастардың жігерін жанып, қанат бітіргендей әсер қалдырғаны ақиқат. Жанамын деген жүректерге от, сезімге шалқар шабыт беріп, кім-кімді де әсерсіз қалдырмайтын студенттердің мерекесі жасай берсін. Бақыт бағасын білгеннің басында ғана тұрады, - демекші жастықтың қадірі мен қасиетін бағалай біліп, жалындап тұрған жас шағымызда оқу мен білімді терең меңгеруіміз қажет. Біздің университетіміздің басты мақсаты да - келешекте ат тұяғын тай басар кезең туғанда болашақтың бұлыңғыр болмауы үшін көпіл бола алатын, қалың қазақты өрге сүйрейтін әр мінезге ие жастарды тәрбиелеу емес пе? Ендеше, осы мақсатқа жетуге біз де өзіндік үлесімізді қосайық, достар! Биік қонар қырандары қалықтап, Еліміз бар шартарапқа шарықтап. Самға! Шарла! Биік ұста туынды, БҚМУ-ға бас боларлық бар ұрпақ.

Марал КАБДЕЛОВА,
қаржы мамандығының 2-курс студенті

Ағымдағы жылдың 8 сәуірінде М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде Батыс қазақстан облысы ішкі саясат басқармасы қолдауымен, «Жас экономист» жастар қоғамдық бірлестігінің ұйымдастыруымен «Біз Қазақстанның патриот жастарымыз!» атты пікір сайыс турнирі өтті.

«Біз – Қазақстанның патриот жастарымыз!»

Турнир мақсаты – жастарға патриоттық рух беру, оларды шешен сөйлеуге баулып, интеллектуалдық деңгейін арттыру.

Турнир М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың тәрбие жұмысы бөлімі жетекшісі Исатаев Мейрам Исатайұлының жастарға жігер беретін мағыналы да мәнді алғы сөзімен ашылды. Пікір-сайыс турниріне облысымыздың жоғары және арнаулы оқу орындарынан 12 команда қатысты. «Олимп», «ҚазРух» (Орал гуманитарлық колледжі), «Серпін», «Тарлан», «Наз» (Ж.Досмұхамбетов атындағы Педагогикалық колледжі), «NO COMMENTS» (Батыс Қазақстан инженерлік-гуманитарлық университеті), «Алаш» (Жаңғірхан атындағы БҚАТУ), «Ұлағат», «Парасат», «Заңғар», «Жас қыран», «Жалын КЗ» (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) командалары турнир барысында өз ойларын ортаға тастады. Ойынға Жақсығалиева Альфия, Қажғалиева Гүлдана, Бертілеу Лашын, Бисембиев Нұрсұлтан төрелік етті.

Пікір-сайыс турнирі сан алуан тақырыптарды қамтыды. Ұлттық салт-дәстүрлерді жаңғырту, «Жұмыспен қамту-2020» бағдарламасы, ҚР мемлекеттік рәміздер күнін жоғары деңгейде атап өту, сонымен қатар еліміздегі электрондық үкіметтің қызметін жетілдіру, т.б. өзекті мәселелер көтеріліп, ойыншылар тарапынан әртүрлі ұсыныстар айтылды.

Өте тартысты өткен турнирдің қорытындысы бойынша тіл жүйріктігімен қоса ой жүйріктігін таныта білген «Жас қыран» командасы (Құсайынов Темірлан, Қабделова Марал) I орын иеленіп, «Алаш» (Ізтұрғанов Аамандық, Жадиева Жансая) II орынды, III орынды «NO COMMENTS» командасы (Мұқашева Бикеш, Исағалиева динара) еншіледі. Сонымен қатар номинациялар бойынша үздіктер анықталды: «Үздік төреші» - Қажғалиева Гүлдана және «Үздік спикер» - Қабделова Марал. Жеңімпаздар ұялы телефондармен, web-камералармен, фотосалғыштармен және ескерткіш-сағаттармен марапатталды.

Н.А.ТАЖКЕНОВ,
«Жас экономист» жастар қоғамдық бірлестігінің төрағасы

иеленіп жүрген жас дарын иесі, факультетіміздің ғана емес, университетіміздің мақтанышы.

Өтеген Аян - топ арасында да, университетте де өз белсенділігімен, үздік оқумен танылып үлгерген студент. Аян да спорттық жарыстардан жүлделі орындарды иеленіп жүр.

Топ арасынан оза шауып, алғырлығымен, өнерімен, білімділігімен танылған қос құрбымыз факультет арасында болған

«Мистер и Мисс Экономикс» атты байқауында бас жүлдені жеңіп алған болатын.

Үздік достарымызға қанаттарыңыз талмай, көкке қарай самғай беріңіздер деген тілігімізді жолдаймыз.

09108 «Туризм» тобы

Академическая мобильность, которая активно практикуется в ЗКГУ им. М.Утемисова, это перемещение обучающихся или преподавателей-исследователей на определенный академический период (включая прохождение учебной или производственной практики), как правило, на семестр или учебный год, в другое высшее учебное заведение (внутри страны или за рубежом) для обучения или проведения исследований с обязательным перезачетом в установленном порядке освоенных образовательных программ в виде кредитов в своем вузе.

Наши в Тольятти

В рамках программы по академической мобильности студенты факультета экономики и управления, специальностей «Экономика» и «Учет и аудит» обучались в Поволжском государственном университете сервиса города Тольятти, РФ. Студенты получили опыт по трем направлениям: «1-С бухгалтерия», «Производственный менеджмент» и «Бизнес планирование». По итогам обучения студенты показали хорошие результаты, были активны во время занятий, справлялись со всеми поставленными задачами. Хотелось бы отметить радушный прием со стороны преподавателей и студенческого актива данного университета, которые помимо содействия в учебном процессе познакомили с местной культурой, традициями и достопримечательностями, а также проявляли неподдельный интерес к организации учебного процесса и культуре Казахстана. Была организована экскурсия по городу, посещение технического музея ОАО «Автоваз» им. К.Г.Сахарова и др.

Таким образом, академическая мобильность важна для личного развития и возможности трудоустройства, она воспитывает уважение к разнообразию и возможности иметь дело с другими культурами. Она стимулирует лингвистический плюрализм и повышает конкурентоспособность высших учебных заведений.

Ж.С.АЙМЕШЕВА,
преподаватель кафедры «Менеджмент и предпринимательство»,
руководитель группы

УНИВЕРСИТЕТТІҢ 80 ЖЫЛДЫҒЫНА ФАКУЛЬТЕТ ТАРИХЫ

Ұстаз. Ғалым. Тәлімгер

Қай қоғам, қай кезеңде болмасын адамзат тарихының тағылымы мол тұстарын зерттеп-зерделеу - өткенін еске алу арқылы іске асатыны белгілі. Бүгін мен болашағын айқындау - игі жақсы зиялы қауымның белсенді іс-әрекеті арқылы танылса керек. Сол мақсатта күш-қайратын, білім-жігерін, ақыл-ойын, парасаттылығы мен біліктілігін жас ұрпақ тәрбиесіне арнаған ұстаз ғалымдарымызды еске алып отырудың үлкендер үшін де, кішілер үшін де тәлімдік мәні зор болмақ.

Қ.Ж. Мырзағалиев 1928 жылы 15 ақпанда Чапаев ауданында (қазіргі Ажайық), Киров (қазіргі Алғабас) ауылында дүниеге келген. Сол кезең үрдісіндегі ауылдық жеті жылдық мектепті бітірген балаң шәкірт одан әрі білім алу мақсатында Орал педагогикалық училищесіне келіп түседі. Бастауышта білім беру мен оқытудың қыр-сырымен қаныққан жас педагог, одан да әрі білімін тереңдетіп, толықтыруды көздейді. Ол 1946 жылы А.С.Пушкин атындағы Орал педагогикалық институтына түсіп, оны қазақ тілі әдебиеті мамандығы бойынша 1950 жылы бітіріп шығады.

Жоғары білімді жас маман 1950-1958 жылдары Қазталов ауданының орталығында, Киров, Богатырев орта мектептерінде қатардағы мұғалім, оқу ісінің меңгерушісі қызметтерінде болады. Тәжірибесі толысып, қанаттанған ұстазды 1958 жылы сол кездегі Орал пединститутының ректоры Сәрсен Ақмұрзин жоғары оқу орнына оқытушылыққа шақырады. Қазақ тілі мен әдебиеті кафедрасында сонау 1958 жылдың тамызынан 2003 жылдың ақпанына дейін қатардағы оқытушы, аға оқытушы, педагогика ғылымының кандидаты, доцент, профессор, кафедра меңгерушісі болып адал қызмет етті. Қалимолла Жұмағалиұлының өткен 53 жылдық педагогикалық қызметінде айрықша есте қалар, ұмытылмас күндері де жоқ емес. Соның бірі 1953 жылы Қазақстан мұғалімдерінің Республикалық III съезіне облыс атынан делегат болып қатысуы. Содан соңғы даталы күннің қатарына 1968 жылы белгілі әдебиеттанушы ғалым, академик Қажым Жұмалиевтің жетекшілігімен «Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі» мамандығы бойынша «Қазақ мектебінің 5-7 сыныптарының әдебиет сабағында оқушылардың әдеби-теориялық ұғымдарын қалыптастыру» тақырыбында жазылған диссертациясын сәтті қорғап, педагогика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесі иеленуі. Ол 1972 жылы Жоғары аттестациялық комиссияның шешімімен доцент дәрежесін алса, 1996 жылы М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың Ғылыми кеңесінің ұйғарымымен «Университет профессоры» академиялық атағына ие болды. Профессор Қ.Мырзағалиевтің ерен еңбегі университет ректораты, кафедра, деканат тарапынан қолдау тауып отырды. Адал да жемісті, нәтижелі еңбегі үшін ол «Қазақ ССР халық ағарту ісінің озық қызметкері», «КСРО халық ағарту ісінің үздігі» атақтарына ие болып, Ы.Алтынсарин атындағы медальмен, «Ұлы Отан соғысына 50 жыл» мерекелік медалімен, сондай-ақ Білім министрлігінің грамоталарымен, дипломдарымен сан мәрте марапатталды.

Бар ғұмырын шәкірт тәрбиесі мен білім беру ісіне арнаған ұлағатты ұстаздың әдістемелік-педагогикалық және ғылыми еңбектері өзінің маңыздылығымен, құндылығымен ерекшеленеді. Оннан астам оқу құралы мен оқулықтың, монографияның және көмекші әдістемеліктердің авторы, ғалым-ұстаз Қ.Мырзағалиевтің басты еңбектерінің бірқатарын атасақ керек-ті. Олар: «Әдебиет сабағында әдеби-теориялық ұғымдарды оқыту»

(мұғалімдерге көмекші құрал), «Мектепте әдебиет теориясы ұғымдарымен таныстыру» (монография), академик С.Қирабаевпен бірлесе жазылған жалпы білім беретін мектептің 10-классына арналған «Қазақ әдебиеті» оқулығы (1997 жылдан бері қарай төрт рет басылды) республика шәкірттерінің игілігіне айналды. Аталған оқулыққа арналған таралымы бірнеше мың әдістемелік пен хрестоматия құрастыруға да атсалысты (авторлары: Ө.Шәріпов, С.Қирабаев, Қ.Мырзағалиев).

Жарты ғасырдан астам педагогикалық қызметінде профессор Мырзағалиевтің 100-ден аса мақаласы жарияланған. Бұлардың баршасы - мәрт еңбекпен, үлкен ізденіспен келген дүниелер.

Олеңбектердің негізгі деңгейінде оқыту әдістемесіне арналған. Алайда, мерзімді баспасөз беттерінде жарияланған публицистикалық дүниелерден ұстаз-ғалымның өз замандастары, әріптестері туралы да тереңнен толғанғанын аңғаруға болады. Мысалы, академик Қ.Жұмалиевтің туғанына 90 жыл толуына орай «Ғалымның ұлағатты хаттары», әріптес ағасы, белгілі әдістемеші Атымтай Көшімбаев туралы «Ғалымның қилы тағдыры», академик Серік Қирабаев хақында «Белгілі ғалым белестері», Сәрсен Ақмұрзин туралы «Ұлағатты ұстаз», профессор М.М.Тілеужановқа арналған «Наш юбиляр», өзінің қызмет ұясы - университетінің 65 жылдығына арналған «Кафедра тарихына көз жіберсек», т.б. көптеген еңбектерінен ұстаздың парасат-пайымға толы, өнегелі көзқарастарын аңғарып, білуге болады. Қазақтың біртуар марғасқалары, белгілі ақын-жазушылары туралы, олардың шығармашылық ізденістері жайында жазып отыруды әдетке айналдырған Қ.Жұмағалиұлының ғылыми-

әдеби мақалаларының негізгі тақырыбы ретінде Ы.Алтынсарин, Ш.Уәлиханов, ұлы Абай, Шәкәрім, Шәңгерей Сейіткерейұлы, С.Сейфуллин, Б.Майлин, С.Мұқанов, М.Әуезов, Ж.Молдағалиев сынды тұлғалар портретін көруге болады.

Профессор Қ.Мырзағалиев жоғары мектеп студенттеріне дөріс оқи жүріп, «Қазақ әдебиеті әдістемесінен курс жұмыстары», «Мемлекеттік тіл - елге тірек», «Сөз өнерінен - ойлау өнеріне» сынды әдістемелік құралдар жазды. Олардың бірқатары әлі күнге ізденімпаз қажетіне жарауда. Ғалым-педагог Қ.Мырзағалиевтің қарымды еңбегінің бастысы - «Мектепте әдебиет теориясы ұғымдарымен таныстыру» деп аталатын монографиясы.

Бүгін, міне абзал азамат, үлкен ұстаз, еңбекқор ғалым, белгілі педагог, майталман әдіскер Қ.Жұмағалиұлын еске алудамыз. Ғалым-ұстаз қалдырған мұралардың ізденушілердің әлі де талай қажетіне жарап, пайдасын тигізетіндігіне және ол жазбалардың ғұмыры мәңгілік болатындығына күмәніміз жоқ.

Зейнолла МУТИЕВ,
ұстаз шәкірті, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, БҚМУ доценті,
ҚР білім беру ісінің құрметті қызметкері

ΑΟÄÜÒÀ
Ì È Ë Î ÑÐÄ Í Û!

29 марта 2012 года в актовом зале ЗКГУ имени М. Утемисова был представлен зрителям спектакль Багдата Камашева «День крышек». Сюжет, на первый взгляд, обычный: немой от рождения парень по имени Адебиет жил с матерью. Была у него тяжелая судьба, жили бедно. Но однажды он спасает девушку, которая пыталась покончить с собой. С этого момента жизнь Адебиета меняется. Они влюбляются друг в друга. В конце спектакля Адебиет погибает, спасая маленькую девочку.

Согласитесь, обычный сюжет с трагической концовкой. Но это только на первый взгляд. Если вдуматься, то можно увидеть в спектакле призыв к гуманизму, добру, состраданию к ближнему. На меня спектакль произвел неизгладимое впечатление: в тот день, после спектакля, я отдал 500 тенге бездомному, который голодал. Камашев Багдат поставил не только спектакль про бедного парня, но и вызвал в моей душе сострадание, доброту. Сидя зрителем в зале, я слышал даже всхлипы окружающих. настолько проникновенен спектакль. Если честно, и у меня слезы катились из глаз, когда Адебиет узнал, что его мать неродная, а настоящие родители погибли в автокатастрофе, он держит в руках фотографию и молча плачет, словно желая крикнуть на весь мир: «Это неправда!», но он был немой, и он мог только молча вытирать слезы. И окончательно меня «добила» сцена, когда Адебиет, сделав из картона домик и свою семью из пластилина, ставит рядом с ними фотографию родителей.

Надеюсь, зрители спектакля согласятся со мной, если я скажу, что спектакль - результат филигранной работы автора и постановщика Камашева Багдата. В течение трёх месяцев готовился спектакль, и я с уверенностью скажу: труд не пропал даром. Спектакль оправдал все мои надежды, даже больше. «Главной идеей этого спектакля, - говорит сам автор, - явилось донести действиями актеров на сцене то, что даже в бесцветной серой жизни можно узреть немало прекрасного. Студенты, в первый раз выступавшие в качестве театральных актеров. А оценку спектаклю пусть дадут зрители, ведь, как говорится, со стороны виднее». Вполне согласен, со стороны виднее, и я, как зритель, скажу, что все актеры сыграли свои роли великолепно. Даже маленькая девочка справилась со своей ролью, как профессиональная актриса.

В конце мне хотелось объявить о том, что в скором времени будет подготовлен еще один спектакль, не уступающий своим идейным содержанием поставленной на сцене ЗКГУ им.М.Утемисова пьесе.

Жадыгер КУСАИНОВ,
группа 03404

«Гармонии таинственная власть...»

Николай Гаврилович Евстратов, работавший на кафедре русской и зарубежной литературы с 1935 по 1978 год, - один из тех преподавателей и заведующих кафедрой, благодаря которым специальность «Русский язык и литература» всегда держала очень высокую планку.

Основной курс Николая Гавриловича - «Русская литература первой половины XIX века». Он и сам с его деликатностью и благородными манерами казался пришедшим из той далекой гармоничной эпохи, когда блестящая эрудиция в интеллигентных людях органически соединялась с настроением души, с прекрасными внутренними качествами, поэтому лекции Николая Гавриловича воспринимались не только умом, но о них оставалась и «память сердца», говоря словами замечательного поэта первой половины XIX века К.Батюшкова.

Эти лекции надо было **слушать**. Николай Гаврилович буквально «играл» своим голосом, подчеркивая в стихах и даже прозе музыкальное начало, тончайшие оттенки значения и переходы ритма. Его спокойная, неторопливая речь завораживала. Николай Гаврилович не был простым «передатчиком» информации, он понимал глубинную суть литературы, он жил в ней и этим чувством «заражал» аудиторию.

Но при этом лекции Николая Гавриловича отличались логичностью построения, емко и четко освещая программные вопросы. Николай Гаврилович, как и многие преподаватели в

то время, постоянно проводил собеседования по художественным текстам и литературно-критическим статьям, стремясь дать студентам глубокие и прочные знания.

Встреча с Николаем Гавриловичем не только на занятиях, но и в институтских коридорах была праздником. Всегда радостно было увидеть его мягкую улыбку, услышать в ответ на приветствие плавное и четко произнесенное «здравствуйте», а затем - многозначительное, «профессорское» «м-да».

О литературе со своими воспитанниками Николай Гаврилович говорил всегда «на равных», с неподдельным интересом выслушивая мнение каждого студента, тактично и доброжелательно исправляя ошибки в ответах.

Уважительное отношение к себе студенты тогда особенно ценили - ведь школа в то время в основном была авторитарной, и обстановка на историко-филологическом факультете составляла ей резкий контраст.

Постепенно Николай Гаврилович раскрывался перед студентами не только как преподаватель и человек, но и как ученый. Его тщательно продуманные и отредактированные литературоведческие статьи печатались в самых солидных изданиях того времени.

Николай Гаврилович стоял и у истоков литературного краеведения Приуралья. Его книга «Русские писатели в Казахстане», написанная со скрупулезной научной точностью, в то же время интересна и увлекательна, она помогает читателю много узнать о родном крае, будит

патриотические чувства.

Лучшие традиции кафедры, нашего университета закладывались такими людьми, как Н.Г.Евстратов. Вспоминая о Николае Гавриловиче, убеждаешься еще раз: обаяние личности ученого и педагога нельзя заменить информацией, полученной хотя бы и с помощью новых технологий. Изящество и благородство русской литературы первой половины XIX века навсегда для учеников Н.Г.Евстратова будет слито с его обликом.

Н.А. ВЫДРИНА,
зав. кафедрой общего языкознания и перевода, доцент

Ұстаздан — ұлағат, ғалымнан — ғибрат

Ардақты да, аяулы ұстаз болу – қажырлы еңбек пен тынымсыз уақыттың жемісі. Нағыз ұстаз өзінің білімін шәкіртіне үйретіп қана қоймай, бірге қуанып, бірге өседі. Білмеген жерін демей отырып үйретеді, бірге қуанып, бірге жасайды. Ал шәкірті қанша жасқа келсе де, ұстазының алдында өзінің жауапкершілігін сезініп, ұстазына деген құрметі мен алғысын өмір бойы алып жүреді. Сондай ұлағатты ұстаз, тындырымды ғалым, бастамашыл педагогтардың бірі - педагогика ғылымдарының докторы, профессор Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы және жұбайы ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, профессор (доцент) Төлегенова Диамара Қабденқызы. Жуырда осы ұстаз-ғалымдар филология факультетінің 02303-топ студенттерінің ұйымдастыруымен өткізілген «Ұстаздан – ұлағат, ғалымнан – ғибрат» атты кездесу кешінің құрметті қонақтары болды. Сонымен қатар, кездесуге Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінің мұражай директоры Төлепов Нұржан Жолдығалиұлы да қатысты. Кеш ұстаз туралы мына керемет өлең жолдарымен ашылды:

Ұстаз деген – жарық күні ғаламның,
Ұстаз деген – анасы ол адамның.
Бүкіл әлем мойындайды еңбегін,
Сен де одан адам болып жаралдың.
Сол арқылы сен де өмірді жалғадың,
Ізгі іс қой ұстаз тілін алғаның,
Мақтау алсаң ұстаздардың алдында,
Ол - өзіңнің орындалған арманың...
Кешті Абат Сатыбайұлының ұстазы, филология ғылымдарының кандидаты, профессор Серікқали Ғабдешұлы Шарабасов ашып, бұл кездесуді университетіміздің 80 жылдық мерейтойы

Наурыз айының 17-сі күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде өткізіліп жатырған «Ғылым апталығы» аясында факультет ғалымдары: университетімізге, жалпы республикамызға мәшһүр ғалымдар, профессор, филология ғылымдарының кандидаты, «Ерен еңбегі» медалінің иегері Серікқали Ғабдешұлы Шарабасов және профессор, педагогика ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі, Республикалық «Үздік оқытушы» байқауының жеңімпазы Абат Сатыбайұлы Қыдыршаевпен «Ғылымдағы ғибратты ғұмыр» атты кездесу кеші болып өтті. Кешке «Қазақ кафедрасы» бөлімінің оқытушылары мен студенттер және мектеп оқушылары қатынасты.

Ғылымдағы ғибратты ұмыр

Қазақ филологиясының аға оқытушысы, педагогика ғылымдарының кандидаты Әжіғалиев Марат Қайыржанұлының ұйымдастыруымен болған бұл кешті қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 3-курс студенті Ихсанова Гүлмира жүргізді.

Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың әр жылдардағы Қазақстан халқына Жолдауында еліміздің даму көрсеткіштерінің бірі ретінде Қазақстан ғылымының дамуы керектігін басшылыққа алғанын өзек еткен бұл кездесу кешінің алғы сөзін «Қазақ филологиясы» кафедрасының меңгерушісі, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Азамат Ыбырайұлы Мамыров сөйледі. «Шәкіртсіз ұстаз тұл» демекші, аталған ғылым мен білім ордасында кештің арнайы кейіпкерлерін кезінде тәлім-тәрбиемен сусындатып, білім нәрін сепкен ұстаздардың ұстазы, ардагер-ұстаз Меруерт Жолдықайырова анамыз да қонақ болып, ғалымдар туралы қызықты сәттерден сыр шертті.

Ардақты да, аяулы ұстаз болу – қаншама уақыт ізденген, тынымсыз еңбектенген, толғанған жылдардың жемісі. Нағыз ұстаз өзінің білімін шәкіртіне үйретіп қана қоймай, бірге қуанып, бірге өседі. Білмеген жерін шынтағын сүйей отырып үйретеді, жетістігіне бірге қуанып, бірге жасайды. Ал шәкірт қашан да ұстазының

қарсаңында ұйымдастырылған шаралардың алғашқы бастамасы ретінде жоғары бағалап, кеш қонақтары туралы әдемі ой өрбітті. Жиында филология факультетінің 2-курс студенті Сұлтанмахмұт Айдана мен 1-курс студенті Әмірашев Нұркен жырдан шашу шашса, информатика мамандығының 3-курс студенті Оразғалиева Бұлбұл «Ұстазым» атты әнімен кештің шырайын келтірді. Оған қоса қазақтың қара домбырасын жандарына серік еткен саз және өнер факультетінің жігіттері Құмарғалиев Ержан мен Көшеқалиев Ербол және орыс филологиясы бөлімінің 1-курс студенті Жиенғалиева Гүлдана күмбірлете күй төкті. Кездесу барысында кеш қонақтарының қысқаша өмірдеректері слайд үлгісінде көрсетіліп, шақырулы қонақтар көрікті ой қозғады және студенттер қауымы ғалымдардың ғылым жолындағы жетістіктерімен, еңбектерімен танысты. Абат Сатыбайұлының «Ақыл - жастан» деген Ахмет Байтұрсынұлының ұлағатты сөзін тілге тиек етіп, ғибраты мол өнегелі ойлар айтуы кешке келген жастардың жүрегінде ғылымға, білімге деген ынтасын оятқаны анық. Диамара Қабденқызы да өмір жолының қарапайым еңбектен басталғанын айта келіп, Абат Сатыбайұлымен қалай бас қосқандығы жөнінде де әңгімелеп берді. Сөз арасында «жырға ғашық қызға мен де ғашықпын» деген ағайдың сөзін тебірене айтқанынан-ақ ғалымдар отбасының бір-біріне деген шексіз құрметі мен ерекше сыйластығы айқын сезіліп тұрды. Диамара Қабденқызының әріптесі, ғалымдар отбасымен етене араласып жүрген Нұржан Жолдығалиұлы биік белеске жетелейтін, ғылым-білім қуға ақ жол көрсететін осындай бастамашыл ұлы ұстаздары бар студенттер шексіз бақытты екендігін және сол ізгі жолды жалғастыру білімді жас ұрпақтың қолында екендігін ағынан жарыла әңгімеледі. Кеш соңында Абат Сатыбайұлының шәкірті студенттік ректор Асылханова Елдана сөз алып, ұстазы жайында тереңнең толғап, шолу жасап өтті. 02303-топ кураторы Бауыржан Есенжолұлы Өмірзақов мұндай тәрбиелік іс-шараның жастарға берер өнегесі мол екендігін айтып өтсе, 02303-топ студенті Нұрғалиева Гүлмира Абат Сатыбайұлына арналған жүрекжарды жыр шумақтарын тарту етті және кештің қадірлі қонақтарына гүл шоқтары мен естелік сыйлықтар табыс етілді.

Ғылым иесі ғалым да, ел қорғаған батыр да, тілінен бал тамған ақын да бәрі-бәрі ұстаздан білім, тәлім алған. Сондықтан да ұстаздарға барша адамзат баласы құрметпен қарап, басын иеді. Біз де осындай ұрпаққа берер ұлағаты мол ұлы ұстаздарымызға шынайы шәкірттік жүрегімізден шексіз алғысымызды білдіреміз.

Гүлмира НҰРҒАЛИЕВА, Арайлым УТЕПОВА,
филология факультетінің 3-курс студенттері

алдында өзінің жауапкершілігін сезініп, ұстазына деген құрметі мен алғысын өмір бойы алып жүреді. Мұның дәлелі ретінде кеш барысында ғалымдардың ғылым жолындағы алған асуларын көпшілікке паш ете отырып, өздерінің шәкірттік алғысын білдіру мақсатында 4-курс студенттері Асылханова Елдана мен Тәжіқараева Маржан сөз сөйледі.

Сондай-ақ, кеш барысында кейіпкерлеріміз туралы маңызға толы мәліметтер мен олардың ерен еңбектері турасында аталған бөлімнің белді ұстазы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, ғалымдардың әріптесі Зейнолла Жақсылықұлы Мүтиев сөз алды.

Ғылым мен білім – таусылмайтын кен, оның шегі мен шеті жоқ. Қоғам дамыған сайын ғылым да бір орында тұрмақ емес. Бұл тұрасында кештің басты қонақтары: қазақ әңгіме жанрының еліміздегі зерттеушісі, белгілі әдебиетші-ғалым Серікқали Шарабасов және шешендіктануды оқыту әдістемесінің еліміздегі тұңғыш зерттеушісі, ахметтанушы-ғалым Абат Қыдыршаев сыр шертті.

Кештің көркін қазақ тілінде оқытпайтын мектептердегі қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 1 курс студенттері жас ақын Базарбаев Азамат өз жүрекжарды жырымен көріктендірсе, Жоламанова Лунара ақиық ақын Мұқағалидің «Майгүліме»

өлеңімен, Қауен Әйгерім «Ұстазым» әнімен ажарландыра білді. Сондай-ақ, университетіміздің бетке ұстар студенттерінің бірі саналатын қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 4-курс студенті, бірнеше дүркін облыстық, республикалық жыр мүшәйраларының жеңімпазы, ақын аруымыз Мұрсалова Жұмагүл ұстазға арналған жыр шумақтарымен көпшіліктің қошеметіне бөленді.

Кеш соңында ғалымдарға студенттер мен мектеп оқушылары тарапынан арнайы сұрақтар қойылып, ұйымдастырушылар атынан гүл шоқтары табыс етілді.

«Мұрагер»

студенттік театрының жаңа туындысы

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 80 жылдығына орай мәдени-тынығу жұмысы, режиссура және хореография мамандығының студенттерінен құралған «Мұрагер» студенттік театры Төлен Әбдікөвтің «Оң қол» атты туындысын көрермен назарына ұсынды. Бұл туындыда тағдыр тауқыметін басынан кешірген, өмірдегі әділдік пен әділетсіздікті көріп, ақ пен қараны айыра білген Алманың өмірі баяндалады. Қойылым өте жақсы деңгейде өтті. Рөлдерді сомдаған актерлер туындыдағы кейіпкерлердің бет-бейнесін, жан-дүниесін аша білді. Алла бейнесін сомдаған мәдени-тынығу жұмысы мамандығының 3 курс студенті Зиуатдинова Жұлдыз, дәрігер бейнесін сомдаған режиссура мамандығының 1 курс студенті Мырзагереев Жалғасбек, бас дәрігер бейнесінде мәдени-тынығу жұмысы мамандығының 3 курс студенті Қожасейітова Ақмарал, Алманың анасы бейнесінде режиссура мамандығының 4 курс студенті Жантақбаева Айдана сәтті өнер көрсетті. Милиция рөлін мәдени-тынығу жұмысы мамандығының 1 курс студенттері Жұмабаев Жантөре және Амангелді Мұрат, медбикелер рөлін режиссура мамандығының 1 курс студенттері Хамматова Жайнагүл және Серікбаева Назгүл сомдады.

Кеш соңында университетіміздің тәрбие ісі және жастар саясаты жөніндегі проректоры Дәрішева Түймеш Малбағарқызы қойылымның өте жоғары деңгейде өткендігін атап өтіп, болашақ актерлерге шығармашылық табыстар тіледі.

Махамбет оқулары байқауы өтті

Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 80 жылдық мерейтойына орай университетішілік "Махамбет оқулары" байқауы өткізілді. Жас буынның арасында Махамбеттің күй-термелерін кеңінен насихаттау, жас ұрпақты өрлік ақын мұрасын терең игеріп, танымдық мәнін меңгеруге талпындыру, студент жастарды Махамбет шығармашылығы арқылы ұлтжандылыққа, елсүйгіштікке тәрбиелеу, дарынды жастарды анықтау, олардың шығармашылық қабілеттерін шыңдауды мақсат еткен университетшілік "Махамбет оқулары" байқауына университеттің барлық факультеттері мен БҚМУ колледжінің студенттері қатысуға мүмкіндік алған болатын. «Мен асұңқар құстың сойы едім!» деп аталатын байқаудың бірінші турында Махамбет шығармаларын мәнерлеп оқудан, «Өлең айтып толғадым, көкірегімді басарға» кезеңінде студенттер Махамбеттің күй-термелерін орындау бойынша сайқаса түссе, «Тартынбай сөйлер асылмын» сайысына қатысуға ниет білдірген жас ақындар өтінішпен қоса, бұрын ешбір басылымда жарияланбаған мұшайраға қатыспаған 2 өлеңін тапсырған болатын. Байқаудың соңғы шарты – «Асқар бел-ау, Махандар, Аласармайтын тұлғасы» деп аталатын шығармалар байқауы болатын. Бұл байқауға қатысуға ниет білдірген студенттердің жұмыстары алдын-ала ұйымдастыру алқасына тапсырылды. Аталған кезеңдер бойынша әділ бағасын беріп, мыңнан тұлпар, жүзден жүйріктерді анықтайтын әділ қазылар алқасының құрамында филология ғылымдарының кандидаты, доцент Шарабасов Серікқали Ғабдешұлы, қазақ филологиясы кафедрасының меңгерушісі Мамыров Азамат Ыбырайұлы, бірнеше республикалық ақындар айтысының бас жүлде иегері Мусина Жансая Ғалымжанқызы, қазақ филологиясы кафедрасының оқытушысы Тұрғаналиева Ганмиркүн Ганмирланқызы бірнеше республикалық халықаралық жыршы термешілер байқауының жеңімпазы Таудаева Эльмира болды. Байқаудың қазылар алқасы үміткерлер өнерін бағалау кезінде олардың көркем мәтінді оқу шеберлігіне, дауыс мәнеріне және тіл тазалығына, мәтінді тандау талғамына, сахнада өзін-өзі ұстау мәдениеті мен сахналық костюміне баса назар аударды. Сөйтіп сайыс қорытындысы бойынша шығармалар байқауынан кітапхана ісі мамандығының I курс студенті Жұмалеева Жамал III орынды, тарих және құқық мамандығының I курс студенті Ихсанова Айнұр II орынды иеленсе, филология факультетінің II курс студенті Абдулова Гүлм I орынға қол жеткізді.

Махамбет шығармаларын жатқа айтып, мәнерлеп оқу сайысында Анар Жадиева, Назымгүл Аязбаевалар алғыс хатпен марапатталды. Филология факультетінің I курс студенттері Әмірашев Нұркен III орынды, Орынбасаров Әділет II орынды қанжығаларына байласа, мәдениет және өнер факультетінің студенті Мырзагереев Жалғасбек өзінің дарындылығымен көзге түсіп, I орынға қол жеткізді. Махамбеттің күй-термелерін орындау бөлімінде Ғайса Бекасыл алғыс хатқа ие болса, Құспанова Айжангүл III орынға, Мыңбаев Сәкен II орынға, Хабибулина Айдана I орынға қол жеткізді.

“Тартынбай сөйлер асылмын” деп аталатын жыр мүшәйрасында Кәрімов Санат III орын, Сұлтанмахмұт Айдана II орын және Мұрсалова Жұмагүл жүлделі I орынды иемденді. Сайыс соңында жеңімпаздар дипломмен және бағалы сыйлықтармен марапатталды және жүлделі I орын иелері облыстық Махамбет оқулары байқауына жолдама алды.

Көзі қаракты, ақ пен қараны айыра алатын жаттанды сезім мен үйретінді үйлесім, ең бастысы «өлең, ақын, осындай болу керек» деген ұғымнан туындайтын әсіресе қиялилықтан, кітабилықтан, жасанды, ғұмыры қысқа айтықтықтан әрқашан Махамбет өлеңі аулақ, биігірек тұрмақ.

Нұркен ӘМІРАШЕВ,
02102-топ

Педагогика факультеті 5В010300 «Педагогика және психология», 5В010200 «Бастауышта оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», 5В012300 «Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану» бөлімінің жаршысы

ЖАҒЫЛЫҚ

№4(6), сәуір 2012 жыл

Жас жегерге табың, білсең сол барың, Бос өткізбей ізде зейнет жолдарың.

Жүсіп Баласағұн

■ Факультет дәстүрі

Биыл біз киелі шаңырағымыз – білім ордамызбен қоштасқалы отырмыз. Осы білім ордасында төрт жыл бойы оқып, жиған білімімізді І курс студенттерімен бөлісіп, кеңес беру мақсатында «Бүгінгі студент - ертеңгі маман» тақырыбында дәстүрлі кездесу кешін ұйымдастырдық. Бұл - факультетімізде жыл сайын дәстүрлі түрде өтіп отыратын кезекті шаралардың бірі.

Әсерлі кездесу

«Мамандығымыз - мақтанышымыз» ұранымен өткізген кешіміздің мақсаты - «Бастауыш сынып мұғалімі» мамандығының иесі атану жолындағы студенттерімізді мамандықтың қыр-сырымен таныстыру. Кеш барысында әр студент төрт жыл бойғы студенттік өмірдің қызығы мен қиындығын еске түсіргенде, бойымызды бір кереметтей сезім биледі. Бір кезде білуге, ізденуге, үйренуге құштарланып келген жас жүрек енді алтын ұясын қимайтындай.

Кездесу кеші топ студенттерін таныстырумен басталып, өз өнерін көрсету, студенттермен сұхбат, І курс студенттерімен «Шаттық шеңбері», қонақ кәде секілді түрлі сәттерден тұрды. Әр пәннен жасаған көрнекі құралдардан көрме ұйымдастырылды. Кешке қатысқан ұстаздар қауымы өз шәкірттері туралы қызықты ой өріп, IV курс студенттеріне «ерекше ерке топ», «тентек топ» деген ат берді. Кеш барысында І курс студенттерінің

сұрақтарына жауап бере отырып, алғаш оқуға түскен кезіміздегі қызықты оқиғаларды еске алып, ерекше әсерге бөлендік. Бұл кездесу бәрімізге әсерлі көңіл-күй сыйлап, арманымызды асқақтатты.

Білім ордасына биыл ғана қадам басқан І курс студенттері кеш соңында алған әсерлерімен бөлісіп, ұйымдастырушыларға алғыстарын айтып, шын жүректерінен шыққан өз тілектерін білдірді.

Өрине, осындай кеш ұйымдастырып, жаңа табалдырық атаған жас буынға айтар тәжірибеміздің, сапалы біліміміздің болуы - өзіміз білім нәріп алған оқу ордасының, біліммен сусындатқан ұстаздардың арқасында деп білемін. Киелі шаңырақ ұстаздарына айтар алғысымыз шексіз. Университетіміздің бізге бергені, үйренгеніміз ұшан-теңіз. Факультетішілік дәстүрге айналған осы іспеттес дәстүрлі іс-шаралар өз жалғасын табатынына сенемін.

Келешекте алған білімімізді саналы ұрпақ тәрбиелеуде пайдаланып, ел игілігі үшін қызмет атқарсақ дейміз.

Бағымгүл МЫРЗАҒАЛИЕВА,
6403-топ

Түлек ұстанымы

кестелер, топшамалар, дидактикалық материалдар менің басты көмекшілерім деп білемін. Ұстаздық мамандығының басқа кәсіптерден өзгешелігі - өмір бойы біліммен, жаңалықпен дос болу, үйренуден жалықпау, үйретуден аянбау.

«Басқаларды оқытып үйрету нәтижелі болсын десе, ең әуелі педагогтың өзі оқуы керек. Оқығанда да әбден қартайғанша оқуы тиіс», - деп, ойшылдар айтпақшы, мұғалімнің аузынан «болдым, толдым» деген емес, «қандай жаңалық бар» деген сөз үнемі шығуы керек деп есептеймін. Оқушы дегеніміз - толтыруға арналған шыны емес, ол - жарқыраған шырақ, тек соны жаға білу керек. Оқушы бойындағы тұнған табиғи талант көзін ашу - әр мұғалімнің міндеті. Қорыта келе, мына өлең жолдарымен өмірлік ұстанымымды өрбітім келеді.

...Өрбір адам -
туысым, досым, жұрағат.
Өрбір сабақ -
үйрену, ұғу, ұлағат.
Өрбір ісім -
тірлік, тірек, адамдық.
Өрбір сөзім -
шындық, бірлік, адамдық.

Нұргүл ӘБДІРЕШЕВА,
06403-топ

Үздік студент-педагог анықталды

Білім беру ісіндегі басты тұлға – педагог екені ақиқат. Ал ел келешегі үшін бүгінгі жас ұрпақты жан-жақты, терең білімді, интеллектуалдық деңгейін жоғары өтіп қалыптастыруда тәрбиелі, мәдениетті, білікті мамандар даярлау ісіндегі университет ұстаздарының еңбегі зор.

Болашақ педагогтардың жан-жақтылығын, ұйымдастырушылық қабілеттерін жетілдіріп, педагогикалық сараманнан алған тәжірибелерін жинақтай білуге, жаңашылдыққа, шығармашылыққа жетелеу мақсатында педагогика факультетінің жалпы педагогика, психология және өзін-өзі тану кафедрасының ұйымдастыруымен 4 сәуір күні М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде педагогикалық мамандықтар бойынша 4 курс студенттерінің қатысуымен «БҚМУ-дың үздік студент-педагогы» атты байқау болып өтті. Байқаудың ашылу салтанатында университет ректоры А.С.Иманғалиев сөз сөйлеп, байқауға қатысушыларға сәттілік тілеп, ізгі лебізін білдірді. Сайысты тамашалауға университет басшылығы, оқытушылар мен студенттер қатысты. Көгермен қауымға білім шаңырағына-80 жыл толуына орай БҚМУ өміріне тарихи шолу жасалған бейнефильм көрсетілді. Сайыста әр факультеттен 13 сайыскер бақ сынасып, өз білімдерін ортаға салды. Педагогика ғылымдарының докторы, профессор Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы бастаған әділқазылар алқасы құрамында қалалық мектептерден тәжірибелі ұстаздар болды. Сайыстың алғашқы кезеңінде сайыскерлер инновациялық әдістерді қолдана отырып, «Болашақ ұстаз - менің көзіммен» сабақ беру әдістерін көрсетті. «Талаптыға нұр жауар» кезеңінде ситуациялық сұрақтар арқылы студент-педагогтар өз білім-дағдыларын байқады. «Ойлан – тап» атты сынағында интерактивтік тақта көмегімен БҚМУ тарихынан берілген сұрақтарға 1 минут ішінде жауап берді. Соңғы «Өнерлі өрге жүзер» байқауында студенттер өнерлері мен өз шеберліктерін көрсетті.

Сайыстан студенттер тек білімділік қырынан ғана емес, сонымен қатар өнерпаздылығымен де танылды. Сайыс нәтижесінде қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының студенті Тасқалиева Гүлсезім І орын иегері атанды. II орын бастапқы әскери дайындық мамандығының студенті Габдушев Данабек пен математика мамандығының студенті Мұханбетова Ботагөздің үлесіне тисе, ал III орынды математика мамандығының студенті Мыңжасарова Дина мен биология мамандығының студенті Татаханова Жанар өзара бөлісті.

Сайыста белсенділік танытып, білім-білік дағдыларымен ерекше қырынан танылған бастауышта оқытудың педагогикасы мен әдістемесі мамандығының студенті Батырниязова Гүлназ, педагогика және психология мамандығының студенті Қыдырашева Гүлшарбат, тарих мамандығының студенті Нұрманова Аягөз, физика мамандығы студенті Дүкенбаев Ернұр, музыкалық білім мамандығы студенті Өтеғалиева Гүлдана алғыс хаттармен марапатталды. Орыс тілі мен әдебиеті мамандығы студенті Есенғалиева Бибінұр, биология мамандығы студенті Қалиева Жазира, педагогика және психология мамандығы студенті Қыдырашева Гүлшарбат ынталандыру сыйлығына ие болды.

Гүлсезім Тасқалиева, І орын иегері:

– Мен өзімнің мұғалімдікті таңдағанымға өкінбеймін. Өйткені өзім кішкене кезімнен қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі болсам, шәкірттерді тәрбиелесем деген арманым еді. Міне, өз білімімді сынау мақсатында сайысқа қатысып, мектептегі ұстаздарымның, бүгінгі оқу орнымдағы ұстаздарымның берген білімі мен тәрбиесі арқасында осындай жеңіске жетіп отырмын. Мен ұстаздарымды мақтан тұтам және үлгі-өнеге алған ұстаздарымдай болуға тырысамын. Ұстаздарымның, ата-анамның сенімін ақтаймын.

■ Студент, назар аудар, жаңа айдар!

Бала тілі - БАЛ

«Баланың тілі – бал» демекші, кейде балдырғандарымыздың жауабын естігенде еріксіз езуге күлкі үйіріледі. Ал астарына үңілсек, үлкен “данышпандық” жатырғандай. Балалардың тосыннан айтқан сөздерінен кейде үлкен ой түйесің, тапқырлығына таң қаласың. Тіпті білдірмей сынға алып, дұрыс жолға бағыттайтындай. Сондай-ақ баланың тіліне, оның сөзіне күле отырып, бойындағы дарын ұшқынын байқауға болар еді.

Жас дос! «Бала тілі - бал» атты айдарымызды жалғастырамыз. Айдарды жүргізуші: Өркен Оразғалиева, 06403-топ студенті.

Бірде 1-сыныпта оқитын Айдос сабаққа кешігіп келеді. Мұғалім Айдостан неге кешіккенін сұрайды. Сонда Айдос:

- Апам мен атамды қимай біраз тұрып қалдым.
Мұғалім:
- Апаң мен атаңды неге қимадың?
Сонда Айдос мұңайып:
- Мен кетіп қалсам, оларды қасқыр жеп қояды ғой,- деді.

Анасы Дәулетке:
- Егер менде 10 апельсин болып, оның екеуін саған берсем, сонда менде неше апельсин қалады?-деді.
Сонда Дәулет:
- Мен білмеймін, есепті мұғалім бізде алмамен шығаратын.

Жайдар мен әжесі вокзалға келеді. Вокзалда көп вагондар тізіліп тұр екен. Бір кезде Жайдар:
- Әже, бірінші вагонға мінейікші,-дейді.
- Here?
- Солай етсек, тез жетеміз,-деді.

Бірде анасы:
- Жаман баласың, тілімді алмайсың,- деп реніш білдірді.
Сонда ол:
- Өзімде де бар емес пе,-деп аузын ашып тілін көрсетті.

Қаладан келген Назым кешкілік сиыр сауып жатқан әжесінің жанына келді. Қора маңайында бір-екі сиыр күйіс қайырып тұр екен. Оларды көрген Назым:
- Әже, сиырлар үл-ке-ен сағызды қайдан алады?-деп таңданды.

Айнұрдан 5 жасар інісі Жасұлан есеп үйреніп жүрген. Бір күні Айнұр мектептен келгенде інісі алдынан шығып:
- Әпке, екіге екіні қосса, алты шығады ғой,иә?-деді.
- Жоқ, олай емес.
- Ендеше жүр, үйге кіріп есептеп көрелік,-деді Айнұр.
Сөйтіп, екеуі үйге кірді. Айнұр есепшотпен есептеп көрді. Төрт шықты. Жасұлан есепшотты алмай былай деді:
-Екіде-екі-алты. Сосын оны былай түсіндірді:
-2 деген сөзде үш әріп бар,екіншісі де солай. Ал, 3 әріпке 3 әріпті қосқанда, 6 болады ғой,- деп жауап берді.

Анасы баласынан:
- Балам, мұз кәмпит жейсің бе?-деп сұрады. Дәмін татқан баласы:
- Анашым, бұл мұз кәмпит емес, жылы кәмпит екен ғой,- деп жауап берді.

■ Жүрекжарды сөз

ҰСТАЗ

Бар адамзат бас иетін,
Ұстаз болу - ұлылық!
Аппақ қардай сәби жүрек,
Алар одан жылылық.
«Ұстаз» деген - ұлы ұғым
Барша адамзат қарыздар.
Әр адамда ұстаздарға
Өтелмейтін қарыз бар.
Әр шәкіртін асыл жандар
Артық көрген өзінен,
Анаң сынды аялайды,
Шуақ төгіп көзімен.
Қамығатын, сен қамықсаң,
Сен жыласаң, жылаған
Қуанатын, сен жымисаң,
Ұстаз деген - ұлы адам!

Жазира ЗАМАЕВА,
06403-топ студенті

“Тағылым” жаршысын әзірлеуші жауапты редактор – Венера Нұрмұханбетова, 06301-топ студенті

Педагогика факультеті 58010800 «Дене шынықтыру және спорт»,
58010400 «Бастапқы әскери дайындық» бөлімінің жаршысы

Салауатты өмір салты

№4(6), сәуір 2012 жыл

Дені сау адам - табиғаттың ең қылыбат жемісі * Здравоохранение - здоровый дух

ПРАВИЛЬНОЕ ПИТАНИЕ ПРИ ЗАНЯТИЯХ СПОРТОМ

Речь пойдет не о «спортивном питании», т.е. анаболических препаратах, информацию о которых можно найти на специализированных интернет ресурсах, и положительное воздействие которых на организм вызывает у нас определенные сомнения, а именно о том, как правильно питаться обычной пищей во время занятия спортом.

Организм человека должен ежедневно получать достаточное количество углеводов и белков, а также некоторое количество жиров, витаминов, минеральных веществ и много воды. Эффективность спортивных занятий связана со значительной активизацией синтеза белков в работающих мышцах. Образование необходимых белковых структур, обеспечивающих специфическую работу мышц, связано с усилением генной активности и требует полноценного белкового питания. У людей, испытывающих большие физические нагрузки, заменимые и незаменимые аминокислоты в рационе питания должны содержаться в определенных пропорциях. К сожалению, наше обычное питание не обеспечивает поступление в организм достаточного количества легкоусвояемых белков, особенно аминокислот, в необходимом соотношении. Поэтому при усиленной мышечной деятельности появляется необходимость в дополнительном белковом питании или в применении специальных продуктов повышенной биологической ценности (с оптимальным содержанием необходимых аминокислот, витаминов, минеральных солей и т. д.).

Основная функция белков состоит в том, чтобы формировать и восстанавливать ткани и клетки тела. Углеводы – основной источник энергии, необходимый организму при больших физических нагрузках. Жиры – это второй по значению источник энергии. При физических нагрузках требуется больше белков, углеводов и жиров, чем при их отсутствии.

При высоких физических нагрузках желательно применять, 5-6-разовое питание. Такое питание более физиологично. Первый завтрак составляет 5%, второй завтрак - 30%, дополнительное питание после тренировки - 5%, обед - 30%, полдник - 5%, ужин - 25% суточной калорийности. Объем пищи не должен быть слишком большим: на 70 кг веса тела - от 3 до 3,5 кг пищи в сутки. Фрукты и овощи должны составлять 10-15% рациона.

В дни занятий спортом завтрак и обед должны быть питательны. Во второй половине дня, примерно с 2-х часовыми интервалами, надо несколько раз поесть. Это должна быть пища с высоким содержанием углеводов, она придаст сил перед началом занятий. На протяжении дня пейте много воды, особенно в последний час перед началом занятий.

Старайтесь как можно меньше употреблять трудно перевариваемые продукты - это капуста, фасоль, чечевица, бобы, горох, свиное и баранье сало. Такие продукты лучше использовать реже других и только после тренировочных занятий. Важным моментом является разнообразие пищи, а также качественная кулинарная обработка продуктов питания. После этого легче усваиваются молотое, отварное, паровое мясо, протертые бобовые, овсянка в виде киселя с молоком. Частое повторение блюд и однообразие пищи нежелательны. Нейтральные супы необходимо чередовать с кислыми. Желательно избегать одинаковых гарниров. В условиях жаркого климата калорийность должна быть немного снижена. В условиях холодного климата необходимо увеличить потребление белка, а вот количество потребляемых жиров должно быть при этом снижено.

Подготовила

Марина СУББОТИНА, 05101 гр.

Өзіңізге көңіліңіз тола ма?

Бірден жауап беруге асықпаңыз, мүлде қарабайыр көзқарас болуы мүмкін. Беріліп отырған 15 сұрақтың әрқайсысына «иә» немесе «жоқ» деп жауап қайтарып көріңіз. Сонымен...

- * Сіз өзіңізге сенесіз бе?
- * Кей кездерде жағымсыз ой ойлап, түс көретін сәттеріңіз болады ма?
- * Ең алғаш рет өз дербестігіңіз бен жауапкершілігіңізді сезінген сәтіңіз есіңізде ме?
- * Кей кезеңдерде өз мінез-құлқыңыздың нәтижесі неге апарып соғарын алдын-ала біле аласыз ба?
- * Өз өміріңізде алға қойған мақсаттарыңыздың көпшілігі орындалды ма?
- * Кей кездері не істеп, не қоярыңызды білмейтіндей сезім пайда бола ма?
- * Өз денсаулығыңызға қарап алда келе жатқан сырқатыңызды болжай аласыз ба?
- * Өзіңіз ойлап тауып, пір тұтқан ойдың ешқашан іске аспайтынын еске алғанда ызаланасыз ба?
- * Барлық жағдайды ой елегінен өткізіп, өз ашуыңызды өзіңіз басу қолыңыздан келеді ме?
- * Белгілі нәрсеге көзқарасыңыз өзіңіз ойлағаннан мүлдем өзгеше болып шығатын кез бола ма?
- * Өзіңізді құрбан етуге дейін бара аламын дейтін ойларыңыз бар ма?
- * Сіздің уақытыңыз әрқашан жетпей жата ма?
- * Қиын жағдайларды өзгелердің көмегіңіз жеңе аласыз ба?
- * Өмірдің өзгеріп кеткені соншалық жақсылық пен жамандықтың ара жігі қалмады деп ойлайсыз ба?
- * Өзіңізді сынаушы адамның айтқаны дұрыс екенін мойындай аласыз ба?

1, 3, 5, 7, 9, 11 және 13 сұрақтар үшін «иә» деген жауаптарыңызға, сондай-ақ 2, 4, 6, 10, 12, 14 және 15 сұрақтар үшін «жоқ» деген жауаптарыңызға 5 ұпайдан жазып, жалпы есебін шығарыңыз.

НӘТИЖЕСІ:

100 – 150 ұпай: Егер Сіздің жауаптарыңыз шын көңілден шыққан болса, әркім-ақ қызығатын адамсыз. Сіз өмірге икемділігіңізді былай қойғанда, өз мақсат-мүддеңізге жан-жақты лайықты адамсыз. Кез келген жағдайдан шығудың жолын таба аласыз, өзіңізге-өзіңіз бағыт беріп, демеуге де, тоқтамға келуге де ерік-күшіңіз жетеді. Тіпті кейбіреулер сіздің кемшілігіңіз деп есептейтін мәселелердің өзі шынтуайтқа келгенде сіздің мықты қасиетіңіз болуы керек.

50 – 59 ұпай: Сіз өзіңізге ризасыз. Кей кездері өзіңізге сенімсіздік, қанағаттанбаушылық танытасыз. Сондықтан да өз мүмкіншілігіңізді бағалай біліп, өзгеге де, өзіңізге де тезімді болып, «елдің бәріне бірдей жағу қиын» екенін түсіне білгеніңіз жөн.

0 - 49 ұпай: Сіз неге өзіңізді соншалықты жек көресіз? Сіздің жауаптарыңызға қарағанда сіз өзіңізді мүлде сыйламайсыз. Сіз бойкүйездік пен мойынұсынушылықтың жолына әбден түскенсіз. Мұныңызды ешкім де құптамайды. Өзіңізге басқаша қарап көріңізші, мүлде кездеспеймін деген жағдайларда өзіңіздің биік тұрғаныңызды көз алдыңызға елестетіп көріңізші. Бәлкім, күдікті ойыңыздан сейіліп, еңсеңіз көтерілер, қорқыныш пен қауқарсыздықтан арылып кетерсіз.

Баспасөз материалдары бойынша әзірлеген
Сая КАРИМУЛЛИНА,
06301-топ

Студенттік көктем шуағы

Білім мен тәрбиені ұштастыра білген сүйікті университетіміздің 80 жылдығы қарсаңында кешенді тағылымды шаралар өткізілуде. Соның бірі білім ордасының дәстүріне айналған «Студенттік көктем - 2012» байқауы өз сән-салтанатымен өтуде.

Өнер сайысына педагогика факультетінің талантты да дарынды студенттері атсалысып, өз өнерлерін ортаға сала білді. «Құлақтан кіріп бойды алар, әсем ән мен тәтті күй», - деп, Абай атамыз айтқандай, жастықтың символындай шырқалған ән, төгілген күй, мың бұралған би сәттері жиылған жұртшылық қауымды таң қалдырмай қоймады.

Бойларыңда от бар екен байқадым,
Жүректерде шоқ бар екен байқадым.

Әрқашанда осы шоқты өшірмей

Жалындатып шарықтаңдар әрдайым - деп ақын жырлағандай, студент жастарымыздың өнерлері әрдайым үстем болғай дейміз. Қадірлі достар! Жеңіс биігінен көрінейік!

Венера НҰРМҰХАНБЕТОВА,
факультет жаршысының редакторы

№3, сәуір 2012 жыл

Ли Константин Алексеевич - Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті тарихында өзіндік орны бар қайталанбас тұлға.

К.А. Ли 1953 жылы Қоқан мұнай техникумын аяқтап, Ақтөбе мұнай бағдарлау трестінде прораб-геолог болып қызмет жолын бастайды. Өзінің алғашқы жұмыс күнінен бастап қоғамдық жұмысқа белсене араласып, алғырлығымен көзге түседі. 1954-1957 жылдары Ақтөбе мұнай трестінде техник-геолог, осы жылдары 1955 жылы партия қатарына қабылданады. 1956 жылы Марксизм-Ленинизм университетін аяқтайды. 1957-1960 жылдары аралығында Ақтөбе облысында мұнай бағдарлау экспедициясында аға геолог болған. 1961-1965 жылдары Орал қаласында Аралсор мұнай бағдарлау экспедициясында бас геолог қызметін атқарады. 1959 жылы академик И.М.Губкин атындағы Москва мұнай институтының сырттай бөлімін аяқтап, сол жылы аспирантураға түседі, 1964 жылы «Перспектива нефтегазоснастритичных отложений и их промышленное освоение» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғап, минералогия-геология ғылымының кандидаты атағын алады.

1965 жылдан бастап А.С.Пушкин атындағы Орал педагогикалық

Геолог, ғалым, ұстаз

институтында аға оқытушы қызметін атқарады. 1970-1981 жылдар аралығында физикалық география және геология кафедрасының меңгерушісі қызметін атқарады.

К.А. Ли оқу үрдісі барысында оқу-әдістемелік жұмысына үлкен мән берді. Көп жылдар бойы геология пәні бойынша есте қаларлықтай қызықты далалық сарамандар жүргізді. 30 жылдық қызметі барысында 70-тен аса ғылыми еңбегі жарияланды, кандидаттық диссертация тақырыбына сай Каспий маңы ойпатында мұнай мен газдың таралу ерекшеліктері және халық шаруашылығындағы маңыздылығына ерекше тоқталды. Осы бағытта жарық көрген кітаптары: «Геология Северного Прикаспия», «География размещения месторождений полезных ископаемых Уральской области и их народно-хозяйственное значение» (2 томдық), «Краеведение развитие туризма в Приуралье». Сонымен қатар «Орал облысының және Орал қаласының туристік картасын» және «Орал облысының табиғат қорғау картасын» құрастырды. Жоғары оқу

орны және мектеп мұғалімдеріне арналған бірнеше оқу құралы бар.

Константин Алексеевичтің осы жоғарыда аталған кітаптары география және экология мамандықтарында оқып жатқан студенттер үшін маңызды оқу құралы болып отыр. Құрастырған карталары да жоғары сұранысқа ие.

Геология-минералогия ғылымының кандидаты, доцент, еңбек ардагері еңбегі үшін екі медалмен марапатталған («Тың жерлерді игеруге қатысқаны үшін», «Ерен еңбегі үшін»). 1965 жылдан «Білім» қоғамының мүшесі, облыстық минералды-шикізат ресурсын және экологиясын бағалауда білгір маманы, Құрмет грамотасымен және бірнеше алғыс хатпен марапатталған.

1965-1995 жылдар аралығында (өмірінің соңына дейін) геология-минералогия ғылымының кандидаты, доцент К.А. Ли үзіліссіз қызмет атқара отырып, университет тарихында өшпес із қалдырды.

Б.Х. ХОДЖАНОВА,
аға оқытушы

Көктем. Көктем десе көз алдыға жасыл желектің мұңкіген иісі, төлдеп, у-шу болып жатқан ауыл көрінісі келеді. Тіршіліктің нағыз қайнаған кезі. Құрт-құмырсқаның өзі тырмысып, тіршілігін жасап жатады. Төректер қысқы суықтан шығып, жапырақтарын бойына орап, гүлдене түседі. Әлем түрлі түске боялады. Көбелектер ұшып, гүлдердің айналасында би билеген секілді құбылады.

Жаратылыстану-математика факультетіндегі СТУДЕНТТЕР МЕРЕКЕСІ

Осындай айналаны нұрға, күннің шуағына бөлейтін көктем мерекелерімен қатар тойланатын студенттер мерекесі университетімізде дәстүрге айналған «Студенттік көктем» фестивалі биылғы жылы да жалғасын тауып, барша студенттер белсене қатысуда.

Еңселі білім ордамыздың 80 жылдық мерейтойының құрметіне арналған «Студенттік көктем-2012» мерекелік концертті жаратылыстану-математикалық факультеті студенттерінің мерекелік

концертінен бастау алып, өзге факультеттерде жалғасқан болатын. Факультетіміздің мың бұралған бишілері, домбыраны күмбірлеткен күйшілері, жез таңдай әншілері, жүректерінен лүпілдеп шыққан жыр жолдарын тыңдармандарға жеткізе білген ақындар өз өнерлерін паш етіп, қатысушыларға көтеріңкі көңіл-күй сыйлап, көрерменнің жүрегінен орын ала білді. Студенттердің бәрі де өнерлі екендерін тағы бір мәрте дәлелдеді. Факультеттегі студенттер мерекесін тойлауға

жетекшілік еткен студенттік деканымыз Еслямов Қуаныштың және факультет студенттерінің бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарып, ұйымшылдықпен атсалысуы факультет мерейін арттырып, беделін нығайта түсті. Факультетіміздің өнер майталмандары әділқазылар алқасының шешімімен оң бағаға ие болады деген үміттеміз.

Салтанат СТАХАНОВА,
биология мамандығының
2 курс студенті

в зал, мы увидели много картин с яркими и непривычными цветовыми сочетаниями. Картины заставили нас по-другому взглянуть на знакомый мир. Всё понятное раньше казалось непонятным, все объясненное — необъясненным.

Я с удивлением обнаружила, что как в древности, так и сейчас, простая человеческая ограниченность и невежество были препятствием на пути развития и прогресса. Но именно теперь среди информационного спама, который заполняет большую часть нашего восприятия, свежая струя подвига великих душ вновь несёт нам свет чистого знания и высокой духовности.

Как же прочитать символы картин Николая Рериха? Во всём — загадка, во всем — красота, и в то же время всё так просто, несколькими мазками, выражает что-то очень

19-20 сәуір аралығында Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтында 5B011600 «География» мамандығы бойынша Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің №4 Республикалық пәндік олимпиадасы болып өтті.

Қуанышты хабар

Білім сынағына республикамыздың 10 қаласынан 13 команда қатысты. Олар: Астана (ЕМҰУ), Алматы қаласынан Абай атындағы педагогикалық университет, Алматы Қыздар педагогикалық институты, Семей, Павлодар, Қарағанды, Тараз, Ақтөбе, Орал, Ақтау қалаларының ЖОО-ры және, Оңтүстік Қазақстан облысынан А.Яссауи атындағы университет.

Бұл олимпиадаға М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінен география мамандығы бойынша білім алып жатқан 01208 тобының студенттері С.Ағалиева, Р.Жолашева, Г.Есенғалиева барып қатысып қайтты. Оларға ғылыми жетекшісі г.ғ.к., аға оқытушы М.А. Ғалымов жетекшілік жасады.

Республикалық олимпиада қорытындысы бойынша «Жеке есеп» бойынша университетіміздің студенті С. Ағалиева I орынға қол жеткізді. Алматы қаласындағы Қыздар педагогикалық институтының студенті II орынды иеленсе, Семей университетінен қатысқан студент III орынды қанжығасына байлады. «Командалық есеп»

бойынша Қарағанды университеті I орынға, Ақтау, Астана қаласының университеттері II орынға, Ақтөбе, Павлодар, Алматы Абай атындағы педагогикалық университеттер III орынға ие болды.

Жеңіспен оралған 01208-тобының студенті Ағалиева Светлана Ерболқызын жеңісімен құттықтаймыз, келешегіне зор үміт артып, жетістіктерге жете беруіне шын жүректен тілектестігімізді білдіреміз.

Балдай ХАМИЗЕҚЫЗЫ,
география кафедрасының
оқытушысы

ТРАДЕСКАНЦИЯ

Бөлме өсімдіктерінің ішінде емдік қасиеті бар, кең тараған өсімдіктердің бірі коммелина тұқымдасына жатады. Традесканция өсімдігін ертеде Азияда тибет монахтары қолданған, олар өздерінің қасиеттерімен еш уақытта бөліспесе де, кейбір рецептері біздің құлағымызға жеткен.

Ауаны тазартады, ылғалдандырады. Темекінің түтінін, шанды сіңіреді.

Электромагниттік сәулелі зарарсыздандырады.

Жараға, шиканға, фурункулға пайдалануға болады, микробтарды өлтіреді.

Аквариумдағы балықтарға, құстарға, үй жануарларына витаминнің көзі болып табылады. Қан тоқтатуға, гематомаға пайдалануға болады.

Адамның көзі шаршағанда 2 минуттай осы өсімдікке қарап отырса, тыныс алуы қалпына келеді, көңіл-күйі көтеріледі.

Бұл өсімдікті үйде ғана емес, кеңседе, мектепте, дәріханаларда өсірген дұрыс.

Өрбір үйдің отбасының символы ретінде өсе береді, сол үйге жақсылық әкеледі.

Емдік қасиеті «золотой ус» немесе «жұпар иісті каллизия» өсімдігінен де асып түседі, жол-желкен өсімдігімен салыстыруға болады.

Қант диабетіне қарсы, Венесуэлада туберкулез, асқазан ауруларына қолданылады.

Емге қалай пайдалануға болады?

Денені кесіп кеткенде, жараға, гематомаға жаңа жас жапырақты жуып алып, астыңғы жағын қаратып, бинттеп тастау керек, жапырағын құрғаған сайын ауыстырып тұру керек.

Шиканға шырынын сығып алып, мәрліден жасалған тампонды батырып алып бинттеп тастау керек, 5-6 рет жасауға болады.

Салқын тигенде шырынын шығарып алып сумен араластырып, ауыз қуысын, мұрынды шайқау керек.

Парадонтозға 1 жапырағын ауызға салып шайнау керек немесе 100г. жапырағына, сабағына + 0,5 салқын су құйып, қайнатуға дейін жеткізіп, 2 сағаттай тұндырып қою керек. Осы дайындалған тұнбаны 1 күнде бітіру керек.

Ангинаға - шырынына мақтадан тампон жасап алып, күніне 3-4 рет гланданы сүрту керек.

Қант диабетіне 2 ас қасықтай жапырағына +1 стакан ыстық су құйып, тұндырып қойып, 1/3 тұнбаны күніне тамаққа дейін 3 реттен ішу керек.

существенное. Присмотришься к горам и небу завораживающего цвета и заметишь, как загадочные символы и знаки и загадочные лики вдруг проступают в очертаниях гор. Как будто все живое дышит, всё полно значения, и всё одухотворено почти зрелым присутствием какой-то таинственной и бесконечно содержательной силы.

Я поняла из картин Николая Рериха, что он щедро поделился с нами своим жизненным восхождением, и теперь через многие картины мы можем зримо соприкоснуться с горением сердца и высокими устремлениями его души, с пламенными подвигами многих подвижников мировой культуры. Простые

и выразительные образы этой необыкновенно содержательной живописи помогают нам увидеть в самых высоких и сложных понятиях жизненную динамику.

С именем Николая Рериха в мою жизнь вошла живая этика. Она вошла как новая ступень, давшая новый жизненный синтез — мост, соединяющий Небо и Землю, живой источник, дающий ключи знания. Я поняла, что знание бывает трудным, но тот, кто готов к нему, кто чувствует и доверяет сердцу, тот поймет и исполнит мечту и не испугается жизни и своей любви.

Гулстан БАКТЫГАЛИЕВА,
ар. 11101

Рерих - это имя уже давно стало обозначать целый космос, творческой волей художника вызванный к жизни, целый мир образов глубочайшего значения, одушевленный мудростью в античном смысле слова: София есть мастерство, умение создавать вещь. Подлинные художники недаром именуются у Аристотеля мудрыми.

Э. Голлербах

После выставки

Впервые я услышала имя Николая Рериха от преподавателя практического курса русского языка, которая пригласила нас на выставку его картин. Тогда я ничего не знала об этом художнике.

Наша группа химиков с другими первокурсниками посетила выставочный зал города, где проходила выставка репродукций

картин Николая и Святослава Рерихов, организованная обществом «Единение». Там я нашла ответ на свой вопрос: кто же он, Николай Рерих?

Николай Константинович Рерих — художник-философ, художник-мистик, художник-странник, художник-археолог, художник-литератор. Как только мы вошли

■ Игі істер

Білім - адам баласының болашаққа салған капиталы

Тегінде, адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озбақ. Одан басқа нәрсеменен оздым ғой демектің бәрі де – ақымақтық, -деп, Абай атамыз айтқандай, адам баласының өміріндегі басты мақсат - сапалы білім алып, елінің тұтқасын ұстайтын азаматы мен азаматшасы болу.

Адам баласының рухани-мәдени дамып, болашаққа нық сеніммен қарауы үшін, елінің елеулі, халқының қалаулы азаматы болуы үшін, ең алдымен, жоғары білім қажет екені бәрімізге мәлім. Ал қазіргі әлеуметтік-экономикалық жағдайларға байланысты, өмірдің қиын жағдайларына ұшыраған жастарымыз ақылы ақауы бар, әлеуметтік жағдайлары нашар отбасылардан шыққан жас өркендерге қол ұшын созуға бағытталған бағдарламалардың бірі - «БОТА» қоғамдық қоры болып табылады.

Қазақстан Республикасында 2008 жылдан бастап құрылған «БОТА» қоры әлеуметтік

мақсаты жоғары академиялық көрсеткішке ие, бірақ Қазақстанның университеттері мен колледждерінде білім алуға жеткілікті қаражаты жоқ 29 жасқа дейінгі азаматтарды қолдау болып табылады. Сонымен қатар

білім алуына қаражат бөліп қана қоймай, толықтай тұратын жеріне, пайдаланылатын керекті кітаптарына қаржылай көмек көрсетеді.

«БОТА» қорының бір ерекшелігі -

бағдарлама жастарға кеңейтілген мүмкіндік беру арқылы олардың және отбасыларының экономикалық жағдайын көтеруге көмектесуге бағытталған.

«БОТА» қорының білім гранттарының иегері атанып, 80 жылдық тарихы бар Ақжайық өңіріндегі М.Өтемісов атындағы

жағдайы төмен отбасылардан шыққан балалар мен жастардың әл-ауқатын олардың денсаулығы, білімі мен әлеуметтік қорғалуына қолдау жасау арқылы жақсарту жұмыстарын жүргізіп жатыр. Қазіргі уақытта Қор 3 бағдарлама аясында жұмыс жасайды.

Сол бағдарламалардың ішінде біз үшін аса маңыздысы - білім гранттары бағдарламасы. Білім гранттары бағдарламасының

Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде 17, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік колледжінде 2 студент білім алып жатыр. Қор бойынша білім алып отырған студенттердің бұл қорға айтар ризашылығы мол, студенттер білім алып қана қоймай қордың ұйымдастыруымен өтетін семинарларға қатысады, білімдерін шыңдайды. «БОТА» қорының артықшылықтары көп - студенттердің

студенттердің адамгершілік игі істермен айналысуына жол ашады. Осылайша қордың мақсаты айқын екенін көруге болады, студенттердің бойында адамгершілік, ұлтжандылық, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуге бағытталады.

Біздің тарихы тереңге жайылған сан мыңдаған беделді түлектерді түлеткен университетіміздің студенттері қазіргі уақытта сабақпен қатар, Батыс Қазақстан облысындағы «Бәйтерек» мүмкіндігі шектеулі балалар ұйымымен, «Ашық қоғам» қоғамдық ұйымымен, «АҚ ОТАУ» қоғамдық бірлестіктерімен бірге отырып, еріктілер қызметін қатар алып жүр.

Ендігі кезекте жақын арада мүмкіндігі шектеулі балаларға арнап «Мақта қыз бен мысық», «Бауырсақ», «Теремок» ертегілерін қуыршақ театры іспетті қою жоспарланып отыр.

Альфия ЖАҚСЫҒАЛИЕВА,

М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың тәрбие бөлімінің психологы, университет бойынша «Бота» қоғамдық қорының координаторы

СӘТТІ ӨТКЕН ЖЕКСЕНЫ

«Біздің бақытымыздың оннан тоғызы денсаулыққа байланысты».

А. Шопенгауэр

Студент қауымына қызығы мен шығығы мол, қайталанбас сәттерін тиімді өткізуіне бағыт сілтеп жүрген университет психологы Альфия Сырымқожақызы 2012 жылы 15 сәуір күні жатақхана студенттері арасында «Есірткісіз болашақ» атты акция аясында эстафеталық ойындар ұйымдастырған болатын.

Студенттерге әдемі көңіл-күй сыйлаған бұл шараға екінші қабат студенттерінен құралған «Жалынды жастар», үшінші қабаттың «Парасат», бесінші қабаттың «Жеңіс» атты командалары қатысты. Ел болашағы - жастарды салауатты өмір салтын ұстануға, есірткіден аулақ болуға тәрбиелейтін аталмыш шарада Альфия Сырымқожақызы сөз сөйлеп, әділқазылармен таныстырды. «Сауықтырудың негізгі күші - жүгіру», «Шапшаң болсаң сен егер», «Допты мәреге жеткізу», «Кім епті!», «Кім мықты?», «Паровоз», «Көпір» атты жеті кезеңнен тұрған сайыста студенттер көңілді ойын көрсетті. Сайыс соңында сөз сөйлеген «Ақжайық» спорт клубының нұсқаушысы Бағдагүл Меңдігерейқызы, студенттік ректор Елдана Асылханқызы, «БҚМУ Студенттер кәсіподағы» орынбасары Назгүл Олжағалиқызы командаларды құттықтап, арнайы сыйлықтар табыс етті. Нәтижесінде 3-қабат тұрғындарынан құралған топ - «Парасат» бірінші орын, 5-қабат командасы - «Жеңіс» екінші орын, 2-қабат тұрғындары - «Жалынды жастар» үшінші орынды иемденді.

Спортты серік ету, салауатты өмір салтын насихаттайтын мұндай шаралар көбірек өткізілсе нұр үстіне нұр болар еді. Себебі, қоғамның ертеңгі болашағы үшін осындай тағылымды шаралардың өткізіліп тұруы ғанибетті іс болмақ.

Айкерім ҚУАНЫШҚАЛИЕВА,

педагогика және психология мамандығының 1 курс студенті

СПОРТ -

адам өмірінің маңызды бөлімі

2012 жылы наурыздың 31-ші жұлдызында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің волонтер ұйымының мүшелері облыстық балалар ауылының оқушыларымен бірге «Дені сау ұрпақ - дені сау ұлт» атты эстафета ойындарын өткізген болатын. Осы орайда Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың мына бір кезекті Қазақстан халқына Жолдауын айта кету абзал: «Дені сау ұлт үшін инфрақұрылымның дамуының маңызы жоғары. Балалық шақтан бастап дене шынықтырумен спорттық даярлыққа және оған ең қолайлы мүмкіндіктер туғызуға ерекше ден қойылуы тиіс, 30%-ға дейінгі қазақстандықтар бұқаралық спортқа тартылуы керек» деп көрсеткен.

Бұл шараға балалар ауылының оқушылары белсене қатысты. «Сауықтырудың негізгі күші - жүгіру», «Ұзындыққа секіру», «Допты мәреге жеткізу», «Көңілді старт», «Ойлан тап», «Кім мықты» деген турлардан құралған эстафеталық ойынға «Алға» командасы, «Лидерлер» командасы және волонтерлер ұйымының мүшелерінен құралған «БҚМУ қырандары» командасы қатысты. Жарысқа «ООУБ» директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Кенисарина Гүлнұр Сабырқызы, «ООУБ» ауылының спорт жөніндегі нұсқаушысы Данияр Саматұлы және М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің психологы Жақсығалиева Альфия Сырымқожақызы төрелік етті.

Ойын барысында әрбір қатысушының жеңіске деген құлшынысының асқақ екені байқалды. Командалар арасында «Лидерлер» тобы ерекше көзге түсіп, қарсыластарынан оза шауып, бірінші орынға ие болды. Ал екінші орынға «Алға» командасы қол жеткізсе, үшінші орынды «БҚМУ қырандары» командасы қанжығасына байлады.

Эстафеталық ойын балалардың жүздеріне күлкі, жанарларына қуаныш, жүректеріне үміт сыйлады. Ойын өте қызықты өтті. Ойын соңында құттықтау сөз алған «ООУБ» директоры Ғалия Абдешқызы Сенғалиева волонтерлер ұйымына алғысын білдірді.

Әйгерім САРСАНОВА,

БҚМУ-дың 1 курс студенті

2012 жылдың төртінші сәуірінде М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің «БОТА» қоғамдық қоры стипендианттар тобының қатысуымен «Бәйтерек» мүмкіндігі шектеулі балалар ұйымының балаларына арналған Әскери-тарихи және БҚМУ мұражайларына экскурсия ұйымдастырылды.

Университет мұражайының меңгерушісі Меңсұлу Қайыршақызы университет тарихы мен тағылымы жөнінде көп мағлұмат беріп, маңызды мәліметтермен таныстырды. Кішкентай бүлдіршіндермен қоса, ата-аналар да тамашалап, барлық ақпараттарды тыңдады. Бұл экскурсияның сәтті ұйымдастырылған шара болғанын бүлдіршіндердің жарқылдаған жанарларынан айқын аңғардық.

«Бота» қоғамдық қорының стипендианттары кішкентай бүлдіршіндерге пайдамызды тигізіп, көңілдерін бір серпілтіп тастауға өзіндік үлес қосқанымызға ризамыз. Қоғамдық жұмыстарға белсене қатысуымызға өз септігін тигізіп жүрген координатор, тәрбие жұмысы бөлімінің психологы Жақсығалиева Альфия Сырымқожақызына үлкен алғысымызды білдіреміз.

Әсемгүл ЖАСҚАЙРАТҚЫЗЫ,

«БОТА» қоғамдық қорының стипендианты

АКТЫҢ АҚПАРАТТАРДЫ ТЫҢДАДЫ. БҰЛ ЭКСКУРСИЯНЫҢ СӘТТІ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ШАРА БОЛҒАНЫН БҰЛДІРШІНДЕРДІҢ ЖАРҚЫЛДАҒАН ЖАНАРЛАРЫНАН АЙҚЫН АҢҒАРДЫҚ.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде баскетбол спортының негізін қалаушы Рашид Меңдіғалиұлы Мауталиевті еске алуға арналған жоғары және арнаулы оқу орындары арасында 12-13 сәуір күндері баскетболдан турнир болып өтті.

Тұлғаға арналған турнир

Рашид Меңдіғалиұлы Мауталиев 1941 жылы 12 сәуірде Сельхоз станциясы қазіргі Селекционный ауылында дүниеге келген. 1949-1960 жылдары Орал қалалық № 1 орта мектебінен білім алған. Жастайынан спорттың волейбол, баскетбол және үстелді теннисі түрлері бойынша шұғылданып өскен.

1960 жылы А.С.Пушкин атындағы педагогикалық институттың жаратылыстану-математикалық факультетіне оқуға түсіп, 1965 жылы география-биология мамандығы бойынша бітіреді. Институтты аяқтағаннан кейін Зеленов ауданы Круглоозерное орта мектебінде география-биология пәнінің мұғалімі қызметін атқарады. Сол жерден 1965 жылы совет армиясы қатарына Өзбекстанның Наманган қаласына аттанады.

Елге оралғаннан кейін 1967 жылы А.С.Пушкин атындағы педагогикалық институттың дене шынықтыру кафедрасының ассистенті қызметіне орналасқан ол елеулі еңбегімен спорт теориясы мен әдістемесі кафедрасының, дене тәрбиесі кафедрасының аға оқытушысы, кафедра меңгерушісі қызметтеріне дейін көтерілген. Бар саналы ғұмырын ұрпақ тәрбиесіне арнап, университетімізде көп жылдар бойы ұстаздық қызметімен салауатты өмір салтын баскетбол спорты негізінде насихаттауда өзіндік орны бар Рашид Меңдіғалиұлы - шебер ұйымдастырушылық қабілетімен, ұстазға тән адамгершілік болмысымен әріптестері мен шәкірттері арасында зор құрметке ие бола білген ұлы тұлға.

Осындай ұлы тұлғаға арналған жарысқа Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінен, Еуразия академиясынан, Орал қалалық № 1 жалпы орта білім беретін мектебінен, Аграрлық техникалық

колледжінен және М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті мен М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті колледжінің құрама командалары бақ сынады.

Еске алу турниріне университет басшылығы, Рашид Меңдіғалиұлының дос-жолдастары, жұмыстастары, шәкірттері мен жұбайы Роза Сақыпқызы Мауталиева, ұлы Ерлан Рашидұлы, қызы Гүлжамал Рашидқызы қатысты.

Турнирдің салтанатты ашылу рәсімінде

университеттің бірінші проректоры Ө.С.Тасмағамбетов құттықтау сөз сөйлеп, жарысқа қатысушыларға сәттілік тіледі.

Сөз алған Рашид Меңдіғалиұлының жұбайы Роза Сақыпқызы Мауталиева жарысты ұйымдастырушыларға алғысын айта отырып, өзі білім алған шаңырағында 45 жыл ұстаздық еткен Рашид Меңдіғалиұлының қажырлы еңбегін ескеріп, еске алу кешін өткізіп жатқандығына жаңысы атынан ризашылығын білдірді.

Рашид Меңдіғалиұлының замандастары,

ХАБАРЛАНДЫРУ

Профессор-оқытушылар құрамы және студенттер мен магистранттар назарына!

Сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу және емтихандық сессияның әділ әрі ашық түрде өтуін қадағалау мақсатында 2011-2012 оқу жылының жазғы сессиясынан бастап аудиторияларда бейнекамералар орнатылады.

Емтиханның өтуі, сессияның ұйымдастырылуы жөніндегі барлық сұрақтар бойынша сенім телефонына хабарласуыңызға болады: 26-06-25. Университеттің барлық ғимараттарында жазбаша хабарламалар үшін жәшіктер орнатылған.

Университет ректораты

Вниманию профессорско-преподавательского состава, студентов и магистрантов!

В целях объективности и прозрачности проведения экзаменационной сессии и во избежание коррупционных действий начиная с летней сессии 2011-2012 учебного года в аудиториях для проведения экзаменов установлены видеокмеры.

По всем вопросам организации сессии, проведения экзаменов можно обращаться по телефону доверия: 26-06-25. Во всех корупсуах университета установлены ящики для письменных обращений.

Ректорат университета

Білім сынағы - өмірге жолдама

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде 2012 жылдың 12-13 сәуірі аралығында математикадан 5B010900-Математика (050109-Математика) мамандығы бойынша оқитын Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары студенттерінің арасында олимпиада өткізілді.

Олимпиаданың мақсаты студенттердің оқу-танымдық және ғылыми-зерттеу қасиеттерін қалыптастыру, шығармашылық қабілеттерін жетілдіру, талантты және дарынды студенттерді таңдау және оларға қолдау көрсету болатын.

Олимпиадаға 8 команда қатысты: Тараз мемлекеттік педагогикалық институты, Қостанай мемлекеттік педагогикалық институты, Халел Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті, Ш.Е.Есенов атындағы Технология және Инжиниринг Каспий мемлекеттік университеті, Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институты, М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің екі командасы.

Олимпиаданың қорытындысы бойынша командалық есепте 1 орынды Ш.Е.Есенов

атындағы Технология және Инжиниринг Каспий мемлекеттік университеті, 2 орынды Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институты, 3 орынды М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті мен Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті командалары жеңіп алды. Жеке есепте М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың 4 курс студенті Қабасов Бағдат 1 орынды иеленді.

Олимпиаданың жабылу салтанатында жеңімпаздарға дипломдар мен бағалы сыйлықтар табыс етілді. Олимпиадаға қатысушыларға М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың шығармашылық ұжымы концерт дайындады, Орал қаласы және қала мен университет мұражайы бойынша экскурсия ұйымдастырылды, университеттің инновациялық жұмыстары жөніндегі фильм көрсетілді.

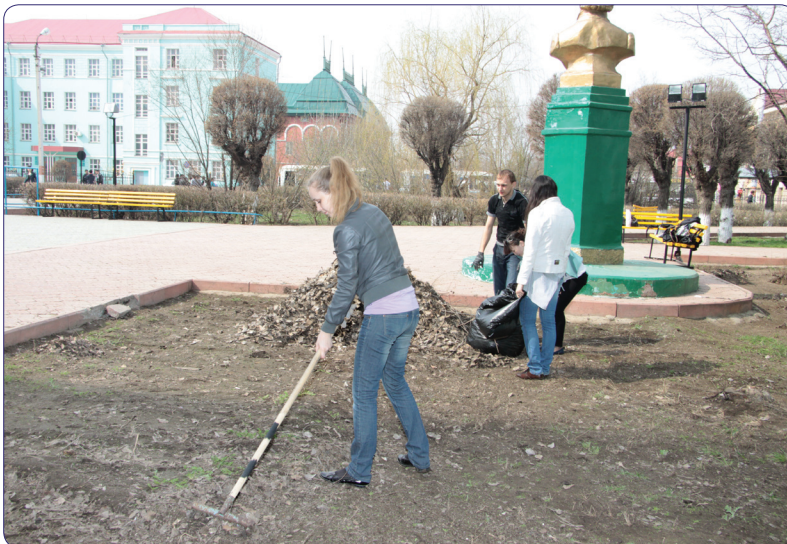
За чистый город!

Никто не спорит с тем, что чисто там, где не сорят. Несовершенство нашей действительности горожане обнаружили, когда окончательно сошел снег и выглянуло весеннее солнышко, ярко осветив мусорные завалы.

Что ж, раз насорили - надо убирать. В Уральске был объявлен двухмесячник чистоты, в стороне от которой не могли стоять студенты нашего вуза. Подошел к концу звонкий апрель, и закрепленный за ЗКГУ им. М.Утемисова 3-й округ засиял чистотой.

- На этом наша работа не завершена, - сказал **руководитель отдела по воспитательной работе Мейрам Исатаев**. - Впереди еще месяц по благоустройству города, куда входит уборка улиц, погрузка мусора в машины, побелка деревьев и многое другое.

С 20 по 27 апреля по просьбе администрации города наши студенты занимались посадкой саженцев в районе Ел арны. Это порядка 2000 молодых деревьев. В озеленении города приняли участие 500 студентов со всех факультетов ЗКГУ во главе с неутомимым Мейрамом Исатаевичем. Городской акимат выразил в адрес университета свою благодарность.

достары да сөз алып, ұстаздың кісілік келбеті жайында айтып өтті.

Ол бапкер ретінде университет қабырғасынан әр жастағы қыздар мен жастар арасынан құрама командалар дайындап шығарған. Тәлім алған шәкірттерінің көбісі дерлік 1 разрядты орындаушылар. Сондай-ақ облыстық және республикалық көлемде өткен сайыстардың студенттер арасындағы құрама командаларының жеңімпаздары. Шәкірттерінің бірі БҚО ішкі саясат басқармасының бастығы Имашев Тілекқабил Имашұлы 4 жыл тәлім берген ұстазы Рашид Меңдіғалиұлының жетекшілігімен баскетбол ойынын шебер меңгеріп, облыстық, республикалық додалардан талай мәрте жеңіске жеткендіктерін айтып өтті. Баскетбол ойынын жастар арасында бұдан әрі дамытып, жастарға ұстаздарының еңбегін бағалап, жетістіктерге жетулеріне тілектестігін білдірді.

- Елбасы Жолдауына орай салауатты өмір салтын ұстану, дене шынықтыруды іске асыру, студенттердің спорттық шеберліктерін арттырып, олардың арасында баскетбол спортын дамыту - жарыстың басты мақсаты. Осыған сәйкес талай дарынды шәкірттер тәрбиелеп, бірнеше спортшыларды дайындаған ұстаз Р.Мауталиевті еске алуға арналған шара өткізіп отырмыз. Университет басшылығымен келісе отырып, оқу орнының 80 жылдық мерекесіне орай спорт клуб пен дене тәрбиесі кафедрасымен бірге ұйымдастырылып отыр. Бұл шара болашақта жалғасын тапса дейміз, - дейді жарысты ұйымдастырушы, ҚР спорт шебері, спорт клуб төрағасы Жұбанш Жардемов.

Жарысқа БҚМУ құрама командасын дене тәрбиесі кафедрасының оқытушысы Т.А.Базартаев жан-жақты дайындаған болатын. Тамаша тартыста ережеге сай өткен сайысқа оқытушылар А.Т.Шандозтегі мен А.Х.Жұмағалиевтер төрелік етіп, әділ қазылық жасады.

Екі күн өткен сайыс нәтижесінде I орын М.Өтемісов атындағы БҚМУ құрама командасына бұйырды. II орынға Еуразия академиясы ие болса, Жәңгір хан атындағы БҚАТУ құрама командасы III орынға қол жеткізді.

Шеберліктерін танытып, тамаша ойын көрсете білген Санат Баймұқанов (БҚМУ студенті), Шынболат Жәңгіров (БҚМУ студенті), Сатыбалды Рахметуллин (БҚАТУ студенті), Айдар Биятов (Еуразия академиясынан), Абай Буршелов (№1 ЖОББМ оқушысы) сынды спортшылар үздік ойыншылар деп танылды.

Кеш соңында жүлделі орын алған командалар, үздік ойыншылар арнайы дипломдармен және бағалы сыйлықтармен марапатталып, естелік суретке түсті.

Өз тілшіміз

ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӘЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті.

Газет айына бір рет шығады.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 26.01.2011ж. есепке алу туралы №11390-Г куәлігі берілген. Индекс 090000 Таралымы 2000

РЕДАКТОР:

Гүлсая Каримоллақызы ШЫНТЕМІРОВА

ТІЛШІЛЕР:

Марта ДЖУМАГАЛИЕВА
Елдана АСЫЛХАНОВА
Нұркен ӘМІРАШЕВ

КОРРЕКТОР:

Светлана БЕККУЖИЕВА

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:

Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ
Оқу теледидары және
графикалық жобалау зертханасы

Газет БАҚ және баспа орталығында теріліп, беттелді. «Полиграфсервис» ЖШС баспаханасында басылды.

Сарайшық көшесі, 34, тел.: 50-76-52
Біздің сайт: www.wksu.kz
e-mail: IC_SMI@wksu.kz